

Instrukcja obsługi

Kasa Fiskalna

NANO E

NOVITUS

33-300 Nowy Sącz ul. Nawojowska 118

Infolinia: 0 801 13 00 23, www.novitus.pl, info@novitus.pl

Wydanie I © NOVITUS 2010

Co powinieneś znać i wiedzieć przed przystąpieniem do pracy z kasą fiskalną NANO E:

- parametry techniczne kasy (patrz punkt 2.1)
- warunki gwarancji (karta gwarancyjna)
- obsługę funkcji fiskalnych dostępnych dla użytkownika

Każda nieprawidłowość w pracy kasy NANO E powinna być natychmiast sygnalizowana do autoryzowanego serwisu producenta.

Odłączenie kasy od sieci następuje po odłączeniu wtyczki zasilacza od gniazda sieciowego, które powinno być usytuowane w pobliżu kasy i być łatwo dostępne.

W kasie NANO E zastosowano drukarkę termiczną. Zaopatrując się w papier należy zażądać od dostawcy papieru certyfikatu, potwierdzającego, że może on być stosowany w urządzeniach fiskalnych, a wydrukowane na nim dokumenty mogą być przechowywane przez czas określony Ordynacją Podatkową. Należy również pamiętać o warunkach, w jakich producent papieru zaleca jego przechowywanie. W przypadku nieprzestrzegania tych wymagań może dojść do utraty danych (kopii paragonów i raportów), do przechowywania których użytkownik kasy jest zobowiązany.

Urządzenie to spełnia wymagania w zakresie dopuszczalnych poziomów emisji zaburzeń elektromagnetycznych dla klasy A. W środowisku mieszkalnym może to powodować powstawanie zakłóceń radioelektrycznych. W takich przypadkach, jego użytkownik zobowiązany jest do zastosowania odpowiednich środków zaradczych.

Przed wymianą papieru należy obowiązkowo dotknąć dłońmi uziemionej części metalowej.

me-

Zabrania się używania telefonów komórkowych w bezpośrednim sąsiedztwie kasy!!!

Usuwanie zużytych urządzeń.

Zużytego urządzenia, zgodnie z Art. 22 ust.1 i 2 Ustawy o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U.180 poz. 1495), nie wolno umieszczać, wyrzucać, magazynować wraz z innymi odpadami.

Niebezpieczne związki zawarte w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym wykazują bardzo niekorzystne oddziaływanie na rośliny, drobnoustroje, a przede wszystkim na człowieka, uszkadzają bowiem jego układ centralny i obwodowy układ nerwowy oraz układ krwionośny i wewnętrzny, a dodatkowo powodują silne reakcje alergiczne.

Zużyte urządzenie należy dostarczyć do lokalnego Punktu Zbiórki zużytych urządzeń elektrycznych, który zarejestrowany jest w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska i prowadzi selektywną zbiórkę odpadów.

Zapamiętaj!!!!

Zgodnie z Art. 35 ustawy, użytkownik sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych, po zużyciu takiego sprzętu, zobowiązany jest do oddania go zbierającemu zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Selektywna zbiórka odpadów pochodzących z gospodarstw domowych oraz ich przetwarzanie przyczynia się do ochrony środowiska, obniża przedostawanie się szkodliwych substancji do atmosfery oraz wód powierzchniowych.

Spis treści:

1. INFORMACJE OGÓLNE	8
1.1. Przeznaczenie kasy fiskalnej NANO E	8
1.2. Cechy podstawowe kasy	9
1.3. Ewidencja sprzedaży za pomocą kasy	10
2. OPIS TECHNICZNY KASY NANO E	11
2.1. Parametry techniczne	11
2.2. Funkcje fiskalne	11
2.3. Kopia elektroniczna – informacje podstawowe	12
2.4. Kopia Elektroniczna – zalecenia podstawowe	13
2.5. Kopia elektroniczna – zasada działania	17
2.6. Wygląd kasy	20
2.7. Pokrywa drukarki	20
2.8. Złącza komunikacyjne i zasilające	20
2.9. Mechanizm drukujący	21
2.10. Karta Kopii Elektronicznej	21
2.11. Klawiatura - funkcje klawiszy	22
2.12. Wyświetlacze	26
2.13. Znaki specjalne na wyświetlaczu obsługi	26
2.14. Menu kasy	27
3. Włączanie i wyłączenie Kasy NANO E i jej tryby oszczędzania energii	33
3.1. Podłączanie i konfiguracja czytnika kodów kreskowych	34
3.2. Podłączanie wagi	34
3.3. Podłączanie komputera	35
3.4. Komunikacja z PC przy pomocy Bluetooth	35
3.5. Podłączenie i współpraca z terminalem płatniczym EFT	36
3.6. Podłączanie szuflady	36
3.7. Wymiana papieru	36
3.8. Instalowanie karty Kopii Elektronicznej	37
4. [1] FUNKCJE	39
4.1. [11] Użytkownik	39
4.2. [12] Kasa	40
4.3. [124] Kalkulator	41
4.4. [13] Komunikacja	42
4.5. [14] Obsługa	43
4.6. [141] Zestaw raportów	43
4.7. [142] Tryb Obsługi Sprzedaży	43
4.8. [16] Kopia E	44
4.9. [161] Wyjęcie karty	44
4.10. [162] Stan karty	46
4.11. [19] Wyświetl	46
5. [2] RAPORTY	47
5.1. [21] Raport Dobowy	47
5.2. [22] Stan kasy	48
5.3. [23] Raporty obrotów	48
5.4. [231] Raport Obrotów Kasjerów	49
5.5. [232] Raport Obrotów Towarów	50
5.6. [233] Raport Obrotów Opakowań	52

5.7.	[234] Raport Obrotów Działów Towarowych	53
5.8.	[235] Raport Obrotów Godzinowych.....	54
5.9.	[236] Raporty Usług	55
5.10.	[24] Raporty Dobowe Inne	55
5.11.	[241] Raport Dobowy Niezerujący	55
5.12.	[242] Ostatni Raport Dobowy	55
5.13.	[25] Raporty Okresowe	56
5.14.	[251] Raport Miesięczny	56
5.15.	[252] Raport Okresowy	57
5.16.	[253] Raport Rozliczeniowy	58
5.17.	[26] Raporty Danych.....	58
5.18.	[261] Raport Dane Towarów	58
5.19.	[2611] Raport Towary.....	58
5.20.	[2612] Raport Opakowania.....	60
5.21.	[2613] Raport Tandemy	62
5.22.	[262] Raport Działów	64
5.23.	[263] Raport Jednostki Miar	64
5.24.	[264] Raport Rabatów	64
5.25.	[265] Raport Użytkownicy.....	64
5.26.	[2651] Raport Lista Użytkowników	65
5.27.	[2652] Raport Role Użytkowników	65
5.28.	[266] Raport Ustawień	65
5.29.	[267] Raport Opisów Stałych.....	65
5.30.	[27] Wydruki Kopii E	65
5.31.	[273] Wydruk Historii Kart.....	67
5.32.	[274] Wydruk Stanu Karty.....	68
5.33.	[29] Zestaw Raportów.....	68
6.	[3] BAZA DANYCH.....	70
6.1.	[31] Towary	70
6.2.	[311] Edycja Towarów.....	70
6.3.	[312] Usuwanie Towarów.....	74
6.4.	[313] Funkcje Towarów	74
6.5.	[3131] Pokaż Cenę Towaru.....	74
6.6.	[3132] Zmiana Ceny Towaru	75
6.7.	[3137] Przekena towarów.....	76
6.8.	[315] Klawisze Towarów	77
6.9.	[318] Opisy towaru	79
6.10.	[3181] Edycja pozycji	79
6.11.	[3182] Usuń pozycję	81
6.12.	[3183] Usuń wszystko.....	81
6.13.	[3184] Drukuj.....	81
6.14.	[319] Drukuj Dane Towarów	81
6.15.	[3191] Drukuj Towary	81
6.16.	[3192] Drukuj Opakowania	82
6.17.	[3193] Drukuj Tandemy.....	82
6.18.	[32] Działy towarowe.....	82
6.19.	[321] Edycja Działów towarowych.....	82
6.20.	[329] Drukuj Działy towarowe	83

6.21.	[33] Jednostki miar	83
6.22.	[331] Edycja Jednostek miar	83
6.23.	[339] Drukuj Jednostki miar	83
6.24.	[34] Rabaty/Narzuty	84
6.25.	[341] Edycja Tabeli Rabatów/Narzutów	84
6.26.	[342] Limity Rabatów/Narzutów	85
6.27.	[343] Domyślne Rabaty/Narzuty	85
6.28.	[349] Drukuj Rabaty/Narzuty	85
6.29.	[35] Użytkownicy	86
6.30.	[352] Usuń Użytkownika	87
6.31.	[353] Zmiana Hasła Użytkownika	87
6.32.	[359] Drukuj Użytkowników	88
6.33.	[36] Role Użytkowników	88
6.33.1.	Opis praw dostępu	89
6.34.	[361] Edycja Ról Użytkowników	95
6.35.	[369] Drukuj Role Użytkowników	96
6.36.	[37] Płatności	97
6.37.	[38] Usługi	98
6.38.	[381] Usługa czasowa	98
6.39.	[3812] Cennik usług czasowych	101
6.40.	[3813] Usuwanie usług czasowych	103
6.41.	[3819] Drukowanie bazy usług czasowych	103
6.42.	[382] Usługi busowe	104
6.43.	[3821] Definicja usług busowych	104
6.44.	[3822] Cennik usług busowych	107
6.45.	[3823] Usuwanie usług busowych	108
6.46.	[3820] Drukowanie bazy usług busowych	108
6.47.	[39] Opisy wypłat	108
7.	[4] USTAWIENIA	110
7.1.	[41] Zegar	110
7.2.	[42] Dane identyfikacyjne	110
7.3.	[421] Nagłówek wydruku	110
7.4.	[422] Numer kasy	112
7.5.	[423] NIP	112
7.6.	[43] Stawki podatku	112
7.7.	[44] Tekst reklamowy	114
7.8.	[45] Opcje	115
7.9.	[451] Opcje komunikacji	119
7.10.	[4511] Połączenia	119
7.11.	[4512] Opcje komunikacji z komputerem PC	119
7.12.	[4513] Opcje komunikacji z komputerem PC2	120
7.13.	[4518] Bluetooth	120
7.14.	[452] Sprzęt	120
7.15.	[4521] Energia	120
7.16.	[4522] Komponenty	122
7.17.	[4523] Wyświetlanie	122
7.18.	[4549] Opcje obsługi: 9. Sprzedaż Potwierdzana	123
7.19.	[4565] Opcje wydruku - II waluta na paragonie	123

7.20.	[4571] Kod wagowy	124
7.21.	[459] Drukuj Opcje	125
7.22.	[46] Limity	125
7.23.	[461] Limity rabatów	126
7.24.	[462] Limity kwot	127
7.25.	[47] Parametry	128
7.26.	[471] Rabaty domyślne	128
7.27.	[472] Kursy walut	128
7.28.	[473] Autowylogowanie kasjera	129
7.29.	[48] Interfejs użytkownika	130
7.30.	[482] Klawisze funkcyjne	130
7.31.	[489] Drukuj	133
7.32.	[49] Drukuj ustawienia	133
8.	[5] SERWIS.....	134
8.1.	[5281] Zmiana waluty	134
8.2.	Uwagi użytkowe związane z używaniem różnych walut	138
8.3.	[53] Funkcje serwisowe	138
8.4.	[532] Kopia E.....	138
8.5.	[59] Informacje	140
9.	[6] Funkcje zaawansowane	142
9.1.	[61] Kopia E.....	142
9.2.	[611] Otwarcie nowej karty	142
9.3.	[612] Kopie dodatkowe karty	143
9.4.	[613] Zamknięcie karty	145
9.5.	[614] Nadaj hasło karty	146
10.	[9] Pomoc.....	147
10.1.	[91] Drukuj Menu	147
10.2.	[92] Drukuj Ustawienia	147
10.3.	[93] Drukuj Opcje	147
11.	Sprzedaż za pomocą kasy NANO E	148
11.1.	Schematy obsługi klawiatury w trybie sprzedaży	148
11.2.	Sprzedaż przy użyciu kodów Towarów	152
11.3.	Szybka sprzedaż	153
11.4.	Sprzedaż za pomocą czytnika kodów kreskowych - skanera	153
11.5.	Sprzedaż przy podłączonej wadze	154
11.6.	Sprzedaż towarów połączonych w tandem z opakowaniem	154
11.7.	Usuwanie opakowania z tandemu	154
11.8.	Sprzedaż i zwrot opakowań (butelek)	155
11.9.	Tryb sprzedaży „Sprzedaż Potwierdzana”	156
11.10.	Drukowanie opisów towarów na paragonie	159
11.11.	Automatyczne obliczanie reszty	161
11.12.	Zakończenie paragonu przy różnych formach płatności	162
11.13.	Przeglądanie otwartego paragonu na wyświetlaczu obsługi	163
11.14.	Usuwanie pozycji z paragonu – stornowanie	164
11.15.	Zmiana ilości sprzedanego artykułu – stornowanie ilości	165
11.16.	Anulowanie całego paragonu	165
11.17.	Otwieranie szuflady	165
11.18.	Numer bez sprzedaży	166

11.19.	Udzielanie rabatu.....	167
11.20.	Dodawanie narzutu.....	168
11.21.	Wpłata i wypłata gotówki z szuflady	170
11.22.	Sprawdzenie zaprogramowanej ceny towaru.	172
11.23.	Wyświetlenie należności za ostatni paragon	172
11.24.	Obsługa waluty EURO.....	173
11.25.	Zmiana ceny towaru	175
11.26.	Blokada kasy	176
11.27.	Obsługa menu paragonu	176
11.28.	Obsługa sprzedaży Usługi Czasowej.....	177
11.29.	Obsługa sprzedaży Usługi Busowej	180
12.	Komunikaty i błędy.....	184
13.	Dokument homologacji.....	191
14.	Deklaracja zgodności CE.....	193
15.	Schematy przewodów połączeniowych.....	194
NOTATKI	196

Uwaga:

Informacje zamieszczone w niniejszej instrukcji mają charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowią oferty handlowej w rozumieniu Kodeksu Cywilnego.

Producent zastrzega sobie prawo zmiany danych oraz funkcjonalności kasy fiskalnej zawartych w niniejszej instrukcji bez wcześniejszego uprzedzenia.

Producent zastrzega, że nie będzie ponosić odpowiedzialności za uszkodzenia powstałe wskutek użytkowania kasy fiskalnej niezgodnego z instrukcją, używania niewłaściwego zasilacza, narażania urządzenia na oddziaływanie silnego pola elektrostatycznego, elektromagnetycznego, promieniowania rentgenowskiego lub działania szkodliwych substancji chemicznych czy też promieniotwórczych.

Producent nie ponosi również odpowiedzialności za ewentualne roszczenia karno – skarbowe ze strony Urzędu Skarbowego wobec podatnika – użytkownika kasy fiskalnej wynikające z ujawnionej niewłaściwej eksploatacji urządzenia.

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Przeznaczenie kasy fiskalnej NANO E

Kasa fiskalna NANO E jest kasą najnowszej generacji przeznaczoną do pracy we wszystkich placówkach handlowych. Może pracować jako pojedyncze urządzenie fiskalne, lub w połączeniu z komputerem jako niewielki system.

Kasa została przedstawiona w Ministerstwie Finansów i otrzymała homologację numer:

PT7/8012/51/954/SIU/08/PT1534

jako kasa rejestrująca, spełniająca wymogi zawarte w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2008 roku w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące (...), opublikowane w Dzienniku Ustaw nr 212, poz. 1338 z dnia 1 grudnia 2008 r.

W związku z wprowadzanymi zmianami w programie pracy kas, urządzenia są poddawane kolejnym weryfikacjom w Ministerstwie Finansów, dlatego aktualny wykaz homologacji dostępny jest na stronie internetowej producenta kasy.

Urządzenia z decyzją Ministra Finansów wydaną na mocy w/w rozporządzenia **mają możliwość ustalenia waluty głównej, w jakiej prowadzona jest rejestracja obrotu oraz kwot podatku należnego**. Mają również możliwość zaprogramowania kilku dowolnych walut informacyjnych z programowalnymi przez użytkownika przelicznikiem, z możliwością przeliczania i drukowania tych informacji pod częścią fiskalną paragonu. Szczegółowe informacje o zmianie waluty oraz uwagi użytkowe na temat korzystania z różnych walut w rozdziałach: 8.1, 8.2, 6.7 oraz 6.36 niniejszej instrukcji.

Do każdej kasy z decyzją potwierdzającą spełnianie wymogów w/w rozporządzenia producent dołącza program komputerowy **NFRaport**, działający pod systemem operacyjnym Windows (95, 98, Millenium, 2000, XP, Vista i nowszych), za pomocą którego użytkownik może wykonywać odczyty danych z pamięci fiskalnej, zapisywać je na dysku, nagrywać na płyty CD* oraz wykonywać wydruki na zwykłych drukarkach komputerowych. Do wszystkich urządzeń fiskalnych Novitusa jest jeden wspólny program. Płyta CD z programem dołączona jest do książki serwisowej kasy. Program może być przez producenta modyfikowany, kolejne jego wersje będą przedstawiane wraz z urządzeniami w Ministerstwie Finansów. Aktualna wersja dostępna jest na stronie internetowej www.novitus.pl. Do transmisji pomiędzy kasą i komputerem konieczny jest przewód połączeniowy kasa - PC, którego schemat zamieszczony jest w rozdziale 15. niniejszej instrukcji.

Do każdej kasy z decyzją potwierdzającą spełnianie wymogów w/w rozporządzenia producent dołącza program komputerowy **NEArch**, działający pod systemem operacyjnym Windows (95, Millenium, 2000, XP, Vista i nowszych), za pomocą którego użytkownik może wykonywać odczyty danych z Kopii Elektronicznej, zapisywać je na dysku, nagrywać na płyty CD* oraz wykonywać wydruki na zwykłych drukarkach komputerowych. Do wszystkich urządzeń fiskalnych Novitusa jest jeden wspólny program. Płyta CD z programem dołączona jest do książki serwisowej kasy. Program może być przez producenta modyfikowany, kolejne jego wersje będą przedstawiane wraz z urządzeniami w Ministerstwie Finansów. Aktualna wersja dostępna jest na stronie internetowej www.novitus.pl. Do transmisji pomiędzy kasą i komputerem konieczny jest przewód połączeniowy kasa - PC, którego

schemat zamieszczony jest w rozdziale **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.**.. ni-
niejszej instrukcji.

* (nie dotyczy systemów Windows 95, 98, Millenium i 2000)

1.2. Cechy podstawowe kasy

- Kopia elektroniczna na karcie SD Card
- Możliwość zaprogramowania 3 000, towarów;
- Możliwość ustalenia waluty głównej kasy (również z wyprzedzeniem)
- Akumulator wewnętrzny;
- Wyświetlacz obsługi i klienta LCD wyświetlający tekstowe komunikaty;
- Możliwość edycji paragonu na wyświetlaczu i stornowania artykułów faktycz-
nie sprzedanych bez możliwości popelnienia pomyłki;
- Ewidencja pracy 8 kasjerów;
- Nazwa towarów do 18 znaków (liter i cyfr);
- Definiowany zestaw raportów wykonywanych łącznie (raport łańcuchowy);
- Udzielanie rabatów i narzutów procentowych i kwotowych, zaprogramowanych
jako domyślne lub wpisywanych dowolnie z klawiatury lub wybieranych z pro-
gramowalnej listy, na dowolną pozycję lub na cały paragon.
- Rejestracja 8 rodzajów płatności za sprzedawane towary: gotówka, czek, karta
płatnicza, kredyt, talon/bon, przelew, konto klienta oraz gotówka w EURO;
- Możliwość anulowania paragonu po wprowadzeniu częściowej płatności;
- Współpraca z komputerem (złącze RS232)
- Współpraca ze skanerem (czytnikiem kodów kreskowych)
- Współpraca z elektroniczną wagą (wagami) kalkulacyjną
- Współpraca z terminalem płatniczym EFT
- Współpraca z szufladą na pieniądze
- Możliwość powiązania artykułów z opakowaniami, tzw. tandemy
- Sprzedaż i zwroty opakowań – podczas otwartego paragonu, jak również poza
paragonem, powiązanych w tandemy z towarem, oraz jako osobne pozycje. Go-
spodarka opakowaniami (zwrot i sprzedaż) nie jest wliczana do obrotu.
- Możliwość drukowania tekstu komercyjnego pod paragonem
- Obsługa parkingu lub wypożyczalni – obliczanie należności wg cennika czaso-
wego
- Obsługa sprzedaży biletów bus – obliczanie należności wg cennika trasy.
**UWAGA! Kasa Nano E nie jest specjalizowaną kasą biletową. Producent
kasy nie gwarantuje, że paragony z kasy Nano mogą być traktowane jako
bilety normalne i ulgowe za usługi regularnego przewozu osób wg innych
regulacji prawnych w tym względzie. Ponadto kasa nie sporządza specjali-
stycznych raportów sprzedaży biletów z ulgami ustawowymi (np. miesięcz-
nych) choć oczywiście z dostępnych raportów нефискальных sprzedaży to-
warów lub działów towarowych można różne dane o sprzedaży poszczegól-
nych towarów/usług uzyskać. Zastosowanie więc tej kasy jako pełnej spe-
cjalistycznej kasy biletowej w regularnych przewozach osób może być w
tym względzie formalnie ograniczone lub wręcz niemożliwe a kasa może
mieć zastosowanie głównie lub jedynie do prostych instalacji w tym zakre-
sie usług.**
- Opis towaru w pozycjach paragonu

- Zaawansowane opcje zarządzania energią

1.3. Ewidencja sprzedaży za pomocą kasy

Przy użyciu kasy NANO E można prowadzić ewidencję sprzedaży wartościowo – ilościową: każdy towar ma zaprogramowany w kasie własny kod wywoływany z klawiatury lub czytywany za pomocą skanera z opakowania towaru. Towar taki ma w kasie określoną nazwę, przyporządkowaną stawkę PTU, może mieć również automatycznie zaprogramowaną cenę, przypisane opakowanie. Czynności te powtarzane są przy każdym sprzedawanym artykule. Na paragonie pojawia się wówczas dokładna nazwa towaru. Można wówczas prowadzić gospodarkę magazynową w sklepie, gdyż na wydruku raportu sprzedaży towarów jest dokładnie określone ile jakiego towaru zostało sprzedane. Kasa nie prowadzi bezpośredniej sprzedaży z Działów Towarowych.

2. OPIS TECHNICZNY KASY NANO E

2.1. Parametry techniczne

Zasilanie:	napięcie stałe 10 - 18 V
Bateria wewnętrzna:	akumulator Li-ON 7.4 V / 2Ah,
Gniazdo zasilania:	typ walcowy prosty 3,5 mm, masa zasilania na zewnątrz.
Zasilacz:	transformatorowy, niestabilizowany, wejście 230 V, 50 Hz wyjście: 12 V / 1A Wtyk wyjścia zasilacza, typ walcowego prosty 3,5 mm

Nośnik Kopii Elektronicznej: karta SD/SDHC zweryfikowana przez NOVITUS

Znamionowa temperatura pracy:	od 5 ⁰ C do + 40 ⁰ C
Dopuszczalna wilgotność pracy:	od 10% do 80%
Wymiary sz. x dł. x wy.[mm]:	94,5 x 227 x 57,5
Masa:	0,65 kg

UWAGA: podłączenia kasy do urządzeń zewnętrznych (komputera, wagi, skanera, terminala EFT) za pomocą specjalnych przewodów można dokonać przy wyłączonym zasilaniu kasy i podłączanego urządzenia!!! Doboru szuflady oraz pierwszego podłączenia jej do kasy powinien dokonać uprawniony serwisant!

2.2. Funkcje fiskalne

Kasa fiskalna NANO E posiada wbudowaną pamięć fiskalną mogącą pomieścić raporty w okresie 5 lat. Pamięć ta jest nierozzerwalnie złączona z obudową kasy, zalana jest specjalną masą uniemożliwiającą ingerencję do jej wnętrza, oklejona jest specjalnymi plombami identyfikacyjnymi. W pamięci fiskalnej zapisany jest (w procesie produkcji) numer unikatowy urządzenia nadany przez Ministerstwo Finansów. Numer ten będzie drukowany na każdym paragonie i raporcie fiskalnym (po zafiskalizowaniu kasy).

Kasa NANO E może pracować w trybie fiskalnym i niefiskalnym. W trybie fiskalnym (po zafiskalizowaniu) kasa rejestruje wszelką sprzedaż, która jest dokonywana za jej pośrednictwem, dane te, z rozbiciem na poszczególne stawki PTU, wartości sprzedaży, ilości wystawionych paragonów, ilości dokonanych zmian w bazie towarowej zapisywane są do pamięci fiskalnej podczas wykonywania raportu dobowego zerującego. Do pamięci zapisywane są również wszelkie zerowania systemowe z uwzględnieniem daty i godziny oraz przyczyny zerowania. W pamięci znajduje się również zapisany NIP użytkownika oraz aktualnie zaprogramowane stawki PTU. W trybie fiskalnym możemy wykonać raport okresowy będący odczytem z pamięci fiskalnej.

Przed fiskalizacją – w trybie niefiskalnym (treningowym) – wszystkie w/w dane (oprócz numeru unikatowego) przechowywane są w pamięci operacyjnej kasy i mogą być dowolnie kasowane i modyfikowane bez zapisywania ich do pamięci fiskalnej. W trybie

niefiskalnym nie ma możliwości wykonania raportu okresowego, gdyż w pamięci fiskalnej nie ma zapisanych żadnych raportów dobowych.

2.3. Kopia elektroniczna – informacje podstawowe

Urządzenie obsługuje Kopię Elektroniczną zamiast tradycyjnej kopii papierowej. Jako nośnik danych Kopii E w urządzeniach NOVITUS stosowana jest karta pamięci w standardzie SD Card. Jest to nowoczesny nośnik danych, stale udoskonalany mogący pomieścić ogromne ilości danych posiadając jednocześnie niewielkie rozmiary zewnętrzne. Zawiera różne mechanizmy zabezpieczeń od prostych, ale łatwych w użyciu mechanicznych blokad zapisu (przesuwka LOCK), po zaawansowane zabezpieczenie hasłem całej karty.

Jakość karty ma zasadnicze znaczenie dla trwałości danych wydruku zapisanych w tym nośniku. Ważność tych danych jest taka sama jak kiedyś kopii papierowej – użytkownik musi ją przechowywać przez wymagany przepisami czas i okazywać na żądania organów kontrolnych. Nie można więc sobie pozwolić na utratę tych danych przed wymaganym terminem przechowywania. Z tego powodu należy zagwarantować odpowiednią jakość kart SD używanych jako nośnik Kopii E. Aby mieć pewność, że dana karta zapewnia wymagane parametry wpływające na jakość jej działania konieczne jest przeprowadzenie wielu długotrwałych testów i analiz ich wyników, które są niemożliwe do wykonania przez przeciętnego użytkownika.

W urządzeniach z Kopią E należy więc używać tylko takich kart SD, które przeszły pozytywnie weryfikację producenta i są wymienione w odpowiednich instrukcjach lub informacjach na stronie internetowej danego urządzenia.

Obecnie do użytku z kasami NANO E zalecane są jedynie karty dostępne w ofercie NOVITUS SA.

Poniżej przedstawiono główne nowe pojęcia dotyczące urządzeń z Kopią Elektroniczną (w skrócie Kopią E).

- 1) Kopia Elektroniczna – kopia wydruków zapisywana w tymczasowo w Pamięci Podręcznej urządzenia a następnie kopiowana po raporcie dobowym na docelowy informatyczny nośnik pamięci.
- 2) Pamięć Podręczna Wydruków – wydzielona pamięć wewnętrzna urządzenia, do której najpierw trafiają dane wydruków. Dzięki niej urządzenie może też minimum 2 dni pracować awaryjnie bez docelowego zewnętrznego nośnika Kopii E. Po skopiowaniu danych wydruku na nośnik docelowy dane z Pamięci Podręcznej są usuwane.
- 3) Nośnik Kopii E – zewnętrzna pamięć dostępna dla użytkownika, w przypadku NOVITUS SA karta pamięci w standardzie SD Card.
- 4) Karta SD Card – karta pamięci FLASH. Zapewnia dużą pojemność pamięci przy stosunkowo niewielkiej cenie. Posiada funkcje zabezpieczeń danych przed nie-

umyślnym skasowaniem. Jest bardzo popularna i powszechnie obsługiwana w systemach komputerowych. W niektórych komputerach PC może wymagać dołączenia popularnych zewnętrznych czytników tego typu kart.

- 5) Technologia NOVITUS Bezpieczna Kopia E – szereg unikatowych specjalnych zabezpieczeń Kopii E w urządzeniach NOVITUS:
 - a. dodatkowa wewnętrzna kopia bezpieczeństwa danych Kopii E na wypadek utraty danych w nośniku użytkownika.
 - b. możliwość zabezpieczenia funkcji administracyjnych Kopii E hasłem - bez jego podania osoba niepowołana nie wykona istotnych funkcji administracyjnych Kopii E
 - c. możliwość zabezpieczenia karty SD hasłem – bez jego podania w celu odblokowania dane na karcie nie będą widoczne dla niepowołanych osób
 - d. możliwość tworzenia dodatkowych kopii kart w urządzeniu
- 6) Numery kontrolne na paragonie, fakturze i raporcie dobowym – dodatkowe ciągi cyfr i znaków drukowane w stopce w/w wydruków. Mają one na celu umożliwić późniejszą weryfikację, że dany wydruk został wydrukowany na danym urządzeniu fiskalnym i jego zawartość jest niezmienniona.
- 7) Otwarcie nośnika Kopii E – czynność jednorazowa dla danego nośnika, konieczna do wykonania w celu rozpoczęcie pracy z nowym nośnikiem kopii E. Polega ona ogólnie na odpowiednim sformatowaniu karty SD i nadaniu jej etykiety – unikatowego w ramach danego urządzenia oznaczenia będącego numerem kolejnym karty.
- 8) Zamknięcie nośnika Kopii E – czynność jednorazowa dla danego nośnika, wymagana w celu oznaczenia nośnika jako zamkniętego, czyli takiego, do którego nie będą już dopisywane dane. Zamknięty nośnik powinien być zmagazynowany a do urządzenia dostarczony nowy nośnik.
- 9) Program obsługi Kopii E na PC – NOVITUS NEArch – program umożliwiający import danych Kopii E do komputera PC, wyszukiwanie wydruków wg zadanych kryteriów, drukowanie kopii wydruków, sporządzanie syntetycznych raportów okresowych, drukowanie oraz zapis kopii E na zapisywalnych płytach CD.
- 10) Program odczytu pamięci fiskalnej na PC – NOVITUS NFRaport – program od odczytu danych zawartych w pamięci fiskalnej urządzenia. Program ten umożliwia także sporządzanie syntetycznych raportów okresowych, drukowanie oraz zapis danych z pamięci fiskalnej na zapisywalnych płytach CD.

2.4. Kopia Elektroniczna – zalecenia podstawowe

Urządzenia z Kopią E w czasie normalnej pracy nie wymagają szczególnych dodatkowych czynności obsługowych. Działanie Kopii E jest zasadniczo bezobsługowe. Dodat-

kowe czynności związane z nośnikiem Kopii E wymagane są jedynie w momentach jego otwarcia i zamknięcia oraz przy wykonywaniu dodatkowych kopii bezpieczeństwa w systemach komputerowych (archiwizacja na dyskach optycznych, magnetycznych itp.), które powinny być wykonywane jedynie przez zaawansowanych użytkowników i administratorów danych Kopii E.

Istnieją jednak szczególne zalecenia, określające przede wszystkim, jakich czynności nie można i nie należy wykonywać na urządzeniach z Kopią E, aby nie doprowadzić do utraty danych Kopii E. Należy dokładnie zapoznać się z tymi wytycznymi i poinstruować o nich każdą osobę, która będzie miała dostęp do obsługi urządzenia z Kopią E. Nieprzestrzeganie tych zasad może doprowadzić do utraty danych Kopii E. Urządzenie fiskalne rejestruje fakt wystąpienia przypadków niewłaściwej obsługi lub niewłaściwego postępowania z nośnikiem Kopii E. Dane tych przypadków są zapisywane trwale w pamięci urządzenia i mogą być podstawą do nieuznania ewentualnych roszczeń gwarancyjnych związanych z tym faktem.

Należy bezwzględnie przestrzegać następujących zasad:

- 1) Nie należy nigdy wyjmować nośnika Kopii E tj. karty SD z włączonego urządzenia bez wywołania odpowiedniej funkcji „Wyjęcie karty” dla Kopii E z

menu – przyciski   RAZEM, MENU / 1.FUNKCJE / 16.KOPIA E /161.

Wyjęcie karty. Wywołanie tej funkcji przygotuje urządzenie na wyciągnięcie nośnika z gniazda karty SD – zostaną zakończone lub przerwane w odpowiednim momencie ewentualne zapisy na kartę SD Kopii E i będzie możliwe bezpieczne wysunięcie karty, o czym urządzenie poinformuje użytkownika. Bez wywołania w/w funkcji może nastąpić wysunięcie nośnika w czasie, gdy jest używany, co może doprowadzić do utraty danych, a nawet jego uszkodzenia. Kategorycznie nie można więc tego robić podobnie jak nie można np. wyciągać płyty CD-R podczas jej nagrywania czy nawet wrywać rolki papieru kopii z mechanizmu drukującego podczas drukowania w standardowych urządzeniach fiskalnych bez Kopii E. Zawsze można wyciągnąć kartę, jeśli urządzenie jest wyłączone.

W kasach NANO E należy montować i wyciągać kartę tylko w wyłączonej kasie.

UWAGA!

FAKT NIEWŁAŚCIWEGO WYCIĄNIĘCIA NOŚNIKA JEST PRZEZ URZĄDZENIE TRWALE ZAREJESTROWANY I MOŻE BYĆ PRZYCZYNĄ NIEUZNANIA NIEKTÓRYCH ROSZCZEŃ GWARANCYJNYCH ZWIĄZANYCH Z TYM FAKTEM.

- 2) Nie należy praktycznie nigdy odblokowywać mechanicznej blokady zapisu – przesuwka LOCK na karcie SD powinna być zawsze w pozycji LOCK (zablokowana). Blokada ta zabezpiecza przed niezamierzoną modyfikacją czy usunięciem danych na karcie Kopii E np. po umieszczeniu jej w czytniku kart SD w komputerze PC. Urządzenie fiskalne może pracować i zapisywać dane nawet na karcie zablokowanej, więc normalnie nigdy nie ma potrzeby na zmianę pozycji tej przesuwki. Nieprzestrzeganie tej zasady może dopro-

wadzić do niezamierzonego usunięcia lub modyfikacji danych w przypadku niewłaściwego postępowania na komputerze PC. Jedyne wyjątkowo dozwolone odblokowanie przesuwki LOCK jest dopuszczalne w przypadku nadzwyczajnej konieczności odtworzenia karty z kopii bezpieczeństwa użytkownika, ale powinno to być wykonywane przez zawnansowanego użytkownika, który prawidłowo wykonywał we własnym zakresie dodatkowe kopie bezpieczeństwa i ma gwarancje, że są one poprawne, a z jakiegoś nadzwyczajnego powodu dane na karcie zostały utracone.

UWAGA!

FAKT ODBLOKOWANIA PRZESUWKI LOCK I UŻYCIA TAKIEJ ODBLOKOWANEJ KARTY NA KOMPUTERZE PC JEST PRZEZ URZĄDZENIE WYKRYWANY I TRWALE ZAREJESTROWANY I MOŻE ON BYĆ PRZYCZYNĄ NIEUZNANIA NIEKTÓRYCH ROSZCZEŃ GWARANCYJNYCH ZWIĄZANYCH Z TYM FAKTEM.

ODBLOKOWANIE JEST WYKRYWANE NAWET WTEDY, GDY ŻADEN PLIK NA PC NIE ZOSTANIE ZMIENIONY. EWENTUALNE ODTWORZENIE DANYCH NAWET Z POPRAWNEJ KOPII BEZPIECZEŃSTWA PRZEZ ZAAWANSOWANEGO UŻYTKOWNIKA TEŻ JEST WYKRYWANE I REJESTROWANE I MOŻE BYĆ POWODEM WYKONANIA NATYCHMIASTOWEJ PEŁNEJ WERYFIKACJI DANYCH, KTÓRA DLA DUŻEJ ILOŚCI DANYCH MOŻE DŁUGO TRWAĆ, A DO CZASU JEJ ZAKOŃCZENIA NIE BĘDZIE MOŻLIWE DOPISYWANIE NOWYCH DANYCH DO KARTY. JEŚLI PODCZAS TEJ WERYFIKACJI WYKRYTE ZOSTANĄ ZMIENIONE LUB USUNIĘTE DANE FAKT TEN ZOSTANIE TAKŻE TRWALE ZAREJESTROWANY I MOŻE ON BYĆ PRZYCZYNĄ NIEUZNANIA NIEKTÓRYCH ROSZCZEŃ GWARANCYJNYCH ZWIĄZANYCH Z TYM FAKTEM.

- 3) **NIE MOŻNA MODYFIKOWAĆ ANI USUWAĆ ŻADNYCH DANYCH NA KARCIE KOPII E.** Urządzenie ciągle kontroluje poprawność i spójność danych na karcie Kopii E. Nie jest możliwa niezauważona zmiana nawet jednego znaku w danych wydruku zapisanych na karcie Kopii E. Karta, która podczas weryfikacji wykaże błędy danych spowodowane ich modyfikacją lub usunięciem, będzie zablokowana i konieczne będzie otwarcie nowej karty.

UWAGA!

FAKT MODYFIKACJI LUB USUNIĘCIA DANYCH Z KARTY KOPII E JEST PRZEZ URZĄDZENIE WYKRYWANY I TRWALE ZAREJESTROWANY I MOŻE ON BYĆ PRZYCZYNĄ NIEUZNANIA NIEKTÓRYCH ROSZCZEŃ GWARANCYJNYCH ZWIĄZANYCH Z TYM FAKTEM.

- 4) Nie należy doprowadzać do nagłego zaniku zasilania w urządzeniu z Kopią E. Normalnie w prawidłowo eksploatowanym urządzeniu jest to nie do uzyskania, gdyż urządzenie fiskalne ma zasilanie awaryjne, ale po odłączeniu akumulatorów lub pracy na całkowicie rozładowanych akumulatorach możliwe jest wywołanie nagłych zaników zasilania. Samo urządzenie fiskalne jest bardzo dobrze zabezpieczone przed zanikiem zasilania, ale karty SD

mogą różnie reagować na nagłe zaniki zasilania. W celu zapewnienia karcie SD optymalnych warunków pracy (wymaganych przez producentów kart SD) należy zagwarantować stabilność zasilania i nie doprowadzać do nagłych zaników zasilania, co w przypadku urządzenia fiskalnego jest bardzo proste do uzyskania – należy tylko zagwarantować właściwy stopień naładowania akumulatorów i wymieniać je na nowe, kiedy utracą one swoje właściwości w wyniku wyeksploatowania. Urządzenie zawsze należy wyłączać odpowiednim przyciskiem na klawiaturze.

UWAGA!

FAKT NAGŁEGO ZANIKU ZASILANIA JEST PRZEZ URZĄDZENIE WYKRYWANY I TRWALE ZAREJESTROWANY I MOŻE ON BYĆ PRZYCZYNĄ NIEUZNANIA NIEKTÓRYCH ROSZCZEŃ GWARANCYJNYCH ZWIĄZANYCH Z TYM FAKTEM.

- 5) Używać tylko kart, które są zalecane przez producenta urządzenia.

UWAGA!

KARTY, KTÓRE NIE SĄ WYRAŹNIE ZALECONE PRZEZ PRODUCENTA NIE SĄ OBJĘTE ŻADNĄ GWARANCJĄ PRODUCENTA URZĄDZENIA NA NIE SĄME, ANI NA DANE W NICH ZAWARTE.

- 6) Nie używać Kart SD kopii E do innych celów.
- 7) Przestrzegać ogólnych zasad używania i stosowania Kart SD poza urządzeniem fiskalnym:
- Używać Kart SD tylko w czytnikach dedykowanych do obsługi Kart SD!
 - Nie dotykać styków Kart SD!
 - Nie niszczyć ani nie narażać Kart na urazy mechaniczne!
 - Przechowywać i używać w odpowiednich warunkach klimatycznych – nie doprowadzać do zmrożenia, zalania ani zawilgocenia Kart SD!

Zgodnie z obowiązującymi przepisami na podatniku ciąży obowiązek prowadzenia bieżącej kontroli w zakresie prawidłowego i terminowego przekazu danych do zewnętrzznego nośnika Kopii E. W kasie NANO E można zawsze wykonać Raport Stanu

Karty Kopii E (Przycisk , *Menu /2. Raporty / Wydruki Kopii E / Stan Karty*), z którego można się dowiedzieć niezbędnych informacji o aktualnej karcie SD, w tym kiedy ostatnio zostały do niej dopisane dane Kopii E.

Ponadto podatnik ponosi pełną odpowiedzialność za ewentualne zniszczenie, zgubienie karty SD Kopii E lub modyfikacje powodujące utratę danych Kopii E, prawidłowo wcześniej zapisanych przez urządzenie na karcie SD. Zalecamy systematyczne wykonywanie przez podatnika dodatkowych kopii bezpieczeństwa danych. W tym celu można:

- Skorzystać z funkcjonalności programu NOVITUS NEArch, który ma możliwość importu danych do komputera PC a także nagrywania ich na zapisywanych dyskach CD,

2. Skorzystać z funkcjonalności NOVITUS Bezpieczna Kopia E umożliwiające wykonywanie dodatkowych Kopii E na dodatkowych kartach SD
3. Jeśli System Informatyczny Obsługi Sprzedaży użytkownika ma funkcjonalność obsługi przechowywania danych Kopii E to oczywiście należy z niej korzystać
4. Zaawansowany użytkownik może we własnym zakresie wykonywać dodatkowe kopie bezpieczeństwa w swoim PC (Karty SD są popularne i powszechnie obsługiwane) poprzez nagranie ich na dysk twardy i zarchiwizowanie na dyskach CD, DVD, taśmach streamera czy innych kartach pamięci.

2.5. Kopia elektroniczna – zasada działania

Działanie Kopii E ma za zadanie zapis danych wydruków na nośniku informatycznym - w naszym przypadku na karcie SD. Urządzenie w Kopii E zapisuje wszystkie wydruki, które mają nr wydruku tj. wszystkie wydruki za wyjątkiem Raportów Okresowych, Miesięcznych i Rozliczeniowych oraz Raportu Opisów Stałych (tekstów zawartych w programie urządzenie możliwych do wydrukowania na drukarce urzędnika).

Działanie Kopii E jest podzielone na pewne etapy. Najpierw dane wydruków, które są w danym momencie drukowane trafiają do specjalnej pamięci wewnętrznej urzędnika nazywanej Pamięcią Podręczną Wydruku. Jest to specjalna, nieulotna trwała pamięć, w której wydruki są magazynowane przed docelowym skopiowaniem ich na pamięć zewnętrzną – nośnik informatyczny Kopii E, czyli Kartę SD. Pamięć Podręczna umożliwia między innymi tymczasową pracę urzędnika bez Karty SD. Może się zdarzyć, że z jakiegoś powodu karty SD w danym momencie nie ma w urzędzie, a urządzenie musi oczywiście pracować i drukować np. paragony. Pamięć Podręczna zapewnia pracę minimum do dwóch dni bez karty SD – czyli może pomieścić wydruki z dwóch dni pracy urzędnika. Ponadto Pamięć Podręczna umożliwia wykonywanie kopii wydruków z danych w niej zawartych podobnie jak kopii wydruków z nośników docelowych. Ostatnią istotną funkcją Pamięci Podręcznej jest możliwość odtworzenia obrotów i liczników z ostatniej zmiany fiskalnej w przypadku awaryjnego zerowania pamięci roboczej urzędnika fiskalnego. W urzędach z Kopią E po zerowaniu żadne dane obrotów i liczników nie zostaną wyzerowane, gdyż ich wartości zostaną odtworzone z danych wydruków zawartych właśnie w Pamięci Podręcznej (nie jest możliwe odtwarzanie obrotów z wydruków papierowych, bo te zostały wręczone klientom, a nie ma drugiej rolki papieru, jak w standardowych urządzeniach bez Kopii E).

Najpóźniej po raporcie dobowym rozpoczyna się proces kopiowania danych z Pamięci Podręcznej do nośnika zewnętrznego, czyli Karty SD Kopii E. Przed tym kopiowaniem dane na Karcie SD zostały wcześniej dokładnie zweryfikowane czy są poprawne tj. pełne i niezmiennicze. Jeśli weryfikacja by się nie powiodła, dopisanie danych nie byłoby możliwe. **Należy więc zawsze zagwarantować, że dane na Karcie SD są poprawne – czyli krótko mówiąc, należy przestrzegać zaleceń opisanych w rozdziale „Kopia E – zalecenia podstawowe”.** Urządzenie wykryje każdą ingerencję lub nawet próbę ingerencji w dane Kopii E, czy niewłaściwego użycia Karty SD i fakt ten trwale zapisze w swojej pamięci i może on być podstawą do ewentualnych roszczeń gwarancyjnych związanych z tym faktem.

Po skopiowaniu danych na Kartę SD dane z Pamięci Podręcznej są usuwane. Informacja o ich zapisie na Karcie SD jest zapisana także w Pamięci Fiskalnej. **Od tej pory użytkownik jest odpowiedzialny za trwałość tych danych na tej Karcie SD.**

Aby dopisywanie danych na Kartę było w ogóle możliwe na Karcie powinna być wcześniej przed pierwszym zapisem wykonana operacja „Otwarcia Karty Kopii E”. Jest to czynność jednorazowa polegająca na odpowiednim sformatowaniu Karty SD i nadaniu jej etykiety tj. nr kolejnego Karty SD dla danego urzędnika.

W sytuacji, kiedy chcemy zakończyć używanie danej Karty SD możemy wykonać operację odwrotną do otwarcia, czyli „Zamknięcie Karty Kopii E”. Czynność tą należy wykonać w sytuacji, gdy kończy się miejsce na karcie lub chcemy już przestać używać tą kartę, bo kończy się jakiś okres rozliczeniowy i chcemy, aby dane z tego okresu były już trwale gdzieś przechowywane i nienarażone na jakąś utratę w związku z codziennym użytkowaniem (np. zgubienie). Zalecana jest zmiana karty na nową, np. po roku użytkowania bez względu na jej zapełnienie, chyba, że użytkownik ma inne pewne zasady wykonywania dodatkowych kopii bezpieczeństwa danych wydruków.

Jeśli z jakiegoś wyjątkowego powodu (awaria karty, kradzież, brak nowej karty) Karty SD nie ma w urzędzeniu oczywiście procesy weryfikacji i kopiowania nie mogą być przeprowadzone. W takiej sytuacji wydruki są cały czas przechowywane w Pamięci Podręcznej nawet po wykonaniu raportu dobowego. Po wydrukowaniu pierwszego raportu dobowego bez Karty SD urządzenie sygnalizuje trwale w przypadku kas NANO E poprzez miganie podświetlenia klawiatury. Użytkownik może prowadzić dalej sprzedaż i drukować wydruki i wykonać w końcu jeszcze jeden raport dobowy – będzie to drugi raport dobowy bez Karty SD. Po tym raporcie w sytuacji, kiedy nadal nie ma w urzędzeniu Karty SD urządzenie zablokuje możliwość drukowania nowych wydruków i będzie przez to wymagało dostarczenia Karty SD, aby możliwe było skopiowanie danych wydruku zmagazynowanych w Pamięci Podręcznej. **Nie należy doprowadzać do pracy urzędnika bez Karty SD na okres dłuższy niż 2 dni (dwa raporty dobowe).**

Jeśli urządzenie w wyniku wykrycia przekłamania danych w pamięci roboczej będzie zmuszone wykonać Zerowanie Pamięci RAM to je wykonana jak zwykle urządzenia bez Kopii E, ale po tym zerowaniu dane w Pamięci Podręcznej (której trwałość jest zasadniczo większa niż pamięci roboczej) zostaną przeanalizowane i nastąpi odtworzenie sumarycznych obrotów i liczników fiskalnych tak, że raport dobowy będzie zawierał wszystkie dane i nie będzie konieczne robienie odczytu danych z rolek papierowych, których w urządzeniu z Kopią E praktycznie nie ma. Trwałość Pamięci Podręcznej jest więc bardzo istotna. W urządzeniach NOVITUS SA pamięć ta jest w technologii FLASH, więc jest odporna na wszelkie zaniki zasilania i dużo bardziej odporna na zakłócenia niż pamięć RAM. Jej duża pojemność zapewni pracę (zgodnie z przepisami) przez 2 dni bez nośnika zewnętrznego, czyli Karty SD. Jeśli jednak w jakichś nadzwyczajnych okolicznościach Pamięć Podręczna zostałaby skasowana to w takiej sytuacji konieczne jest wezwanie Serwisu, co zostało opisane w rozdziale „Kopia E – postępowanie w przypadku awarii”.

Urządzenia NOVITUS SA z Kopią E mają szereg unikatowych funkcjonalności dotyczących bezpieczeństwa danych Kopii E. NOVITUS Bezpieczne Kopia Elektroniczna to technologia obejmująca m.in. dodatkowy, wewnętrzny (nieodostępny dla użytkownika), bezpieczny magazyn danych wydruku mogący pomieścić do 4GB danych tekstu, czyli zapamię-

tać w postaci dodatkowej kopii bezpieczeństwa wydruki z całej 5-letniej historii urzędzenia. Ta technologia urzędzeń NOVITUS zapewnia maksymalne bezpieczeństwo danych i możliwość ich odtworzenia nawet w przypadku fizycznej utraty Karty SD użytkownika. Technologia ta działa w pełni automatycznie. Dzięki tej funkcjonalności użytkownik, który np. nie ma łatwej możliwości robienia częstych dodatkowych kopii bezpieczeństwa ma to zrealizowane automatycznie w samym urzędzeniu. Jeśli z jakichś powodów, jak np. awarii karty, niewłaściwej obsługi karty w urzędzeniu lub w komputerze PC dojdzie do utraty jakiegoś pliku lub jego przekłamania urzędzenie może wykonać odtworzenie uszkodzonych danych ze swojej wewnętrznej kopii bezpieczeństwa i tym samym nie dojdzie do trwałej utraty danych z Kopii E. Technologia NOVITUS Bezpieczna Kopia E może także umożliwić pracę w trybie dodatkowych kopii otwartych kart zewnętrznych, kiedy to np. codziennie rano lub raz na tydzień wymieniamy Kartę SD na jedną np. z dwóch aktywnych kart (karta oryginalna i jej kopia) a tą wyciągniętą odkładamy do bezpiecznego archiwum. Dzięki takiej rotacji zawsze mamy w miarę aktualną kopię bezpieczeństwa poza urzędzeniem fiskalnym a włożona właśnie Karta SD zostanie automatycznie uzupełniona danymi wydruków, które zostały zarejestrowane, kiedy ona z kolei była w zewnętrznym archiwum.

Urządzenia NOVITUS z Kopią E są więc bardzo bezpieczne, ale należy jednak pamiętać, że:

- 1) Mimo istnienia technologii Bezpieczna Kopia E nadal należy bezwzględnie przestrzegać wszelkich wymienionych tu zasad użytkowania Kart SD i nieingerowania w dane Kopii E na Kartach SD!**
- 2) Mimo że większość efektów niewłaściwego użycia Kart SD i utraty danych Kopii E mogą być naprawione przez technologię Bezpieczna Kopia E to wszelkie te niewłaściwe działania zostaną i tak trwale zarejestrowane przez urządzenie w jego pamięci i bez względu na wynik naprawy mogą być powodem niezuznania niektórych roszczeń gwarancyjnych z tym związanych.**

Szczegółowe informacje dotyczące obsługi Kopii E opisane są w rozdziale Obsługa Kopii Elektronicznej.

2.6. Wygląd kasy

Na poniższym rysunku przedstawiono wygląd i ważniejsze elementy kasy NANO E.

2.7. Pokrywa drukarki

Pod pokrywą znajduje się mechanizm drukujący wraz z mechanizmem odwijania papieru. Aby otworzyć pokrywę mechanizmu drukującego należy chwycić ją po bokach w jej przedniej części i unieść ku górze.

2.8. Złącza komunikacyjne i zasilające

Kasa NANO E wyposażona jest w złącza komunikacyjne: 1 x RS232 (COM1) oraz USB.

Złączem RZS232 można sterować szufladą na pieniądze.

Złącze komunikacyjne RS232 jest typu RJ8 i służy do komunikacji kasy z urządzeniami zewnętrznymi (komputer, waga, skaner, terminal EFT). Złącze zasilające jest typu walcowego. Na obudowie kasy naniesiono opisy poszczególnych złącz – opisy (np. PC, waga skaner) dotyczą ustawień domyślnych kasy.

2.9. Mechanizm drukujący

W kasie NANO E zastosowano mechanizm drukujący termiczny:

- 48 znaków w wierszu
- prędkość druku: 14 linii tekstu / sekundę (5 cm / sekundę)
- papier termiczny, szerokość: 57 mm ($\pm 0,3$), średnica rolki 49 mm (± 1)

UWAGA!

Przy zakupie papieru do kasy należy zażądać od dostawcy potwierdzenia, czy może on być stosowany w urządzeniach fiskalnych, a więc wydrukowane na nim dokumenty będą mogły być przechowywane przez okres wymagany prawem podatkowym. Podczas przechowywania wydruków należy stosować się ściśle do zaleceń producenta papieru.

Urządzenie z Kopią Elektroniczną nie posiada drugiej rolki papieru – wszelkie dane wydrukowane za wyjątkiem Raportów Okresowych i Raportów Opisów Statych są zapisywane w Informatycznym Nośniku Danych – Karcie SD.

2.10. Karta Kopii Elektronicznej

Karta SD, na której rejestrowana jest elektroniczna kopia wydruków znajduje się pod pokrywą mechanizmu drukującego i jest dostępna dla użytkownika (nie jest zabezpieczona plombą fiskalną). Na karcie tej w chwili wykonywania raportu dobowego (po wcześniejszej weryfikacji poprawności zapisanych na niej uprzednio danych) zapisywane są w plikach tekstowych dane wydruków.

Uwaga!

Zwróć uwagę, aby przesuwka blokady karty była zawsze w położeniu LOCK, co daje gwarancję, że karta nie zostanie przypadkowo zmodyfikowana np. na komputerze PC.

2.11. Klawiatura - funkcje klawiszy

Wygląd klawiatury podstawowej kasy NANO E:

F1	ZWROT 7 ABC	KASJER 8 DEF	KASA 9 GHI	 WYSUW	USUŃ C
F2	PŁATNOŚĆ 4 JKL	KARTA 5 MNO	BON 6 PQR	KOREKTA X ☒ WAGA	A/a CENA
F3	-KWOTA 1 STU	+KWOTA 2 VWX	NAZWA 3 YZ	F	NR# KOD
F4	-% 0 _	+% . -, +/	MENU RAZEM	OK GOTÓWKA	

Klawiatura kasy posiada 19 klawiszy, które mają naniesiony opis informujący o ich zastosowaniu. Większość klawiszy posiada kilka funkcji, które opisane są różnymi kolorami. Funkcje opisane kolorem czarnym dostępne są po bezpośrednim naciśnięciu klawisza, funkcje opisane kolorem czerwonym, dostępne są po uprzednim jednokrotnym naciśnięciu klawisza

Opis znaczenia klawiszy:

- służy do włączania i wyłączenia kasy. Należy nacisnąć i przytrzymać przez ok. 2 sek. Służy również do kasowania wszelkich sytuacji błędnych. W oknach edycyjnych, które mogą mieć wiele etapów, jeśli kursor stoi na pierwszym znaku lub jesteśmy w trybie wyboru z listy klawisz ten powoduje przejście do poprzedniego etapu lub do Menu. Będąc w Menu klawisz ten powoduje cofanie się aż do początku Menu a gdy jesteśmy już na początku powoduje wyłączenie Menu i powrót do ekranu sprzedaży. W komunikatach z pytaniem służy do wybierania opcji NIE lub ANULUJ. W ekranie sprzedaży może także załączać podgląd stanu zasilania i naładowania akumulatora. Druga funkcja tego klawisza po naciśnięciu

i w ekranie sprzedaży służy do anulowania paragonu. Ta sama druga funkcja wywołana w jakimś edytorze powoduje wyczyszczenie edytora (szybkie wykasowanie wszystkich wprowadzonych znaków)

- służy do przewijania (podciągania) rolek papieru.

- klawisz FUNKCJA umożliwiający wykonanie dodatkowych funkcji innych klawiszy. Należy nacisnąć go bezpośrednio przed klawiszem, którego drugą funkcję (opisaną na klawiszu kolorem czerwonym) chcemy wykonać.

- służy do podawania ilości dla pozycji sprzedaży paragonu, oraz do komunikacji z wagą - odebrania ilości z wagi. W niektórych ustawieniach klawisz ten może służyć do zaznaczania (wybierania) opcji lub wprowadzania wartości specjalnych (np. stawek VAT zwolnionej lub nieużywanej). W tych przypadkach na wyświetlaczu w prawym górnym rogu

pojawia się znak , czasami wraz z krótkim opisem, do czego służy. Po wcześniejszym

naciśnięciu klawisza służy do edycji otwartego paragonu. Wejście do edycji paragonu umożliwia stornowanie wybranej pozycji.

- służy do potwierdzenia, że wpisana liczba była ceną towaru. Podczas przeglądania menu oraz okien edycyjnych służy do przechodzenia „w górę”. Po wcześniejszym naciśnię-

ciu klawisza w edytorach tekstowych można wybierać wielkość wprowadzanych liter (DUŻE/małe).

- służy do potwierdzenia, że wpisana liczba była kodem towaru oraz powtórnego wprowadzenia ostatniego towaru, jeśli opcje ustawień na to pozwalają. Podczas przeglądania menu oraz okien edycyjnych służy do przechodzenia „w dół”. Po wcześniejszym naciśnięciu

klawisza służy do zarejestrowania w trakcie paragonu dowolnego numeru (tzw. numer bez sprzedaży – numer karty kredytowej itp.) Numer ten zostanie wydrukowany pod częścią fiskalną paragonu.

RAZEM - służy do sumowania pozycji na paragonie, oraz do wyświetlania sumy za poprzedni paragon. Jeśli klawisz ten jest naciśnięty w menu powoduje przejście na sam początek menu (szybki powrót na początek menu). Klawisz ten naciskany w wieloetapowym edytorze powoduje przejście do poprzedniego etapu edytora lub wyjście z niego jak jesteśmy w pierw-

szym etapie. Po wcześniejszym naciśnięciu klawisza służy do wejścia w tryb MENU kasy. Ta druga funkcja wywołana już w otwartym menu powoduje natychmiastowe wyjście z menu. Ta druga funkcja wywołana w jakimś edytorze spowoduje, że natychmiastowo wyjdziemy z tego edytora bez zapisu zmian (szybkie wyjście z edytora, który może mieć wiele etapów).

- służy do zakończenia paragonu z formą płatności gotówką. Służy również do akceptacji pytań wyświetlanych przez kasę (np. poprawności daty), do wchodzenia do funk-

cji aktualnie pokazywanej na wyświetlaczu, oraz zatwierdzania wszelkich dokonanych zmian podczas programowania. W oknach edycyjnych, które mogą mieć wiele etapów służy do zatwierdzenia wprowadzonych danych i przejścia do następnego etapu. W komunikatach z

pytaniem służy do wybierania opcji TAK. Po wcześniejszym naciśnięciu klawisza druga funkcja tego klawisza służy do zatwierdzania płatności w walucie Euro. Jeśli tą drugą funkcję naciśniemy na jakimś etapie edytora to spowoduje to natychmiastowe zamknięcie edytora z zapisem dotychczas wprowadzonych lub zmienionych danych (szybkie zatwierdzenie edytora).

- znak przecinka pomiędzy całościami a częścią dziesiętną cyfry (ceny, ilości itp.). Po

wcześniejszym naciśnięciu klawisza służy do udzielania narzutu procentowego na pozycję lub na cały paragon. W celu natychmiastowego udzielenia narzutu należy wcześniej podać wartość tego narzutu. Jeśli się tego nie uczyni kasa zapyta się jak chcemy wprowadzać narzut: czy z bazy (powinna być wcześniej zaprogramowana baz rabatów/narzutów) czy ręcznie w następującym po tym edytorze.

Klawisze numerycznymi, służą do wpisywania cen, ilości, numerów itp. podczas programowania kasy oraz podczas sprzedaży.

Dodatkowo klawisze te, mają specjalne funkcje:

- służy do udzielania rabatu procentowego na pozycję lub na cały paragon. W celu natychmiastowego udzielenia rabatu należy wcześniej podać wartość tego rabatu. Jeśli się tego nie uczyni kasa zapyta się jak chcemy wprowadzać rabat: czy z bazy (powinna być wcześniej zaprogramowana baz rabatów/narzutów) czy ręcznie w następującym po tym edytorze.

- służy do udzielania rabatu kwotowego na pozycję lub cały paragon. W celu natychmiastowego udzielenia rabatu należy wcześniej podać wartość tego rabatu. Jeśli się tego nie uczyni kasa zapyta się jak chcemy wprowadzać rabat: czy z bazy (powinna być wcześniej zaprogramowana baz rabatów/narzutów) czy ręcznie w następującym po tym edytorze.

- służy do udzielania narzutu kwotowego na pozycję lub cały paragon. W celu natychmiastowego udzielenia narzutu należy wcześniej podać wartość tego narzutu. Jeśli się tego nie uczyni kasa zapyta się jak chcemy wprowadzać narzut: czy z bazy (powinna być wcześniej zaprogramowana baz rabatów/narzutów) czy ręcznie w następującym po tym edytorze.

- służy do wejścia w tryb wyszukiwania towarów po nazwie w trybie sprzedaży. Po wyświetleniu listy towarów można wprowadzać litery i cyfry a kasa stara się znaleźć

pasującą do wprowadzanych liter nazwę. Naciśnięcie

powoduje sprzedaż

wyświetlanego towaru.

- służy do wywołania menu wyboru formy płatności z listy: karta, czek, bon, przelew, kredyt, konto klienta, EURO, gotówka.

- służy do rejestracji płatności kartą płatniczą. Kończy paragon. Jeśli do kasy podłączony jest terminal płatniczy i włączona funkcja jego obsługi, kasa po wciśnięciu tych klawiszy komunikuje się z terminalem i po dokonaniu przez niego autoryzacji płatności zakończa paragon.

- służy do rejestracji płatności bonem towarowym (talonem). Kończy paragon.

- służy do wykonywania zwrotów opakowań w otwartym paragonie.

- służy do logowania (zmiany) kasjerów.

- służy do wejścia do menu wprowadzania wpłaty i wypłaty gotówki do kasy. W menu tym dostępne też jest otwarcie szuflady w oraz poza paragonem.

W trybie tekstowym klawiatury (programowanie nazw, nagłówek, wyszukiwanie towaru po nazwie itp.) używamy klawiatury numerycznej z naniesionymi literami. Aby wpisać literę naciskamy klawisz, na którym widnieje ta litera. Jeśli żądana litera jest druga lub trzecia w kolejności należy dany klawisz nacisnąć tyle razy, aby ta litera została wpisana.

Na klawiszach kolejno dostępne są litery (znaki):

A B C 7 Ą Ć

D E F 8 Ę

G H I 9

J K L 4 Ł

M N O 5 Ó Ń

P Q R 6

S T U 1 Ś

V W X 2

Y Z 3 Ź Ż

spacja 0

znaki specjalne: , - / ? " \$ % & () + :
_ . ! # * = ; [] { } < > @ ^ `

Jeśli kolejno po sobie wpisujemy litery z tego samego klawisza, należy odczekać ok. 2 sek. aż kursor przeskoczy na miejsce następnego znaku. Aby zmienić wielkość liter (DUŻE /

małe) należy nacisnąć . Do usuwania wpisanego znaku (backspace) służy klawisz

. Aby skasować całą linię tekstu należy nacisnąć: . Do poruszania

się kursorem po edytowanym tekście służą klawisze .

2.12. Wyświetlacze

Kasa fiskalna **NANO E** wyposażona jest w dwa wyświetlacze: jeden dla obsługi, drugi dla klienta. Są to wyświetlacze LCD 2 x 16 znaków z podświetleniem, wyświetlające cyfry i w pełni zrozumiałe dla obsługującego komunikaty tekstowe podczas sprzedaży, programowania kasy oraz wykonywania raportów.

2.13. Znaki specjalne na wyświetlaczu obsługi

Na wyświetlaczu obsługi mogą być czasami wyświetlane (na ogół w prawym górnym rogu) ekranu znaki specjalne:

 - znacznik, że wciśnięto klawisz służący do wyboru drugiej funkcji klawiszy - opisanej czerwonym kolorem na klawiaturze.

 - znacznik, że można użyć klawiszy strzałek do poruszania się po pozycjach listy lub menu. Jeśli pozycje list lub menu mają przed sobą cyfry to można użyć także klawiszy numerycznych do poruszania się po tych pozycjach.

 - znacznik pokazywany w prawym dolnym rogu oznaczający, że dana pozycja Menu ma podpozycje do wyboru (naciśnięcie klawisza spowoduje przejście do podmenu). Brak takiego znacznika w pozycji menu oznacza, że naciśnięcie spowoduje już wejście do wykonywania danej funkcji.

 - tryb alfanumeryczny klawiatury, (w którym można wprowadzać litery). Wielkość znaku A określa wielkość wprowadzanych znaków. Zmiany wielkości liter małe/DUŻE dokonujemy poprzez naciśnięcie - domyślnie wpisywane są małe litery.

 - znacznik tandemu, oznacza, że dana pozycja sprzedaży ma dowiązane opakowanie.

 - znaczniki, że klawisz pełni w danym edytorze specjalną funkcję np. zaznaczanie opcji Tak/NIE(/), wprowadzanie wartości specjalnych (np. -Zw% stawka nieużywana, zwolniona, procentowa), przejście do listy (np. lista nazw towarów, opakowań) itp.

 i - znaczniki wyboru (zaznaczenia) opcji TAK()/NIE(). Stan tych znaczników zmieniamy klawiszem , co jest podpowiadane znacznikiem . Uwaga - jeśli w liście takich opcji graficzny prostokąt jest cały wypełniony i nie da się zaznaczyć lub odznaczyć to znaczy, że opcja ta jest w tej kasie nieaktywna i jest umieszczona w kasie tylko ze względów kompatybilności numeracji opcji z innymi kasami firmy Novitus.

 - znacznik stanu naładowania akumulatora (poziom wypełnienia proporcjonalny do stanu naładowania).

2.14. Menu kasy

MENU → 1 Funkcje
1 Funkcje → 11 Użytkownik

Wywołanie większości funkcji kasy polega na wybraniu funkcji z Menu.

Aby wejść do Menu należy nacisnąć , gdy kasa nie jest w otartym paragonie.

Poruszając się po Menu klawiszami możemy wybrać właściwą funkcję i spo-

wodować jej wykonanie klawiszem . Jeśli dana pozycja Menu ma podpozycje (podmenu), to naciśnięcie powoduje przejście do podmenu. Cofanie się z podmenu następuje poprzez naciśnięcie klawisza (o jeden poziom), na początek menu, lub powoduje wyjście z Menu.

Każda z funkcji menu ma swój unikatowy numer tzw. skrót liczbowy. Jest on widoczny przed każdą pozycją Menu. Będąc w Menu możemy podawać kolejne cyfry skrótu, aby szybciej dojść do danej pozycji (bez użycia klawiszy strzałek). Skrót można wybrać także

przed wejściem do Menu, a po jego wprowadzeniu naciśnięcie klawiszy spowoduje od razu wejście w daną pozycję Menu. Np. aby szybko wywołać funkcję Raportu

Dobowego powinniśmy naciskać kolejno klawisze

Poniżej przedstawiono pełną strukturę funkcji Menu kasy:

Menu

1 Funkcje

11 Użytkownik	
111 Logowanie	Zmiana użytkownika/kasjera
112 Zmiana hasła	Zmiana hasła użytkownika/kasjera
119 Blokada klawiatury	Blokada klawiatury - ochrona przed niechcianym użyciem
12 Kasa	
121 Wpłata	Wpłata gotówki do szuflady
122 Wypłata	Wpłata gotówki do szuflady
123 Otwórz szufladę	Otwiera szufladę
124 Kalkulator	Kalkulator
125 Usługa czasowa	
1251 Start	Rozpoczęcie usługi czasowej, wydrukowanie kwitu
1252 Stop	Zakończenie usługi czasowej – wydruk pozycji paragonu
1253 Pokaż kwit	Wyszukanie kwitu po nr
1254 Anuluj kwit	Anulowanie błędnie wystawionego kwitu
126 Usługa biletowa	
1261 Start kursu	Rozpoczęcie kursu
1262 Przystanek	Zmiana bieżącego przystanku
1269 Koniec kursu	Koniec kursu – zapis do bazy kursów
1263 Anuluj kurs	Anulowanie błędnie rozpoczętego kursu
13 Komunikacja	Ustawienia komunikacji
133 Bluetooth	
1331 Inicjuj	Inicjacja połączenia Bluetooth
14 Obsługa	
141 Zestaw rap.	Drukowanie zestawu raportów
142 Typ sprzed.	
1421 Sp. Normalna	Włączenie trybu sprzedaży normalnej
1422 Sp. Szybka	Włączenie trybu sprzedaży szybkiej (1 klawisz → towar)
1423 Sp. Pojedyn.	Włączenie trybu sprzedaży pojedynczej (1 towar → paragon)
1424 Sp. Szyb.Poj.	Włączenie trybu sp. szybkiej i pojedynczej (1 klawisz → paragon)
16 Kopia E	

161 Wyjęcie karty	Bezpieczne usunięcie karty z urządzenia
162 Stan karty	Drukuje Raport Stanu Karty Kopii E
19 Wyświetl	
191 Czas	Wyświetlenie czasu
192 Akumulator	Wyświetlenie stanu akumulatora
193 Użytkownika	Wyświetlenie aktualnego użytkownika/kasjera
194 Ostatni par.	Wyświetlenie kwoty ostatniego paragonu
195 Gotówkę	Wyświetlenie stanu gotówki w kasie
2 Raporty	
21 Dobowy	Drukowanie raportu dobowego
22 Stanu Kasy	Drukowanie raportu stanu kasy
23 Rap. Obrotów	
231 Kasjerów	Drukowanie raportu obrotów Kasjerów
232 Towarów	Drukowanie raportu obrotów Towarów
233 Opakowań	Drukowanie raportu obrotów Opakowań
234 Działów tow.	Drukowanie raportu obrotów Działów towarowych
235 Godzinowych	Drukowanie raportu obrotów Godzinowych
236 Usług	
2361 Kwity usług cz.	Drukowanie raportu Kwitów Parkingowych
2362 Kursy bus	Drukowanie raportu Kursów Bus
24 R. Dobowe Inne	
241 Dobowy niezerujący	Drukowanie raportu dobowego niezerującego (poglądowego)
242 Ostatni dobowy	Drukowanie kopii ostatniego raportu dobowego
25 Rap. Okresowe	
251 Miesięczny	Drukowanie raportu miesięcznego
252 Okresowy	Drukowanie raportu okresowego
253 Rozliczen.	Drukowanie raportu rozliczeniowego
26 Rap. Danych	
261 Dane Towarów	
2611 Towary	Drukuje zestawienie towarów
2612 Opakowania	Drukuje zestawienie opakowań
2613 Tandemy	Drukuje zestawienie tandemów
262 Działów	Drukuje zestawienie działów towarowych
263 Jednostki Miar	Drukuje zestawienie jednostek miar
264 Rabatów	Drukuje zestawienie danych rabatów
265 Użytkownicy	
2651 Lista Użytkowników	Drukuje zestawienie użytkowników (kasjerów)
2652 Role użytkowników	Drukuje zestawienie ról użytkowników
266 Ustawień	Wydruk ustawień (w tym opcji konfiguracyjnych)
267 Opisów Stałych	Raport Opisów Stałych (drukowanych tekstów)
268 Usługi	
2681 Czasowa	Drukowanie zdefiniowanych w bazie usług czasowych
2682 Busowe	Drukowanie zdefiniowanych usług busowych
27 Wydruki Kopii E	
271 Z karty	Drukowanie wydruków zapisanych na Karcie Kopii E
272 Z pam. Podr.	Drukowanie wydruków znajdujących się w Pamięci Podręcznej
273 Historia kart	Drukowanie listy wszystkich kart dla tej kasy
274 Stan karty	Drukowanie podstawowych informacji o aktualnej karcie Kopii E
29 Zestaw Raportów	Drukowanie konfigurowalnego zestawu raportów
3 Baza Danych	
31 Towary	
311 Edycja	Dodawanie i edycja towarów i opakowań
312 Usuń	Usuwanie opakowań
313 Funkcje tow.	
3131 Pokaż cenę	Wyświetlenie ceny
3132 Zmiana ceny	Zmiana ceny
3137 Przecena towarów	Przecena towarów (przy zmianie waluty)
315 Klawisze towarów	
3151 Edycja	Edycja klawiszy towarów
3152 Usuń wszystkie	Usuwa przywiązania towarów do klawiszy

3159 Drukuj	Drukuje zestawienie klawiszy towarowych
318 Opisy towaru	
3181 Edycja pozycji	Dopisanie nowej pozycji lub edycja istniejących opisów
3182 Usuń pozycję	Usunięcie wskazanej pozycji opisu
3183 Usuń wszystkie	Usunięcie wszystkich opisów
3189 Drukuj	Wydruk Raportu Opisów Towarów
319 Drukuj dane	
3191 Towary	Drukuje zestawienie Towarów
3192 Opakowania	Drukuje zestawienie Opakowań
3193 Tandemy	Drukuje zestawienie Tandemów
32 Działy towarowe	
321 Edycja	Edycja Działów Towarowych
329 Drukuj	Drukuje zestawienie Działów Towarowych
33 Jednostki miar	
331 Edycja	Edycja Jednostek Miar
339 Drukuj	Drukuje zestawienie Jednostek Miar
34 Rabaty/Narzuty	
341 Edycja	Edycja Tabeli Rabatów i Narzutów
342 Limity	Edycja Limitów Rabatów
343 Domyślne	Edycja Rabatów Domyślnych
349 Drukuj	Drukuje dane Rabatów
35 Użytkownicy	
351 Edycja	Edycja danych użytkowników
352 Usuń	Usuwanie użytkowników
353 Zmiana hasła	Zmiana hasła użytkownika
359 Drukuj	Drukuje zestawienie Użytkowników
36 Role Użytkowników	
361 Edycja	Edycja Ról Użytkowników
369 Drukuj	Drukuje zestawienie Ról Użytkowników
37 Płatności	
371 Edycja	Edycja płatności
379 Drukuj	Drukuj zestawienie płatności
38 Usługi	
381 Czasowa	
3811 Definicja	Definiowanie usług czasowych
3812 Cenniki	Definiowanie cenników czasowych
3813 Usuń	Usuwanie zdefiniowanych usług czasowych
3818 Funkcje	
38181 Usuń kwity	Usunięcie wszystkich kwitów
3819 Drukuj	Drukowanie wszystkich zdefiniowanych usług czasowych
382 Busowe	
3821 Definicje	Definiowanie usług busowych
3822 Cenniki	Definiowanie cenników busowych
3823 Usuń	Usuwanie zdefiniowanych usług busowych
3828 Funkcje	
38281 Usuń kursy	Usunięcie wszystkich kursów
3829 Drukuj	Drukowanie wszystkich zdefiniowanych usług busowych
39 Opisy wypłat	
391 Edycja pozycji	Dodanie nowego opisu lub edycja istniejącego
392 Usuń pozycję	Usuwanie dowolnego opisu wypłaty
393 Usuń wszystko	Usuwanie wszystkich opisów wypłat
399 Drukuj	Drukowanie raportu Opisów Wypłat
4 Ustawienia	
41 Zegar	Przestawienie zegara
42 Dane Identyf.	
421 Nagłówek wydr.	Programowanie nagłówka
422 Numer kasy	Programowanie nr kasy
423 NIP	Programowanie NIP
43 Stawki podatku	Edycja stawek podatkowych
44 Tekst reklam.	Wybór tekstu reklamowego po paragonie

45	Opcje	
451	Komunikacja	
4511	Połączenia	Przyporządkowanie portu RS do urządzeń
4512	PC	Opcje komunikacji z PC
4513	PC2	Opcje komunikacji z PC2
4518	Bluetooth	Definiowanie kodu dostępu do komunikacji Bluetooth
452	Sprzęt	
4521	Energia	
45211	Oszczędność	Opcje Autowylączania i Autowygazania
4522	Komponenty	Opcje komponentów sprzętowych
4523	Wyświetlanie	
45232	Kontrast	Ustawienia kontrastu wyświetlaczy
453	System	Opcje systemowe
454	Obsługa	Opcje obsługi
455	Sprzedaż	Opcje sprzedaży
456	Wydruk	
4561	Ogólne	Ogólne opcje wydruku (podkreślenia)
4562	Paragonu	Opcje zawartości paragonu
4563	Zestawu Rap	Opcje Zestawu Raportu (Rap. Łańcuchowy)
4565	II Waluta.	Drukowanie drugiej waluty pod paragonem (przeliczenie)
457	Dane	
4571	Kod wagowy	Typ kodu wagowego
4572	Kontrola	Kontrola danych
458	Funkcje opcji	
4581	Ustaw domyślne	Ustawia domyślne opcje
459	Drukuj Opcje	Wydruk ustawień opcji
46	Limity	
461	Rabatów	Ustawienia maksymalnych rabatów
462	Kwot	Ustawienia maks. kwot paragonu, gotówki itp..
463	Bufora online	
47	Parametry	
471	Rabaty domyślne	Ustawienie domyślnych rabatów
472	Kursy walut	Ustawienie kursu EURO
473	Autowylogowanie	Ustawienie czasu automatycznego wylogowania
48	Interfejs użytkownika	
482	Klawisze funkcji	
4821	Edycja	Edycja klawiszy powiązań klawiszy z odpowiednimi funkcjami kasy
4822	Ustaw domyślne	Przypisanie domyślnych funkcji klawiszom funkcyjnym
4829	Drukuj	Drukowanie zestawienia interfejsu użytkownika
489	Drukuj	
49	Drukuj ustawienia	Wydruk ustawień kasy (w tym opcji)
5	Serwis	
51	Testy	
511	Serwisowe	Testy tylko dla serwisu
512	Wszystko	Testy wszystkie
513	Pojedynczo	Wybrane testy
514	Cyklicznie	Test cykliczne
52	Ustawienia serwisowe	Ustawienia serwisowe – wymagany tryb serwisu
521	NIP	Wprowadzenie numeru NIP
522	Fiskalizacja	Fiskalizacja kasy
523	Data Przegl.	Ustawienie daty przeglądu
525	Wyłącz. Blokad	Wyłączenie blokady
526	Koniec tr. F.	Zakończenie trybu fiskalnego
527	Kopia E.	
1	Zeruj tryb NF	Zerowanie trybu niefiskalnego
2	Odśwież bazy Kopii E	Odświeżanie bazy kart Kopii E.
528	Zaawansowane	
5281	Waluta	Funkcja zmiany waluty głównej kasy
529	Kalibr. zegara	
53	Funkcje serwisowe	Funkcje serwisowe

531	Sprawdź bazy	Sprawdź poprawność baz danych
532	Kopia E	Funkcje serwisowe dotyczące Kopii Elektronicznej
5321	Weryfikuj	Weryfikacja karty Kopii E
5322	Sprawdź plik	Weryfikacja wybranego pliku karty Kopii E
5323	Raport zdarzeń	Raport szczegółowy zdarzeń dla danej karty Kopii E
5324	Odzyskaj kartę	Odtworzenie utraconej karty SD z kopią E
5325	Znajdź hasło karty	Odzyskiwanie hasła
5326	Format karty	Formatowanie pustych kart
533	Zrzut pam.	
5331	RAM FLASH FM	
5332	uSD	
59	Informacje	
591	Wersja	Wyświetlenie wersji
592	Pamięć fisk.	Wyświetlenie danych o pamięci fiskalnej
593	Pomiary nap.	Wyświetlenie pomiarów napięć
6	Funkcje zaawansowane	
61	Kopia E	
611	Otwarcie nowej karty	Przygotowanie nowej karty do pracy z kasą
612	Kopie dodatkowe	Utworzenie dodatkowych kopii Karty E
613	Zamknięcie karty	Zamknięcie nośnika
614	Nadaj hasło	Utworzenie/zmiana hasła do Karty Kopii E
9	Pomoc	
91	Drukuj Menu	
92	Drukuj Ustaw.	
93	Drukuj Opcje	

Struktura MENU Paragonu – menu dostępne w otwartym paragonie:

1	Edytuj paragon	funkcja edycji paragonu (przeglądanie paragonu)
2	Anuluj pozycje	anuluje ostatnią pozycję na paragonie
3	Anuluj zapłatę	anuluje wprowadzoną zapłatę za paragon
4	Anuluj paragon	anuluje cały paragon
5	Otwórz szufladę	otwiera szufladę w otwartym paragonie
6	Edycja numeru	edycja (wpisanie, poprawa, kasowanie) numeru bez sprzedaży
7	Pokaż w EURO	pokazuje cenę tow./wartość par. w EURO (wg zaprogramowanego kursu)
8	Pokaż czas	pokazuje aktualną: datę, czas
9	Pokaż użytkownika	pokazuje aktualnie zalogowanego użytkownika
11	Opis towaru	dodaje opis do towaru

3. Włączanie i wyłączanie Kasy NANO E i jej tryby oszczędzania energii

Po naciśnięciu w wyłączonej kase klawisza i przytrzymaniu przez ok. 2 sekundy, kasa uruchomi się wykonując wewnętrzne testy systemowe, informując o tym użytkownika. Następnie kasa przejdzie do trybu sprzedaży. Gdy kasa jest zasilana z baterii wewnętrznej, ze względu na oszczędność energii akumulatora, po okresie bezczynności kasa automatycznie:

- 1) Wygasi wyświetlacz po określonym w opcjach czasie autowygazania.
- 2) Przejdzie w tryb uśpienia po określonym w opcjach czasie uśpienia
- 3) Wyłączy się po ustawionym w opcjach czasie autowylączenia.

W opcjach [45211] **Oszczędność** jest możliwość ustawienia w/w czasów.

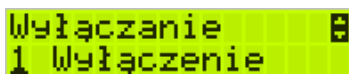

4521 Energia
45211 Oszczędność

Aby wyłączyć kasę, należy nacisnąć i przytrzymać przez ok. 2 sekundy klawisz

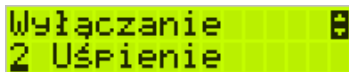

po tym czasie ukaże się menu wyłączania skąd może wybrać tryb wyłączenia:

Wyłączenie
1 Wyłączenie

- Kasa się wełni wyłączy

Wyłączenie
2 Uśpienie

- Kasa przejdzie w tryb uśpienia

W trybie uśpienia pobiera bardzo mało energii a po wyjściu z trybu uśpienia będzie w tym samym miejscu menu/funkcji co przed wyłączeniem. Włączenie będzie także szybsze. W ustawienia opcji energii (Menu 45211) można ustawić jakie klawisze wybudzają kasę z

trybu uśpienia. Może to być tylko klawisz

lub wszystkie klawisze. **W tym drugim przypadku kasa nie tylko wybudzi się z trybu uśpienia ale także wykona funkcję przy-**

pisaną do klawisza – jeśli np. klawisz **będzie skonfigurowany do sprzedaży jakiego towaru to naciśnięcie w trybie uśpienia tego klawisza wybudzi kasę i jednocześnie wykona sprzedaż tego towaru.**

Jeśli na w/w Menu Wyłączenia będziemy dalej trzymać ciągle klawisz to kasa wykona wyłączenie domyślne które jest także ustawiane w w/w opcjach energii (Menu 45211).

UWAGA!

W sytuacjach awaryjnych należy skorzystać z awaryjnego wyłączenia kasy, polega ono na

naciśnięciu i przytrzymaniu klawisza przez 10 sekund. Jeśli to nie pomoże i kasa nadal się nie wyłączy konieczne może być odpięcie akumulatora i jeśli problem będzie się powtarzał to wezwanie serwisu.

3.1. Podłączanie i konfiguracja czytnika kodów kreskowych.

Kasa NANO E może współpracować z czytnikiem kodów kreskowych (skanerem). Doboru oraz konfiguracji czytnika powinien dokonać uprawniony serwisant. Do podłączenia kasy z komputerem niezbędny jest specjalny przewód połączeniowy. Podłączać skaner do kasy należy tylko przy wyłączonym zasilaniu kasy.

```
451 Komunikacja
4511 Połączenia
```

```
Port COM1
3 Skaner 1
```

W funkcji [4511] **Połączenia** jest możliwość wyboru urządzenia współpracującego na portach RS232. Należy na właściwym porcie ustawić urządzenie współpracujące **Skaner**.

Jeśli identyfikacja towarów odbywać się będzie za pomocą skanera, należy zwrócić uwagę na ustawienie opcji kontroli kodu EAN

```
Kontro. danych
01 Kod EAN
```

w Opcjach Kontroli Danych,

```
457 Dane
4572 Kontrola
```

jak również typ kodu wagowego ustawianego funkcją.

```
457 Dane
4571 Kod wagowy
```

3.2. Podłączanie wagi

Kasa może współpracować z elektroniczną wagą sklepową. Wagę można podłączyć do portu COM. Do podłączenia wagi z kasą niezbędny jest specjalny przewód połączeniowy (do danego typu wagi). Doboru wagi powinien dokonać uprawniony serwisant.

```
451 Komunikacja
4511 Połączenia
```

W funkcji [4511] **Połączenia** jest możliwość wyboru urządzenia współpracującego. Należy na właściwym porcie (portach) COM ustawić urządzenie WAGA.

Kasa może współpracować maksymalnie z 2 wagami jednocześnie.

3.3. Podłączanie komputera

Kasa NANO E posiada możliwość współpracy z komputerem. Do podłączenia kasy z komputerem niezbędny jest specjalny przewód połączeniowy. Należy pamiętać o ustawieniu w opcji [4511] **Połączenia** na Komputer PC na porcie COM1.

W opcjach komunikacji [4512] **PC** należy ustawić właściwą prędkość transmisji – taką samą jak w komputerze.

3.4. Komunikacja z PC przy pomocy Bluetooth

Urządzenie NanoE umożliwia wymianę informacji z PC nie tylko po standardowych portach COM i USB, ale także za pomocą technologii Bluetooth. Aby taka komunikacja była możliwa, do kasy NanoE należy wpiąć moduł Bluetooth i dokonać modyfikacji jego ustawień:

W pierwszym kroku należy aktywować ten komponent w menu [4522] **Komponenty**:

Za pomocą klawisza zaznaczamy, że to urządzenie jest podpięte do kasy i naciskamy

klawisz

Następnie podajemy klucz dostępu dla tego połączenia – po wejściu do menu [4518] **Bluetooth** wprowadzamy numer PIN, który będzie wymagany do ustanowienia połączenia pomiędzy PC a kasą. Nasz numer PIN może składać się z maksymalnie ośmiu cyfr.

Po wprowadzeniu kodu PIN naciskamy klawisz i wychodzimy z menu.

Ostatnim krokiem w aktywowaniu łączności Bluetooth jest inicjacja urządzenia, której dokonujemy poprzez wybór opcji [1331] **Inicjuj**.

3.5. Podłączenie i współpraca z terminalem płatniczym EFT

Do kasy NANO E można podłączyć terminal płatniczy EFT. Terminal ten realizuje płatności kartami płatniczymi. Preferowanymi urządzeniami są terminale oferowane przez NOVITUS, współpracujący z Centrum Rozliczeniowym Pekao S.A. Dzięki połączeniu kasy z terminalem zakończenie paragonu przy płatności kartą płatniczą powoduje skomunikowanie się kasy z terminalem. Przesyłana jest od razu do niego informacja z kwotą do zapłaty (wyliminowana możliwość pomyłki przy przepisywaniu kwoty z paragonu do terminala oraz przyspieszona sama transakcja). Dalszy sposób obsługi terminala znajdzie Użytkownik w Instrukcji Obsługi terminala. Po pozytywnie zakończonej płatności, terminal przesyła do kasy potwierdzenie, co automatycznie kończy paragon. Podłączenia terminala do kasy powinien dokonać uprawniony serwisant, posiadający uprawnienia na serwisowanie kas oraz terminali płatniczych. Podłączenia należy dokonać przy wyłączeniu zasilania tak kasy, jak i terminala płatniczego. Do podłączenia służy port COM w prawej ścianie kasy. Po podłączeniu terminala konieczne jest ustawienie urządzenia współpracującego na EFT funkcją [4511] **Połączenia** na wybranym porcie COM.

3.6. Podłączanie szuflady

Do kasy NANO E jest możliwość podłączenia kasety na pieniądze (szuflady). Może to być jedynie tzw. szuflada aktywna. Doboru szuflady oraz pierwszego podłączenia powinien dokonać uprawniony serwisant. Szufladę podłącza się do właściwego portu COM. W ofercie producenta kasy dostępne są specjalne szuflady dedykowane dla kas NANO E. Po podłączeniu szuflady konieczne jest włączenie odpowiedniej funkcji w menu kasy:


```
452 Sprzet      [F5]
4522 Komponenty  → Komponenty      [F5]
                                     01 Szuflada
```


3.7. Wymiana papieru

W wyposażeniu dostarczonym wraz z kasą NANO E znajduje się rolka papieru, który przed rozpoczęciem pracy należy w odpowiedni sposób założyć. Z uwagi na to, iż czynność wymiany papieru jest jedną z najczęstszych operacji wykonywanych podczas obsługi kasy, która wykonana niedokładnie może być przyczyną nieprawidłowej pracy urządzenia, wskazane jest, aby użytkownik dokładnie zapoznał się ze sposobem zakładania nowych rolek papieru. Papier w kasie fiskalnej zużywany jest całkowicie, zbliżanie się do końca rolki papieru sygnalizowane jest kolorowym paskiem na papierze, natomiast jego koniec sygnalizowany jest komunikatem: *BRAK PAPIERU* na wyświetlaczu obsługi:

BRAK PAPIERU

W kasie zastosowano mechanizm z bardzo prostym montażem papieru. W celu wymiany papieru na nowy należy:

- podnieść pokrywę komory mechanizmu drukującego chwytając ją w przedniej części i unosząc do góry – pokrywa w przedniej części posiada zaczepy i wałek mechanizmu drukującego.
 - wyciągnąć resztki papieru i usunąć z łoża drukarki pozostałe po starych papierach gilzy (nałożone na plastikową oś papieru);
 - przygotować nową rolkę poprzez odwiniecie papieru, (**uwaga na ewentualne pozostałości po kleju, aby po założeniu nie zabrudzić nim głowicy drukarki**)
 - Włożyć rolkę papieru do zasobnika papieru zatrzasknąć pokrywkę mechanizmu drukującego, tak aby odwinięta część papieru wychodziła na zewnątrz kasy
-
- skasować komunikat *BRAK PAPIERU* przyciskiem

UWAGA!

Podczas wymiany papieru należy zwrócić uwagę na stan mechanizmu drukującego: jego sprawność, czy nie jest zanieczyszczony pyłem z papieru. Podczas każdorazowej wymiany papieru należy oczyścić mechanizm drukujący z pyłu za pomocą delikatnego pędzelka czy szczotki, lub przedmuchać sprężonym powietrzem!!!

3.8. Instalowanie karty Kopii Elektronicznej

Kasa dostarczona od producenta jest wyposażona w pierwszą kartę SD Kopii E, która wystarczy na długi okres czasu. W celu wyjęcia tej karty należy wcześniej postępować wg następującej procedury:

Wyjęcie karty SD:

Wyjęcie karty można przeprowadzać tylko, gdy:

- 1) Kasa jest wyłączona.
- 2) Wywołano wcześniej funkcję menu 1.6.1 Wyjęcie Karty i kasa po komunikatach wyłączy się informując kiedy można wyciągnąć kartę.

Uwaga! Kasa Nano E po w/w komunikatach wyłącza się aby wyciągnięcie karty ze względów bezpieczeństwa danych karty i kasy następowało na wyłączonej kasie.

Aby wyciągnąć kartę SD należy ją najpierw docisnąć w dół, aby zwolnił się mechanizm trzymający kartę. Po tym dociśnięciu i puszczeniu, karta będzie lekko wysunięta. Z pozycji lekko wysuniętej można już wyciągnąć kartę całkiem z gniazda do góry.

Włożenie karty SD:

UWAGA! W kasie NANO E należy montować kartę tylko na wyłączonej kasie. W przypadku włożenia karty we włączonej kasie kasa wyświetli odpowiednie komunikaty i wykona zapobiegawczy restart (aby kasa ani karta SD nie była narażona na możliwe zakłócenia powstające przy wkładaniu karty w załączonej kasie).

Kartę SD wkładamy w szczelinę gniazda karty stykami skierowanymi w dół i w stronę mechanizmu drukującego. Wkładaną kartę należy docisnąć całkiem w dół, aby zadziałał mechanizm trzymający kartę. Prawidłowo włożona karta puszczona po w/w dociśnięciu powinna minimalnie wystawać ze szczeliny.

4. [1] FUNKCJE

W tym trybie menu użytkownik ma do wyboru funkcje dotyczące m.in. logowania użytkownika, operacji kasowych, sterowania trybem sprzedaży i wyświetlania różnych informacji. Zostały one opisane w następujących podrozdziałach.

4.1. [11] Użytkownik

```
1 Funkcje      [F]
11 Użytkownik [F]
```

W pozycji menu kasy jest możliwość zalogowania właściwego użytkownika, który będzie prowadził sprzedaż na kasie. Na konto tego użytkownika (kasjera) zaliczone zostaną wszelkie obroty (sprzedaż, rozliczenie środków płatniczych itp.), jakie będą wykonywane na kasie do chwili zalogowania innego kasjera.

```
11 Użytkownik [F]      Wybierz użytk. [F]
111 Logowanie [F]      8 Administrator [F]
```


[111] **Logowanie** – po naciśnięciu jest możliwość wyboru kasjera (poprzez wpisanie jego numeru, lub wyboru z listy), lub dodanie nowego użytkownika, jeśli użytkownik nie został zaprogramowany. Po wyborze użytkownika, kasa zażąda wprowadzenia hasła, jakie zostało dla niego zaprogramowane:

```
Hasło:
*****
```


[112] **Zmiana hasła** – po naciśnięciu jest możliwość zmiany hasła dla zalogowanego użytkownika.

```
11 Użytkownik [F]      Nowe hasło:
112 Zmiana hasła [F]  *****
```

Aby sprawdzić, jaki użytkownik jest aktualnie zalogowany można użyć funkcji [193] **Wyświetl Użytkownika**:

```
1 Funkcje      [F]      19 Wyświetl [F]
12 Wyświetl   [F]      193 Użytkownika [F]
```

→

4.2. [12] Kasa

W menu [12] **Kasa** użytkownik ma możliwość dokonania wpłaty oraz wypłaty z kasy.

```

1 Funkcje
12 Kasa
  
```

Operacje wpłaty/wypłaty z kasy przy pomocy klawiatury (bez wejścia w menu) zostały opisane w rozdziale **11.19 Wpłata/Wypłata gotówki z szuflady**.

[121] **Wpłata** – po wejściu do tej pozycji menu pokazuje się okno dialogowe do wpisania wartości wpłaty. Po wpisaniu za pomocą klawiszy numerycznych wartości wpłaty zatwierdzamy ją klawiszem

dzamy ją klawiszem

```

12 Kasa
121 Wpłata
  
```

```

Wpłata
Kwota:200_
  
```

Kasa drukuje potwierdzenie dokonania (zarejestrowania) wpłaty do kasy. Kwota ta będzie widoczna w raporcie stanu kasy oraz raporcie kasjera, który był zalogowany w chwili dokonywania wpłaty.

[122] **Wypłata** – jak wyżej, tylko wpisywana wartość jest wypłatą z kasy.

```

12 Kasa
122 Wypłata
  
```

```

Wypłata
Kwota:100_
  
```

Następnie urządzenie prosi o podanie opisu wypłaty. Jeśli nie chcemy, aby na pokwitowaniu wypłaty był drukowany opis, wybieramy opcję (*brak*).

```

Opis wypłaty
0 (brak)
  
```

```

Opis wypłaty
[Edycja]
  
```

Jeśli jednak opis ma się pojawić na pokwitowaniu, to należy wybrać odpowiedni opis z bazy:

```

Opis wypłaty
1 zaliczka
  
```

lub wpisać własny przy pomocy opcji [*Edycja*].


```
Opis wypł.
zaliczka_
```

W kolejnym kroku należy wskazać sposób wypłaty (jeśli w menu 37 Płatności zostały ustawione opcje 3 Dozwolone wypłaty).

```
Wybierz Płat.
1 Gotówka
```


Po wybraniu właściwej opcji i naciśnięciu klawisza OK GOTÓWKA zostanie wydrukowane pokwitowanie wypłaty.

[123] Otwórz szufladę – polecenie otwarcia szuflady bez konieczności wprowadzania kwoty wpłaty lub wypłaty.

```
12 Kasa
123 Otwórz szufl
```

Uwaga! Jeśli na kasie zaprogramowany jest kurs Euro (ustawienie [472] Kurs Euro) kasa będzie pytała o walutę podawanych kwot.

```
47 Parametry
472 Kursy walut
```

```
Wybierz walutę
1 Waluta EUR
```

4.3. [124] Kalkulator

Wbudowany kalkulator umożliwia wykonywanie podstawowych działań matematycznych: dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia.

Zasada działania kalkulatora jest taka, że każdy wprowadzony element działania (liczba lub

znak) zatwierdzamy klawiszem OK GOTÓWKA. Operatory działania wybieramy za pomocą

klawiszy

Dla przykładu zilustrujemy proste działanie mnożenia: $2 * 3$

Wprowadzamy liczbę 2


```
Kalkulator
2_
```

i naciskamy klawisz . Teraz urządzenie podpowiada nam operatory działań:

za pomocą klawisza przewijamy operatory, aż pojawi się znak mnożenia i naciskamy klawisz .

teraz podajemy kolejny czynnik działania – liczbę 3 i naciskamy klawisz .

W kolejnym oknie pojawia się wynik naszego działania. Możemy wykonywać kolejne operacje lub wyjść z kalkulatora naciskając klawisz .

Ograniczenia kalkulatora

Można wykonywać działania, których wynik będzie stanowić liczba składająca się maksymalnie z siedmiu cyfr. Jeśli zostanie przekroczona ta liczba, może pojawić się wynik jak na rysunku:

Litery OF poprzedzające wynik oznaczają, że liczba przekroczyła limit znaków. Po naciśnięciu klawisza ten wynik zostanie wyzerowany.

4.4. [13] Komunikacja

Opcja [1331] **Inicjuj** umożliwia inicjację urządzenia Bluetooth. Szczegółowy opis komunikacji przy pomocy Bluetooth jest zawarty w *rozdziale 3.4. Komunikacja z PC przy pomocy Bluetooth*.

4.5. [14] Obsługa

```
1 Funkcje
14 Obsługa
```

W menu [14] **Obsługa** mamy możliwość wybrania następujących funkcji:

- 1) Zestaw raportów
- 2) Trybu Sprzedaży
- 3) Wydruku zestawu raportów (użyteczne, gdy kasjer nie ma dostępu do Menu raportów)

4.6. [141] Zestaw raportów

```
14 Obsługa
141 Zestaw Rap.
```

W funkcji tej kasjer, który nie ma dostępu do pełnego menu (został mu on ograniczony), może wydrukować Zestaw Raportów (zdefiniowany w opcjach [4563] **Zestaw Raportów**).

```
456 Wydruk
4563 Zestawu Rap
```

4.7. [142] Tryb Obsługi Sprzedaży

```
14 Obsługa
142 Typ sprzed.
```

W menu tym możemy wybrać jeden z trzech możliwych trybów prowadzenia sprzedaży na kasie:

```
142 Typ sprzed.
1421 Sp. Normalna
```

- 1) [1421] **Sprzedaż Normalna** – standardowy tryb sprzedaży, który umożliwia pełną funkcjonalność obsługi sprzedaży. Tryb ten można także włączyć poprzez wybranie sekwencji

```
+% MENU
-./ RAZEM
```

```
142 Typ sprzed.
1422 Sp. Szybka
```

- 2) [1422] **Sprzedaż Szybka** – specjalny tryb sprzedaży, w którym naciśnięcie klawiszy numerycznych od 0-9 powoduje sprzedaż towarów o kodach od 0 do 9. Tryb ten można także

włączyć poprzez wybranie sekwencji

```
+% +% MENU
-./ -./ RAZEM
```

```
142 Typ sprzed.
1423 Sp. Pojedyn.
```

3) **[1423] Sprzedaż Pojedyncza** - specjalny tryb sprzedaży, w którym sprzedaż jednego towaru powoduje natychmiastowe zakończenie paragonu. Tryb ten można także włączyć

poprzez wybranie sekwencji

```
+% +% +% MENU
-./ -./ -./ RAZEM
```

```
142 Typ sprzed.
1424 Sp. Szyb. Poj
```

4) **[1424] Sprzedaż Szybka Pojedyncza** - specjalny tryb sprzedaży, w którym naciśnięcie klawiszy numerycznych od 0-9 powoduje sprzedaż towarów o kodach od 0 do 9 oraz natychmiastowe zakończenie paragonu. Tryb ten można także włączyć poprzez wybranie sekwencji

```
+% +% +% +% MENU
-./ -./ -./ -./ RAZEM
```

4.8. [16] Kopia E

```
1 Funkcje
16 Kopia E
```

Podstawowe opcje obsługi karty kopii elektronicznej dostępne są w menu **1.6 Kopia E**:

- 1.6 Kopia E
 - 1 Wyjęcie karty
 - 2 Stan karty

4.9. [161] Wyjęcie karty

```
16 Kopia E
161 Wyjęcie kart
```

Aby bezpiecznie usunąć kartę kopii elektronicznej z kasy należy wejść przyciskiem

w **MENU/1 Funkcje/1.6 Kopia E/1.6.1 Wyjęcie karty** i nacisnąć klawisz

```
Można bezpie-
cznie usunąć ka.
```

Wówczas pojawia się komunikat: „**Można bezpiecznie usunąć kartę**”. Wtedy dopiero można wyjąć fizycznie kartę Kopii E, jak to opisano w rozdziale 3.7, po czym powinno nastąpić

wyjęcie karty z kasy fiskalnej i zatwierdzenie tej czynności klawiszem

Jeżeli wszystkie czynności zostały wykonane prawidłowo, na wyświetlaczu pojawia się informacja: „*Karta bezpiecznie usunięta*”.

Karta pamięci
bezpiecznie usu.

W tym momencie należy nacisnąć klawisz

W przypadku nieprawidłowego usunięcia nośnika, kasa wyświetla komunikat: „*Błąd wyjęcia karty*”.

Błąd wyjęcia ka-
rty

Należy wówczas nacisnąć klawisz i ewentualnie powtórzyć powyższe czynności.

Wyjęcie nośnika danych z gniazda w trakcie pracy kasy bez funkcji menu sygnalizowane jest komunikatem: „*Wykryto wypięcie karty pamięci*”.

Wykryto wypięcie
karty pamięci

Jednakże jest to zakazany sposób usuwania karty (patrz: 2.4 – zalecenia podstawowe).

W przypadku, kiedy informatyczny nośnik danych został odłączony od kasy, kasa po wykonaniu raportu dobowego i niepodjęciu przekazania zawartości pamięci podręcznej kopii wydruków na nośnik w przypadku dalszego prowadzenia rejestracji sprzedaży, sygnalizuje ten stan miganiem klawiszy i odpowiednim komunikatem na wyświetlaczu. Dopuszcza się wykonanie tylko dwóch raportów dobowych bez obecności karty w kasie. Po ponownym zainstalowaniu karty, dane wydruków zostaną do niej dopisane. Przy próbie wykonania sprzedaży lub trzeciego raportu dobowego bez wpiętej karty, kasa wyświetla komunikat błędu: „*Nie zapisano kopii elektronicznej*”.

Nie zapisano ko-
pii elektronicz.

Należy wówczas nacisnąć klawisz i zainstalować kartę w kasie. Wówczas nastąpi zapis danych wydruków na nośnik. Nie powinno się wykonywać żadnych czynności, dopóki zapis nie zostanie zakończony.

4.10. [162] Stan karty

[162] Stan karty – drukuje Raport Stanu Karty Kopii E.

```
16 Kopia E
162 Stan karty
```

Funkcja ta dostępna jest również w menu [274] Stan karty opisana w rozdziale [5.31](#).

```
27 Wydruki Kopia E
274 Stan karty
```

4.11. [19] Wyświetl

```
1 Funkcje
19 Wyświetl
```

Funkcja [19] Wyświetl umożliwia wyświetlenie na wyświetlaczu (bez wydruku) takich danych, jak:

```
19 Wyświetl
191 Czas
```

[191] Czas – wyświetla aktualnie zaprogramowany czas w kasie;

```
19 Wyświetl
192 Akumulator
```

[192] Akumulator – wyświetla stan naładowania akumulatora wewnętrznego kasy;

```
19 Wyświetl
193 Użytkownika
```

[193] Użytkownika – wyświetla nazwę aktualnie zalogowanego użytkownika;

```
19 Wyświetl
194 Ostatni para
```

[194] Ostatni par – wartość ostatniego paragonu;

```
19 Wyświetl
195 Gotówkę
```

[195] Gotówkę – stan gotówki w kasie;

5. [2] RAPORTY

5.1. [21] Raport Dobowy

Raport dobowy jest najważniejszym raportem, jaki każdy użytkownik zobowiązany jest wykonać codziennie po zakończeniu sprzedaży jako zerujący. Podczas wykonywania tego raportu następuje zapis do pamięci fiskalnej obrotu z całego dnia (od ostatniego raportu dobowego zerującego) z uwzględnieniem rozdziału kwot podatku na poszczególne stawki PTU, daty i godziny wykonania raportu, ilości wystawionych paragonów fiskalnych, ilości i wartości anulowanych paragonów. Wydruk tego raportu oznaczony jest numerem unikatowym kasy i logo fiskalnym: stylizowanym z literek PL. **Wydruk ten należy starannie przechowywać – służy jako rozliczenie podatków z Urzędem Skarbowym.**

Kolejność operacji podczas wykonywania raportu dobowego:

2 Raporty
21 Dobowy

Po wejściu do funkcji [21] **R. Dobowy** i zatwierdzeniu klawiszem **OK GOTÓWKA** kasa wyświetli komunikat: *Czy drukować raport dobowy?*

Czy drukować raport dobowy?

Klawiszem **USUN C** można zrezygnować z wykonania funkcji, klawiszem **OK GOTÓWKA** potwierdzamy wykonanie funkcji. Kolejnym pytaniem będzie pytanie o poprawność daty:

Data 24-02-2010
jest poprawna?

Należy bezwzględnie skontrolować, czy wyświetlana przez kasę data jest zgodna z rzeczywistością, gdyż zatwierdzenie raportu dobowego z niewłaściwą datą doprowadzi do uszkodzenia pamięci fiskalnej kasy i konieczności jej wymiany na nową na koszt podatnika!!!

Jeżeli wyświetlana data jest poprawna, zatwierdzamy klawiszem **OK GOTÓWKA** i raport dobowy zostanie wykonany (pojawi się komunikat: *Proszę czekać...* i nastąpi wydruk raportu. W przypadku stwierdzenia niezgodności wyświetlanej daty z rzeczywistością, należy wycofać się

z funkcji raportu dobowego klawiszem **USUN C** i niezwłocznie wezwać serwis!!! W przypadku, gdy od ostatniego raportu dobowego nie była wykonana sprzedaż, po wejściu do funkcji raportu dobowego pojawi się komunikat:

Brak sprzedaży!
Drukować raport?

Zatwierdzenie tego komunikatu spowoduje wydrukowanie i zapisanie do pamięci fiskalnej raportu dobowego z zerowymi wartościami.

Kasa może przypominać o potrzebie wykonania raportu dobowego, jeśli poprzedniego dnia nie wykonano raportu dobowego.

```
45 Opcje
453 System
```

```
System
011 Kontr.Rap.Do
```

Aby przypomnienie było zgłaszane należy zaznaczyć opcję systemową w pozycji menu [453] **System**, opcja 11 – **Kontrola raportu dobowego**.

5.2. [22] Stan kasy

W raporcie stanu kasy drukowane są wartości sprzedaży z rozbiem na poszczególne środki płatnicze: gotówka, чеки itp., wpłaty, wypłaty, skup i sprzedaż opakowań zwrotnych, ilość paragonów fiskalnych, ilość paragonów anulowanych, ilość pozycji stornowanych.

```
2 Raporty
22 Stanu Kasy
```


Po wybraniu funkcji [22] **Stan Kasy** i zatwierdzeniu klawiszem **OK GOTÓWKA** jest możliwość wyboru z listy *Rodzaju raportu*:

1. Niezerujący

2. Zerujący

```
Rodzaj raportu
1 Niezerujący
```

```
Rodzaj raportu
2 Zerujący
```

Wydrukowane raporty zawierają identyczne dane, różny jest natomiast skutek ich wykonania. Wykonanie raportu jako zerujący spowoduje wyzerowanie wydrukowanych wartości i dane te w kasie nie będą już dostępne. Wykonanie jako niezerujący, ma charakter jedynie poglądowy - dane dalej będą w kasie dostępne i nadal będą sumowane. Należy wybrać

żądany tryb raportu klawiszami strzałek i zatwierdzić klawiszem **OK GOTÓWKA** - nastąpi wydruk raportu.

5.3. [23] Raporty obrotów

```
2 Raporty
23 Rap.Obrotów
```

W tym menu mamy możliwość wyboru następujących raportów obrotów:

- 1) **Obrotów Kasjerów**
- 2) **Obrotów Towarów**
- 3) **Obrotów Opakowań**
- 4) **Obrotów Działów Towarowych**

5) Obrotów Godzinowych

Raporty te zostały szczegółowo opisane w następujących rozdziałach.

5.4. [231] Raport Obrotów Kasjerów

W raporcie kasjera drukowane są dla danego kasjera wartości sprzedaży z rozbiem na poszczególne środki płatnicze: gotówka, czeki itp., wpłaty, wypłaty, skup i sprzedaż opakowań zwrotnych, ilość paragonów fiskalnych, ilość paragonów anulowanych, ilość pozycji stornowanych oraz datą i godziną rozpoczęcia (zalogowania) i zakończenia (wylogowania) zmiany.

```
23 Rap.Obrotów
231 Kasjerów
```

Po wybraniu funkcji [231] Raport Obrotów Kasjerów i zatwierdzeniu klawiszem

jest możliwość wyboru z listy zakresu raportu:

```
Raport kasjerów
1 Bieżący k.
```

1. Bieżący kasjer – raport tylko dla bieżącego zalogowanego kasjera

```
Raport kasjerów
2 Z listy
```

2. Z listy – raporty dla wybranego kasjera z listy

```
Raport kasjerów
3 Wszyscy k.
```

3. Wszyscy kasjerzy – raporty dla wszystkich kasjerów zaprogramowanych na kasie

Następnie należy wybrać tryb raportu:

1. Niezerujący

2. Zerujący

```
Raport kasjerów
1 Niezerujący
```

```
Raport kasjerów
2 Zerujący
```

Wydrukowane raporty zawierają identyczne dane, różny jest natomiast skutek ich wykonania. Wykonanie raportu jako zerujący spowoduje wyzerowanie wydrukowanych wartości i dane te w kasie nie będą już dostępne. Wykonanie jako niezerujący ma charakter jedynie poglądowy - dane dalej będą w kasie dostępne i nadal będą sumowane. Należy wybrać ża-

pany tryb raportu klawiszami   i zatwierdzić - nastąpi wydruk raportu.

5.5. [232] Raport Obrotów Towarów

Na raporcie sprzedaży towarów drukowane są nazwy i kody towarów oraz informacje o ilości i wartości ich sprzedaży.

```
23 Rap.Obrotów
232 Towarów
```

Po wybraniu funkcji [232] **Raport Obrotów Towarów** i zatwierdzeniu klawiszem

OK
GOTÓWKA

jest możliwość określenia (wyboru z listy) kryterium *Zakresu raportu*, dla których towarów raport ma być wykonany:

```
Rap.Obr. Tow.
1 Wszystkie tow.
```

1. **Wszystkie Towary** – wydrukowanie wszystkich towarów, które były sprzedawane od ostatniego raportu.

```
Rap.Obr. Tow.
2 Zakres kodów
```

```
Zakres kodów
Od:1
```

```
Zakres kodów
Do:100_
```

2. **Zakres kodów** – pozwala na wybór zakresu towarów, dla których ma być sporządzony

raport. Po wybraniu tego kryterium klawiszem **OK** GOTÓWKA należy podać **Zakres raportu: Od:** (wpisać za pomocą klawiszy numerycznych kod towaru początkowego dla

wykonania raportu, np. 1) i zatwierdzić klawiszem **OK** GOTÓWKA. Następnie należy podać kod towaru, na którym wydruk raportu ma być zakończony: **Do:** (np. 100) i zatwier-

dzić klawiszem **OK** GOTÓWKA - następuje wydruk raportu.

```
Rap.Obr. Tow.
3 W danym dziale
```



```
Dział
1 Dział 1
```

3. **W danym dziale** – można zadeklarować, z jakiego działu towary mają być objęte rapor-

tem. Po wybraniu tego kryterium klawiszem **OK** GOTÓWKA na wyświetlaczu pokaże się

Zakres raportu i za pomocą klawiszy   można wybrać z listy dział, dla którego ma być wykonany raport.

Rap. Obr. Tow.
4 W danej stawce

4. W danej stawce – pozwala na wydrukowanie raportu sprzedaży towarów w określonej (wybranej) stawce PTU (VAT). Po wybraniu tego kryterium klawiszem na wyświetlaczu pokaże się *Zakres raportu* i za pomocą klawiszy CENA KOD można wybrać z listy stawkę PTU, dla której ma być wykonany raport.

Stawka podatku
1 A=22.00%

Na liście znajdują się kolejno wszystkie stawki PTU A, B, C, D, E, F, G, a obok nich wyświetlane są wartości tych stawek. Jeśli obok stawki widnieje znak „-”,

Stawka podatku
5 E=-

Oznacza to, że dana stawka nie jest oprogramowana (jest nieaktywna), jeśli widnieje znaczek ZW, oznacza to, że towary przywiązane do tej litery są towarami zwolnionymi z podatku.

Stawka podatku
7 G=ZW.

Po wyborze i zatwierdzeniu klawiszem jednego z wyżej opisanych kryteriów należy z dostępnej listy *Tryb raportu* :

1. Niezerujący
2. Zerujący

Tryb raportu
1 Niezerujący

Tryb raportu
2 Zerujący

Wydrukowane raporty zawierają identyczne dane, różny jest natomiast skutek ich wykonania. Wykonanie raportu jako zerujący spowoduje wyzerowanie wydrukowanych wartości i dane te w kasie nie będą już dostępne. Wykonanie jako niezerujący ma charakter jedynie poglądowy, dane dalej będą w kasie dostępne i nadal będą sumowane. Należy wybrać żądany

tryb raportu i zatwierdzić klawiszem - nastąpi wydruk raportu. Jeśli nie było sprzedaży w podanym zakresie, na raporcie (z określeniem podanego zakresu) wydrukowany zostanie komunikat: *Brak sprzedaży*.

5.6. [233] Raport Obrotów Opakowań

Na raporcie obrotów opakowań drukowane są nazwy i kody opakowań oraz informacje o ilości i wartości ich sprzedaży oraz przyjęć.

```
23 Rap.Obrotów
233 Opakowań
```

Po wybraniu funkcji [233] **Raport Obrotów Opakowań** i zatwierdzeniu klawiszem

OK
GOTÓWKA

jest możliwość określenia (wyboru z listy) kryterium – *Zakresu raportu*, dla których opakowań raport ma być wykonany:

```
Rap. sprzed.op.
1 Wszystkie
```

1. **Wszystkie** – wydrukowanie raportu wszystkich opakowań, które były sprzedawane i przyjmowane od ostatniego raportu.

```
Rap. sprzed.op.
2 Zakres kodów
```

```
Zakres kodów
Od:101_
```

```
Zakres kodów
Do:200_
```

2. **Zakres kodów** – pozwala na wybór zakresu opakowań, dla których ma być sporządzony

raport. Po wybraniu tego kryterium klawiszem **OK** GOTÓWKA należy podać **Zakres raportu: Od:** (wpisać za pomocą klawiszy numerycznych kod opakowania początko-

wego dla wykonania raportu, np. 101) i zatwierdzić klawiszem **OK** GOTÓWKA. Następnie należy podać kod opakowania, na którym wydruk raportu ma być zakończony: **Do:**

(np. 200) i zatwierdzić klawiszem **OK** GOTÓWKA.

Po wyborze i zatwierdzeniu jednego z wyżej opisanych kryteriów należy wybrać z dostępnej listy *Tryb raportu* ▼:

1. Niezerujący

2. Zerujący

```
Tryb raportu
1 Niezerujący
```

```
Tryb raportu
2 Zerujący
```

Wydrukowane raporty zawierają identyczne dane, różny jest natomiast skutek ich wykonania. Wykonanie raportu jako zerujący spowoduje wyzerowanie wydrukowanych wartości i dane te w kasie nie będą już dostępne. Wykonanie jako niezerujący ma charakter jedynie poglądowy, dane dalej będą w kasie dostępne i nadal będą sumowane. Należy wybrać żądany

tryb raportu klawiszami **A/a CENA** i **NR# KOD** i zatwierdzić klawiszem **OK GOTÓWKA** - nastąpi wydruk raportu. Jeśli nie było sprzedaży w podanym zakresie, na raporcie (z określeniem podanego zakresu) wydrukowany zostanie komunikat: *Brak sprzedaży*.

5.7. [234] Raport Obrotów Działów Towarowych

Na raporcie sprzedaży działów drukowane są nazwy i numery działów oraz informacje o ilości i wartości ich sprzedaży.

```
23 Rap.Obrotów
234 Działów tow.
```

Po wybraniu funkcji [234] **Raport Obrotów Działów** i zatwierdzeniu klawiszem

jest możliwość określenia (wyboru z listy) kryterium – *Zakresu raportu*, dla których opakowań raport ma być wykonany:

```
Rap. sprzed.dz.
1 Wszystkie
```

- 1. Wszystkie** – wydrukowanie raportu wszystkich działów, w których były sprzedawane towary od ostatniego raportu.

```
Rap. sprzed.dz.
2 Zakres działów
```

```
Dział
1 Dział 1
```

```
Dział
2 Dział 2
```

- 2. Zakres działów** – pozwala na wybór zakresu działów, dla których ma być sporządzony

raport. Po wybraniu tego kryterium klawiszem **OK GOTÓWKA** należy podać *Zakres raportu* **▲**: wybrać z dostępnej listy (wyświetlany jest numer i nazwa działu), od którego raport

ma być rozpoczęty i zatwierdzić klawiszem **OK GOTÓWKA**. Następnie należy wybrać z dostępnej listy dział, na którym wydruk raportu ma być zakończony i zatwierdzić klawi-

szem **OK GOTÓWKA**.

Po wyborze i zatwierdzeniu jednego z wyżej opisanych kryteriów należy wybrać z dostępnej listy *Tryb raportu* **▲**:

- 1. Niezerujący**
- 2. Zerujący**

Tryb raportu
1 Niezerujący

Tryb raportu
2 Zerujący

Wydrukowane raporty zawierają identyczne dane, różny jest natomiast skutek ich wykonania. Wykonanie raportu jako zerujący spowoduje wyzerowanie wydrukowanych wartości i dane te w kasie nie będą już dostępne. Wykonanie jako niezerujący ma charakter jedynie poglądowy, dane dalej będą w kasie dostępne i nadal będą sumowane. Należy wybrać żądany

tryb raportu klawiszami   i zatwierdzić klawiszem - nastąpi wydruk raportu. Jeśli nie było sprzedaży w podanym zakresie, na raporcie (z określeniem podanego zakresu) wydrukowany zostanie komunikat: *Brak sprzedaży*.

5.8. [235] Raport Obrotów Godzinowych

W raporcie godzinowym drukowane jest zestawienie sprzedaży z rozbiciem na poszczególne godziny, drukowane są informacje ilości wystawionych w danej godzinie paragonów, ilości pozycji na paragonach oraz wartości sprzedaży. Jeżeli w jakichś godzinach ni wystąpiła sprzedaż, godziny te są pominięte.

23 Rap. Obrotów
235 Godzinowych

Po wejściu do [235] Raport Obrotów Godzinowych klawiszem wyświetlone zostanie okno dialogu **Za dzień** i do wyboru:

1. Aktualny
2. Poprzedni

Za dzień
1 Aktualny

Za dzień
2 Poprzedni

Po wybraniu (za pomocą klawiszy) właściwego dnia i zatwierdzeniu klawiszem wyświetlane jest pytanie o tryb raportu:

1. Niezerujący
2. Zerujący

Wydrukowane raporty zawierają identyczne dane, różny jest natomiast skutek ich wykonania. Wykonanie raportu jako zerujący spowoduje wyzerowanie wydrukowanych wartości i dane te w kasie nie będą już dostępne. Wykonanie jako niezerujący ma charakter jedynie poglądowy, dane dalej będą w kasie dostępne i nadal będą sumowane. Należy wybrać żądany

tryb raportu i zatwierdzić klawiszem - nastąpi wydruk raportu.

5.9. [236] Raporty Usług

Z poziomu tego menu można wydrukować Raport Kwitów Parkingowych – opcja [2361] Kwity usługi czasowej oraz Raport Kursów Bus – opcja [2362] Kursy bus.

5.10. [24] Raporty Dobowe Inne

```
2 Raporty
24 R.Dobowe Inn▶
```

W tym Menu mamy do wyboru możliwość wybrania do wydruku niefiskalnych raportów dobowych:

- 1) Raport dobowy niezerujący
- 2) Ostatni raport dobowy

5.11. [241] Raport Dobowy Niezerujący

Raport ten jest niefiskalnym wydrukiem poglądowym przyszłego raportu dobowego. Drukowane są na nim wartości sprzedaży w poszczególnych stawkach podatkowych wraz z rozliczeniem podatku należnego.

```
24 R.Dobowe Inn▶
241 Dobowy niez.
```

Aby wykonać raport należy wybrać funkcję [241] Dobowy Niezerujący i zatwierdzić

klawiszem – raport zostanie automatycznie wydrukowany.

Wydrukowanie raportu nie niesie za sobą żadnych konsekwencji – żadne wartości w kasie nie są zerowane. Można go wykonywać wielokrotnie w ciągu dnia.

5.12. [242] Ostatni Raport Dobowy

Raport ten jest niefiskalną kopią ostatniego raportu dobowego. Drukowane są na nim wartości sprzedaży w poszczególnych stawkach podatkowych wraz z rozliczeniem podatku należnego.

```
24 R.Dobowe Inn▶
242 Ostatni dob.
```

Aby wykonać raport należy wybrać funkcję [242] Ostatni Dobowy i zatwierdzić klawiszem – raport zostanie automatycznie wydrukowany.

Wydrukowanie raportu nie niesie za sobą żadnych konsekwencji – żadne wartości w kasie nie są zerowane. Można go wykonywać wielokrotnie w ciągu dnia.

5.13. [25] Raporty Okresowe

```
2 Raporty
25 Rap. Okresowe
```

Raporty okresowe są odczytami raportów dobowych z pamięci fiskalnej. W raportach okresowych rozróżniamy 3 typy raportów:

- 1) **Raport Miesięczny** – z zakresu jednego zakończonego miesiąca
- 2) **Raport Okresowy** – z dowolnego zakresu dat lub numerów raportów dobowych
- 3) **Raport Rozliczeniowy** - z dowolnego zakresu dat lub numerów raportów dobowych, ale tylko po zakończeniu trybu fiskalnego

5.14. [251] Raport Miesięczny

```
25 Rap. Okresowe
251 Miesięczny
```

Funkcja [251] **Raport Miesięczny** drukuje raport za okres miesiąca: podaje się tylko miesiąc i rok, za jaki raport ma być wykonany. Drukowane są wszystkie raporty, jakie zostały zapisane w pamięci fiskalnej kasy w wybranym miesiącu. **Wykonanie raportu jest możliwe**

tylko za zakończony miesiąc. Po wybraniu tego typu raportu klawiszem należy określić miesiąc i rok, za jaki raport ma być wydrukowany. Za pomocą klawiszy numerycznych należy wpisać (skorygować) podpowiadany przez kasę miesiąc i rok (za pomocą

klawiszy można poruszać się kursorem pomiędzy wyświetlanymi cyframi).

```
Za miesiąc
02-2010
```

Właściwie wpisany miesiąc i rok należy zatwierdzić klawiszem **OK GOTÓWKA**. Następuje wydruk raportu. Jeśli wybrany zakres jest niewłaściwy (np. miesiąc jeszcze nie jest zakończony), to pokaże się komunikat: *Błąd zakresu raportu:*

```
Błąd zakresu rap-
portu
```

Jeśli w wybranym miesiącu nie było wykonanych raportów dobowych, kasa zgłosi komunikat: *Brak danych w tym zakresie.*

```
Brak danych w
tym zakresie
```

Raport miesięczny jest raportem fiskalnym – posiada pełne oznaczenia fiskalne: deskryptor: FISKALNY, znaczek PL oraz pełny numer unikatowy kasy (trzy litery i 8 cyfr).

5.15. [252] Raport Okresowy

```
25 Rap. Okresowy
252 Okresowy
```

Funkcja [252] **Raport Okresowy** drukuje raport za podany zakres. Zakres można podać jako numery raportów dobowych zapisane w pamięci fiskalnej lub jako daty (początkową i końcową). Raport można wykonać jako pełny lub jako podsumowanie (krótkie zsumowanie

raportów z podanego zakresu). Po wybraniu tego typu raportu klawiszem

należy wybrać z listy *Raport* ▼:

1. Wg dat
2. Wg nr

```
Raport
1 Wg Dat
```

```
Raport
2 Wg Nr
```

Właściwe kryterium wybieramy klawiszem przechodzimy do dialogu *Zakres raportu Od:* należy wpisać numer/datę początkową dla raportu okresowego.


```
Zakres Raportu
Od: 1
```

```
Zakres Raportu
Od: 01-01-2010
```

Datę i numer wpisujemy używając klawiatury numerycznej. Datę podajemy w formacie: DD-MM-RRRR (taki format jest podpowiadany na wyświetlaczu). Podczas wpisywania daty

między wpisywanymi cyframi można się poruszać kursorem za pomocą klawiszy

. Wpisany właściwy numer/datę zatwierdzamy klawiszem .

```
Zakres Raportu
Do: 10_
```

```
Zakres Raportu
Do: 28-02-2010
```

Następnie w identyczny sposób należy wpisać numer /datę końcową dla wykonywanego raportu. Wpisany numer/datę należy zatwierdzić klawiszem .

Kolejnym kryterium do określenia raportu jest rodzaj *Wydruku raportu* ▼:

1. *Pełny* – wybranie tego typu wydruku spowoduje wydruk wszystkich raportów zapisanych w wybranym zakresie w pamięci fiskalnej. Na końcu wydruku znajdzie się podsumowanie wydrukowanego zakresu. **Raport okresowy wykonany jako PEŁNY jest raportem fiskalnym – posiada pełne oznaczenia fiskalne: deskryptor: FISKALNY, znaczek PL oraz pełny numer uniikatowy kasy (trzy litery i 8 cyfr).**

```
Wydruk raportu
1 Pełny
```

2. *Podsumowanie* – raport zostanie wydrukowany w postaci samego podsumowania raportów dobowych z wybranego zakresu. **Raport wykonany jako podsumowanie NIE JEST raportem fiskalnym (deskryptor: NIEFISKALNY, tylko część cyfrowa numeru unikatowego).**

```
Wydruk raportu
2 Podsumowanie
```

5.16. [253] Raport Rozliczeniowy

```
25 Rap. Okresowe
253 Rozliczen.
```

Funkcja [253] **Raport Rozliczeniowy** drukuje raport podobny do raportu okresowego opisanego w poprzednim rozdziale, ale ma on inny tytuł („Raport Rozliczeniowy Fiskalny”) i można go wykonać dopiero po zamknięciu trybu fiskalnego kasy. Edycja zakresu i trybu raportu jest identyczna, jak dla raportu okresowego.

5.17. [26] Raporty Danych

```
2 Raporty
26 Rap. Danych
```

W tym menu mamy do wyboru wydrukowanie szeregu raportów zawierających zaprogramowane dane i ustawienia kasy. Wszystkie z tych raportów są także dostępne w menu [3] **Baza danych** i [4] **Ustawienia** przy każdej kategorii programowanych danych. W tym miejscu zostały zebrane wszystkie te wydruki w celu łatwiejszego wyboru wydrukowania wielu raportów dotyczących ustawionych na kasie danych.

5.18. [261] Raport Dane Towarów

```
26 Rap. Danych
261 Dane Towarów
```

W tym menu mamy do wyboru wydrukowanie szeregu raportów zawierających dane towarów, opakowań, listy tandemów i ustawienia kasy. Wszystkie z tych raportów są także dostępne w menu [319] **Drukuj dane Towarów**.

```
319 Drukuj dane
3191 Towary
```

5.19. [2611] Raport Towary

Ta funkcja służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie towarów.

```
261 Dane Towaró
2611 Towary
```


Po wybraniu funkcji [2611] **Raport Towary** i zatwierdzeniu klawiszem **OK GOTÓWKA** jest możliwość określenia (wyboru z listy) kryterium **Zakresu raportu**, dla których towarów raport ma być wykonany:

```
Zakres
1 Wszystkie tow.
```

1. **Wszystkie Towary** – wydrukowanie wszystkich towarów, które były sprzedawane od ostatniego raportu.

```
Zakres
2 Zakres kodów
```

```
Zakres kodów
Od: 1_
```

```
Zakres kodów
Do: 100_
```

2. **Zakres kodów** – pozwala na wybór zakresu towarów, dla których ma być sporządzony

raport. Po wybraniu tego kryterium klawiszem **OK GOTÓWKA** należy podać *Zakres raportu*: **Od**: (wpisać za pomocą klawiszy numerycznych kod towaru początkowego dla

wykonania raportu, np. 1) i zatwierdzić klawiszem **OK GOTÓWKA**. Następnie należy podać kod towaru, na którym wydruk raportu ma być zakończony: **Do**: (np. 100) i zatwier-

dzić klawiszem


```
Zakres
3 W danym dziale
```

```
Dział
3 Dział 3
```

3. **W danym dziale** – można zadeklarować, z jakiej grupy towarów (działu) towary mają

być objęte raportem. Po wybraniu tego kryterium klawiszem **OK GOTÓWKA** na wyświetlaczu

pokaże się *Zakres raportu* i za pomocą klawiszy

można wybrać z listy dział, dla którego ma być wykonany raport.

```
Zakres
4 W danej stawce
```

4. **W danej stawce** – pozwala na wydrukowanie raportu sprzedaży towarów w określonej

(wybranej) stawce PTU (VAT). Po wybraniu tego kryterium klawiszem

na wyświetlaczu pokaże się *Zakres raportu* i za pomocą klawiszy można wybrać z listy stawkę PTU, dla jakiej ma być wykonany raport.

Stawka podatku
2 B=7.00%

Na liście znajdują się kolejno wszystkie stawki PTU A, B, C, D, E, F, G, a obok nich wyświetlane są wartości tych stawek. Jeśli obok stawki widnieje znak „-”,

Stawka podatku
6 F=-

Oznacza to, że dana stawka nie jest oprogramowana (jest nieaktywna), jeśli widnieje znaczek ZW, oznacza to, że towary przywiązane do tej litery są towarami zwolnionymi z podatku.

Stawka podatku
7 G=ZW.

Po wyborze i zatwierdzeniu klawiszem jednego z wyżej opisanych kryteriów należy z dostępnej listy wybrać **Rodzaj wydruku** :

Rodzaj wydruku
1 Pełne dane

1. Pełne dane – wszystkie dane towarów

Rodzaj wydruku
2 Cennik

2. Cennik – Nazwa, stawka PTU, kod i cena

Rodzaj wydruku
3 Towary i VAT

3. Towary i VAT – Nazwa, stawka PTU i kod.

Rodzaj wydruku
4 Zmiany cen

4. Zmiany cen – Podobnie jak cennik, lecz drukowane są tylko pozycje, których ceny uległy zmianie począwszy od ostatniego raportu.

5.20. [2612] Raport Opakowania

Ta funkcja służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie opakowań zwrotnych.

```
261 Dane Towaró
2612 Opakowania
```


Po wybraniu funkcji [2612] **Raport Opakowania** i zatwierdzeniu klawiszem jest możliwość określenia (wyboru z listy) kryterium **Zakresu raportu**, dla których towarów raport ma być wykonany:

```
Zakres
1 Wszystkie tow.
```


1. **Wszystkie opakowania** – wydrukowanie wszystkich towarów, które były sprzedawane od ostatniego raportu.

```
Zakres
2 Zakres kodów
```

2. **Zakres kodów** – pozwala na wybór zakresu towarów, dla których ma być sporządzony

raport. Po wybraniu tego kryterium klawiszem należy podać *Zakres raportu: Od:* (wpisać za pomocą klawiszy numerycznych kod towaru początkowego dla wykonania raportu, np. 1):

```
Zakres kodów
Od:1_
```

i zatwierdzić klawiszem Następnie należy podać kod towaru, na którym wydruk raportu ma być zakończony: *Do:* (np. 100) i zatwierdzić klawiszem


```
Zakres kodów
Do:100_
```

Po wyborze i zatwierdzeniu klawiszem jednego z wyżej opisanych kryteriów należy z dostępnej listy wybrać **Rodzaj wydruku** :

```
Rodzaj wydruku
1 Pełne dane
```

1.**Pełne dane** – wszystkie dane towarów

```
Rodzaj wydruku
2 Cennik
```

2.**Cennik** – Nazwa, kod i cena

Rodzaj wydruku
3 Zmiany cen

3.Zmiany cen – Podobnie jak cennik, lecz drukowane są tylko pozycje, których ceny uległy zmianie począwszy od ostatniego raportu.

5.21. [2613] Raport Tandemy

Ta funkcja służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie tandemów, tj. towarów, które mają przyporządkowane opakowanie zwrotne.

261 Dane Towarów
2613 Tandemy

Po wybraniu funkcji [2613] Tandemy i zatwierdzeniu klawiszem Do wyboru mamy kryteria:

Zakres
1 Wszystkie tow.

1. **Wszystkie Towary** – wydrukowanie wszystkich towarów i opakowań, powiązanych w tandemy.

Zakres
2 Zakres kodów

2. **Zakres kodów** – pozwala na wybór zakresu towarów i opakowań, powiązanych w tan-

demy. Po wybraniu tego kryterium klawiszem należy podać *Zakres raportu*: **Od**: (wpisać za pomocą klawiszy numerycznych kod towaru początkowego dla wykonania raportu, np. 1)

Zakres kodów
Od:1_

Zakres kodów
Do:100_

i zatwierdzić klawiszem Następnie należy podać kod towaru, na którym wydruk raportu ma być zakończony: **Do**: (np. 100) i zatwierdzić klawiszem

Zakres
3 W danym dziale

Dział
4 Dział 4

3. **W danym dziale** – można zadeklarować, z jakiej grupy towarów (działu) towary i opakowań, powiązane w tandemy, mają być objęte raportem. Po wybraniu tego kryterium

klawiszem na wyświetlaczu pokaże się *Zakres raportu* i za pomocą

klawiszy   można wybrać z listy dział, dla jakiego ma być wykonany raport.

Zakres
4 W danej stawce

4. **W danej stawce** – pozwala na wydrukowanie raportu towarów i opakowań, powiązanych w tandemy w określonej (wybranej) stawce PTU (VAT) towaru. Po wybraniu tego

kryterium klawiszem na wyświetlaczu pokaże się *Zakres raportu* i za

pomocą klawiszy   można wybrać z listy stawkę PTU, dla jakiej ma być wykonany raport.

Stawka podatku
3 C=0.00%

Na liście znajdują się kolejno wszystkie stawki PTU A, B, C, D, E, F, G, a obok nich wyświetlane są wartości tych stawek. Jeśli obok stawki widnieje znak „-”,

Stawka podatku
5 E=-

oznacza to, że dana stawka nie jest oprogramowana (jest nieaktywna), jeśli widnieje znaczek ZW, oznacza to, że towary przywiązane do tej litery są towarami zwolnionymi z podatku.

Stawka podatku
7 G=ZW.

Po wyborze i zatwierdzeniu klawiszem jednego z wyżej opisanych kryteriów należy z dostępnej listy wybrać **Rodzaj wydruku** :

Rodzaj wydruku
1 Pełne dane

1. **Pełne dane** – wszystkie dane towarów i opakowań

Rodzaj wydruku
2 Cennik

2. **Cennik** – Nazwa towaru, stawka PTU, kod i cena, nazwa opakowania, kod

Rodzaj wydruku
3 Towary i VAT

3. **Towary i VAT** – Nazwa towaru, stawka PTU i kod, nazwa opakowania, kod.

```
Rodzaj wydruku
4 Zmiany cen
```

4.Zmiany cen – Podobnie jak cennik, lecz drukowane są tylko pozycje, których ceny uległy zmianie począwszy od ostatniego raportu.

5.22. [262] Raport Działów

```
26 Rap.Danych
262 Działów
```

Funkcja ta służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie Działów Towarowych, które służą do grupowania towarów. Po wybraniu funkcji zostanie wydrukowany raport.

5.23.[263] Raport Jednostki Miar

```
26 Rap.Danych
263 Jed.Miar
```

Funkcja ta służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie Jednostek Miar, które mogą być drukowane przy ilościach towarów na paragonie, jeśli wybrana jest opcja: *1 Drukuj jednostki miar* w kategorii [4562] **Opcje wydruku paragonu**.

```
Opcje Paragonu
1 Drukuj j.miar
```

```
456 Wydruk
4562 Paragonu
```

Po wybraniu funkcji zostanie wydrukowany raport.

5.24.[264] Raport Rabatów

```
26 Rap.Danych
264 Rabatów
```

Funkcja ta służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie Rabatów i Narzutów, które mogą być użyte przy wystawianiu paragonu. Po wybraniu funkcji zostanie wydrukowany raport.

5.25.[265] Raport Użytkownicy

```
26 Rap.Danych
265 Użytkownicy
```

W tym menu mamy do wyboru wydruk listy Użytkowników (kasjerów) i Ról Użytkowników (określających prawa dostępu). Raporty te są opisane w następnych rozdziałach.

5.26. [2651] Raport Lista Użytkowników

```
265 Użytkownicy
2651 Lista użytk
```

Funkcja ta służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie Użytkowników (kasjerów). Po wybraniu funkcji zostanie wydrukowany raport.

5.27. [2652] Raport Role Użytkowników

```
265 Użytkownicy
2652 Role użytk.
```

Funkcja ta służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie Ról Użytkowników (kasjerów). Role Użytkowników określają zakres praw dostępu do poszczególnych zakresów funkcjonalnych kasy. Poprzez przypisanie użytkownikowi danej roli określamy, jakie ma on prawa dostępu. Po wybraniu funkcji zostanie wydrukowany raport.

5.28. [266] Raport Ustawień

```
26 Rap.Danych
266 Ustawień
```

Funkcja ta służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie Ustawień – danych, parametrów kasy, które możemy zaprogramować w funkcjach kategorii [4] **Ustawienia**. Po wybraniu funkcji zostanie wydrukowany raport.

5.29. [267] Raport Opisów Stałych

```
26 Rap.Danych
267 Opisów stał.
```

Funkcja ta służy do wydrukowania listy wszystkich **Opisów Stałych**, jakie kasa używa w swoich wydrukach.

5.30. [27] Wydruki Kopii E

Kasa fiskalna NANO E jest dostosowana do sporządzania kopii wydruków drukowanych dokumentów fiskalnych i нефiskalnych w postaci zapisu na informatycznych nośnikach danych. Na jednym nośniku danych mogą być archiwizowane kopie wydruków jednej, jak i wielu kas.

Wszystkie ewidencje wykonywane przez kasę z elektronicznym zapisem kopii, łącznie z raportem dobowym, podlegają zapisowi w pamięci podręcznej kopii wydruków umieszczonej w kasie, do momentu wykonania raportu dobowego.

Zapisywanie danych do pamięci podręcznej kopii wydruków odbywa się w momencie zakończenia wydruku poszczególnych linii oryginału dokumentu fiskalnego lub нефiskalnego, a przed przystąpieniem do następnej operacji kasowej.

Sporządzane raporty fiskalne okresowe powstające z odczytu raportów z pamięci fiskalnej, nie podlegają zapisowi w pamięci podręcznej kopii wydruków.

Dane wydruków przechowywane są w pamięci podręcznej do czasu wykonania raportu fiskalnego dobowego. Po wykonaniu tego raportu następuje zapis wydruków na kartę Kopii E i usuwanie pamięci podręcznej.

Wykonanie kopii wydruku przebiega identycznie, zarówno dla karty Kopii E, jak i dla Pamięci Podręcznej. Należy jednak pamiętać o zasadniczych różnicach między tymi raportami – raport danych z karty Kopii E może zawierać wszystkie wydruki znajdujące się na karcie (na ogół z wielu miesięcy lub nawet lat), natomiast raport z Pamięci Podręcznej zawiera tylko dane wydruków wykonanych po ostatnim Raporcie Dobowym.

Wykonanie wydruku:


```
2 Raporty
27 Wydruki Kopia
```

Aby wykonać raport danych z karty kopii elektronicznej lub pamięci podręcznej, należy wejść do menu **2.7 Wydruki Kopii E** i zatwierdzić klawiszem .

```
27 Wydruki Kopia
271 Z karty
```

```
27 Wydruki Kopia
272 Z Pam.Podr.
```

W kolejnym kroku należy wskazać źródło danych – **2.7.1 Z karty** lub **2.7.2 Z pam.podr.** i

nacisnąć klawisz . Jeśli wydruki mają być z karty, to może się pojawić potwierdzenie wyboru nr unikatowego urzędu, gdyż na jednej karcie SD Kopii E NOVITUS można archiwizować dane z wielu urzędów. Na pierwszej pozycji listy wyboru zawsze jest nr unikatowy bieżącego urzędu, więc często wystarczy to tylko potwierdzić klawi-

szem .

Następnie określany jest typ wydruków, które mają być wydrukowane – inne zostaną pominięte:

1. Paragony
2. Raporty
3. Wydruki нефiskalne
4. Wszystkie

Typ wydruków 1 Paragony

Typ wydruków 2 Raporty

Typ wydruków 3 Wydruki n.f.

Typ wydruków 4 Wszystkie

Następnie wybraną opcję akceptujemy klawiszem

Kolejnym krokiem jest podanie zakresu wydruków. Tutaj znów pojawiają się różne możliwości:

1. Wg dat
2. Wg numerów
3. Wszystko

Zakres wydruków Wg dat

Zakres wydruków Wg numerów

Zakres wydruków Wszystko

Jeżeli wybierzemy jedną z dwóch pierwszych opcji, należy również podać zakres dat lub zakres numerów wpisując odpowiednie dane w polach: *Od...Do...*

Zakres dat
Od: 10-01-2010

Zakres dat
Do: 10-02-2010

Zakres numerów
Od: 1

Zakres numerów
Do: 50_

Każde przejście do kolejnego ekranu akceptujemy klawiszem

szą decyzję zatwierdzamy klawiszem. Wówczas następuje wydruk raportu danych z kopii elektronicznej.

5.31.[273] Wydruk Historii Kart

27 Wydruki Kopia
273 Historia kar

Aby wykonać raport Historii Kart Kopii E należy wejść do menu [273] **Historia karty** i zatwierdzić klawiszem .

5.32. [274] Wydruk Stanu Karty

27 Wydruki Kopii
274 Stan karty

Aby wykonać Raport Stanu Karty Kopii E należy wejść do menu [274] **Stan karty** i zatwierdzić klawiszem . Następnie wybieramy identyfikator numeru uniikatowego urządzenia i zatwierdzamy klawiszem . Wówczas następuje wydruk raportu.

Wybierz id urz.
ADG12345678

Raport ten zawiera listę wszystkich kart dla danej kasy wraz z danymi takimi jak:

1. *Nr kolejny karty*
2. *Data i czas otwarcia karty*
3. *Zakresy nr i dat raportów dobowych, paragonów, faktur i wydruków zapisanych na karcie*
4. *Ilość wolnego miejsca na karcie*

5.33. [29] Zestaw Raportów

456 Wydruk
4563 Zestawu Rap

Funkcja drukowania zestawu raportów, jakie zostały skonfigurowane w opcji [4563] **Zestaw Raportów**, gdzie podajemy, jakie raporty mają wejść w skład zestawu. Zamiast wykonywać po kolei kilku różnych raportów na koniec dnia, można skonfigurować kasę tak, aby po wywołaniu tej jednej funkcji (skrót [29]) kasa wykonała po kolei wszystkie te raporty.

2 Raporty
29 Zestaw Rap.

[29] **Zestaw Raportów** – zatwierdzenie klawiszem . Kasa zapyta: Drukować

zestaw raportów? Potwierdzenie klawiszem , lub rezygnacja klawiszem

Potem mamy do wyboru czy raport ma być wykonany jako zerujący czy też niezerujący.

Jeśli w zestawie raportów zerującym jest raport dobowy (kasa w trybie fiskalnym) nastąpi

pytanie o poprawność daty: *Data 18-04-2008 jest poprawna?* Klawiszem

potwierdzamy, klawiszem wycofujemy się z funkcji.

Podczas wykonywania zestawu raportów, w którym jest raport fiskalny dobowy należy bezwzględnie stosować się do zaleceń zawartych w rozdziale 5.1 niniejszej instrukcji.

6. [3] BAZA DANYCH

6.1. [31] Towary

Kasa ma możliwość zaprogramowania 3 000 NANO E towarów, których będzie prowadzić ewidencje sprzedaży. Każdy towar musi mieć zaprogramowaną nazwę i stawkę PTU (stawkę Podatku od Towaru i Usług). Dodatkowo każdemu towarowi można zaprogramować cenę sprzedaży, określić rodzaj ceny (zmienna, stała), precyzję sprzedaży (ilość miejsc po przecinku ilości), przywiązać do działu, powiązać z opakowaniem.

6.2. [311] Edycja Towarów

```
31 Towary
311 Edycja
```


[311] Edycja – wyboru tej funkcji dokonujemy klawiszem . Następnie należy podać kod edytowanego towaru za pomocą cyfr na klawiaturze i zatwierdzić klawiszem


```
Podaj kod tow. [L]
123456_
```

W przypadku, kiedy chcemy wykonać edycję istniejącego towaru i nie pamiętamy kodu towaru, a znamy nazwę, możemy wybrać towar z bazy towarowej po nazwie naciskając klawisz

wisz (podpowiedź – lista, w prawym górnym rogu wyświetlacza). Po wyświetleniu listy towarów można wprowadzać litery i cyfry, a kasa stara się znaleźć pasującą do wprowadzanych liter nazwę. Towar odnaleźć w bazie można również poruszając się klawiszami

Można wtedy wybrać nazwę towaru, którego edycji chcemy dokonać.

Wybór należy zatwierdzić klawiszem . Na wyświetlaczu pojawi się kod wy-

branego towaru. Aby przejść dalej należy zatwierdzić kod klawiszem .


```
System [L]
[8]_Dwa kody towa
```

```
45 Opcje
453 System
```

UWAGA! Jeśli w kasie jest ustawiona opcja nr 8 „Dwa kody towaru” w menu [453] Opcje Systemu, to przy dodawaniu nowego towaru musimy tu podać krótki kod towaru tzw. porządkowy, określający miejsce towaru w bazie towarów. Jeśli nie wiemy, jaki podać, to mo-

zemy wybrać pierwszy wolny poprzez naciśnięcie klawiszy . Wtedy na wyświetlaczu pojawi się nam proponowany przez kasę kod, który możemy zaakceptować klawiszem .

Jeśli chcemy edytować istniejący towar, to możemy w pytaniu o kod podać jeden z dwóch kodów towarów. Jeśli podamy drugi kod długi (kreskowy), to po jego

zatwierdzeniu klawiszem , kasa poda nam kod krótki (porządkowy – miejsce w bazie), po akceptacji, którego przejdziemy do dalszej edycji.

Jeśli w bazie jest towar o tym kodzie, to jego nazwa pojawi się na wyświetlaczu. Jeśli w bazie towarowej nie ma towaru o tym kodzie pojawi się pusta nazwa (jeżeli towar był wybrany z listy sytuacja ta nie wystąpi).

W trybie edycji towaru można oprogramować:

Nazwa - W trybie wpisywania (edycji) nazwy na wyświetlaczu w prawym górnym rogu

pojawia się znaczek - klawiatura przestawiona jest w tryb alfanumeryczny – wpisywania tekstu. Nazwę towaru należy wpisać używając klawiatury jak opisano w rozdziale 2.11 niniejszej instrukcji. Wpisaną nazwę należy zatwierdzić klawiszem

Nazwa
chleb_

Kod (kreskowy) – Pole to występuje tylko, jeśli ustawiona jest opcja nr 8 „Dwa kody na towar” w menu 453 „Opcje systemu”. W polu tym powinniśmy podać drugi kod towaru, który na ogół będzie odpowiadał kodowi kreskowemu lub może być też innym zdefiniowanym unikatowym kodem, ale musi on zawierać co najmniej 6 cyfr.

Podaj kod tow. L
123456_

Pole to może pozostać puste, jeśli towar nie ma mieć drugiego kodu.

Cena – Za pomocą klawiszy numerycznych (oraz ewentualnie przecinka) należy zaprogramować cenę sprzedaży towaru. Cenę można zaprogramować na 0, jednak wówczas rodzaj ceny (opisane poniżej) należy ustawić na „zmienna”, bo inaczej sprzedaż towaru nie będzie możliwa.

Cena
2.50_

Klawisz zatwierdza wpisaną cenę i przechodzi do następnej opcji towaru:

Typ – deklaracja, czy programowany artykuł jest *Towarem/Usługą*, czy też *Opakowaniem*.

Typ
1. Towar/Usługa

Typ
2. Opakowanie

A/a
CENA

NR#
KOD

Wyboru z listy dokonujemy za pomocą klawiszy . Wybranie opcji opakowanie spowoduje, że nie będzie miał on przypisanej stawki PTU a jego sprzedaż nie

OK
GOTÓWKA

będzie wliczana do obrotu. Klawisz zatwierdza wybór i przechodzi do następnej opcji towaru (w przypadku wyboru „opakowanie” wychodzi z programowania).

Stawka   – przypisanie stawki PTU dla towaru lub określenie zwolnienia towaru z re-

A/a
CENA

NR#
KOD

jestracji PTU. Za pomocą klawiszy   wybieramy z dostępnej listy stawkę PTU. Na liście wyświetlane są litery stawek A – G wraz z przyporządkowanymi im wartościami stawek. Znak „-” obok litery stawki oznacza, że stawka nie jest oprogramowana (nieaktywna), sprzedaż towaru przypisanego do tej litery nie będzie możliwa. Oznaczenie ‘ZW’ obok litery informuje, że towary przypisane do tej litery będą zwol-

OK
GOTÓWKA

nione z PTU. Klawisz zatwierdza wybór i przechodzi do następnej opcji towaru.

Stawka
1 A=22.00%

Stawka
5 E=-

Stawka
7 G=ZW.

Opcje ceny   - deklaracja typu ceny:

Op.ceny
1. Cena zmienna

Cena zmienna – Podczas sprzedaży towaru cenę można wpisać ręcznie z klawiatury. Jeśli cena nie zostanie podana, to towar zostanie sprzedany z ceną zaprogramowaną. Jeśli cena zaprogramowana jest na zero, to wówczas podczas sprzedaży cena musi być podana.

Op.ceny
2. Cena stała

Cena stała – towar może być sprzedawany tylko z zaprogramowaną ceną. Wpisanie ceny z klawiatury podczas sprzedaży spowoduje błąd.

OK
GOTÓWKA

Klawisz zatwierdza wybór i przechodzi do następnej opcji towaru.

Jednostka
1 szt.

Jednostka - określa, z opisem, jakiej jednostki na paragonie sprzedawany będzie towar. Do wyboru z listy jest: (Brak), szt., kg, dag, g., t., m., km, m2, m3, l., opak., oraz 4 dodatkowe, które można oprogramować w funkcji [331] **Edycja jednostki miar**. Klawisz

zatwierdza wybór i przechodzi do następnej opcji towaru.

Precyzja - określenie z jaką dokładności (po przecinku) podczas sprzedaży można wpisać ilość sprzedawanego towaru.

I – mogą być sprzedawane tylko całe sztuki towaru (np. napoje, książki, sprzęt AGD itp.)

0.1 – dokładność (precyzja) do jednego miejsca po przecinku

0,01 – dokładność (precyzja) do dwóch miejsc po przecinku

0,001 – dokładność (precyzja) do trzech miejsc po przecinku (towary ważone).

Precyzja
0. 1

Klawisz zatwierdza wybór i przechodzi do następnej opcji towaru.

Dział - przywiązanie towaru do jednego z dostępnych (oprogramowanych) działów.

Wyboru działu z listy dokonuje się za pomocą klawiszy lub podając kod

działu za pomocą klawiszy numerycznych. Klawisz zatwierdza wybór i przechodzi do następnej opcji towaru.

Dział
1 Dział 1

Opakowanie - możliwość przywiązania do towaru opakowania. Przywiązane opakowanie będzie automatycznie sprzedawane wraz z towarem w ilości zadeklarowanej dla towaru. Aby przywiązać opakowanie do towaru, to towar musi mieć usawiona precyzje na 1. Ewentualnego wyboru opakowania dokonuje poprzez podanie

kodu opakowania lub wybór z listy opakowań po wejściu do niej klawiszem i

potem wybór za pomocą klawiszy .

Opak.zw. L

Klawisz zatwierdza edycję tego towaru.

6.3. [312] Usuwanie Towarów

31 Towary
312 Usuń

[312] **Usuń** – tryb usuwania towarów z bazy towarowej. Aby usunąć towar z bazy należy wykonać wcześniej raport dobowy. Po wejściu do opcji klawiszem pokaże się komunikat: *Podaj kod towaru.*

Podaj kod tow.
123456_

Za pomocą klawiszy numerycznych należy wpisać numer kodu towaru do usunięcia i zatwierdzić klawiszem . Na wyświetlaczu wyświetlona zostanie nazwa towaru i pytanie: *Usunąć towar?*

chleb Usunąć towar?

Klawiszem zatwierdzamy, klawiszem wycofujemy się z funkcji usuwania towaru. Po usunięciu towaru (połączonym z wydrukiem w kasie fiskalnej) kasa wyświetla pytanie: *Czy usunąć inny towar?* Operację usuwania kolejnych towarów można powtórzyć.

6.4. [313] Funkcje Towarów

31 Towary
313 Funkcje towar

W tym menu mamy do dyspozycji kilka funkcji operujących na danych towarów. Opis w następujących rozdziałach.

6.5. [3131] Pokaż Cenę Towaru

313 Funkcje towar
3131 Pokaż cenę

[3131] **Podaj cenę** – funkcja sprawdzenia zaprogramowanej ceny towaru. Po wejściu do opcji klawiszem pojawia się komunikat:

Podaj kod tow. [L]
125421_

Za pomocą klawiszy numerycznych należy wpisać numer kodu towaru, któremu chcemy sprawdzić cenę i zatwierdzić klawiszem . Na wyświetlaczu wyświetlona zostanie nazwa towaru oraz aktualnie zaprogramowana cena towaru:

sok
Cena:2.00

Klawiszem lub wycofujemy się z funkcji.

Sprawdzić cenę
innego towaru?

Kasa proponuje dalsze sprawdzanie ceny. Klawiszem - potwierdzamy, - rezygnacja.

6.6. [3132] Zmiana Ceny Towaru

313 Funkcje tow [L]
3132 Zmiana ceny

[3132] Zmiana ceny – funkcja zmiany ceny w wybranym towarze. Po wejściu do opcji

klawiszem pokaże się komunikat:

Podaj kod tow. [L]
1_

Za pomocą klawiszy numerycznych należy wpisać numer kodu towaru, któremu chcemy zmienić cenę i zatwierdzić klawiszem . Na wyświetlaczu wyświetlona zostanie nazwa towaru oraz jego aktualna cena.

sok
Cena:3.50_

Pod jedną z cyfr ceny widnieje kursor. Cenę możemy zmienić za pomocą klawiszy numerycznych oraz przecinka, kursorem pomiędzy cyframi poruszamy się klawiszami

 Klawiszem zatwierdzamy wprowadzoną cenę, klawiszem

wycofujemy się z funkcji. Kasa proponuje dalsze sprawdzanie ceny: *Zmienić cenę innego towaru?*

Zmienić cenę
innego towaru?

- potwierdzamy,

- rezygnacja.

6.7. [3137] Przecena towarów

Jest to opcja, dzięki której użytkownik może dokonać automatycznego przeliczenia cen towarów zaprogramowanych w bazie towarowej kasy. Opcja przydana np. w przypadku zmiany waluty głównej kasy na inną z określonym kursem w sytuacjach, gdy kasa nie jest używana z systemem komputerowym, z którego są programowane towary i ich ceny. Współczynnik przeliczenia cen towarów wynika z przyjętego kursu zmiany waluty. Przeniesienie towarów według współczynnika można dokonać (podobnie jak zmiany waluty) automatycznie, programując godzinę i datę, kiedy takie przeliczenie ma nastąpić.

313 Funkcje towarów
3137 Przecena towarów

Po wejściu do opcji [3137] **Przecena towarów** kasa poprosi o wybranie trybu uruchamiania przeceny – w przyszłości lub od razu, co wybieramy klawiszami kursora

CENA

KOD

Przecena towarów
1 W przyszłości

Przecena towarów
2 Od razu

Jeśli wybraliśmy wariant *w przyszłości*, to kasa prosi o podanie godziny i daty, kiedy przecena ma się dokonać. Za pomocą klawiszy numerycznych podajemy godzinę i datę w podpowiadającym formacie hh:mm, dd-mm-rrrr, a następnie zatwierdzamy klawiszem

Data przeceny
08:00 08-03-2010

Następnie podajemy współczynnik, według którego ma nastąpić przeliczenie cen. Współczynnik wpisujemy za pomocą klawiszy numerycznych i przecinka (kropki).

Współczynnik
0.25000000

Zatwierdzamy klawiszem

Uwaga! Przelicznik najczęściej powinien być odwrotnością kursu nowej waluty, gdyż cena w trakcie przeceny jest mnożona przez ten przelicznik.

Poniżej przedstawiamy przykłady zastosowania funkcji przecena dla towarów. Przypadek nr 1. W bazie danych towarów mamy towar o nazwie *Sok pomarańczowy*, którego cena wynosi 3.00 PLN. Próba sprzedaży spowoduje wydrukowanie:

„*Sok pomarańczowy 1*3.00 3.00A*”

Jeżeli zastosujemy opcję przeceny towarów, z współczynnikiem przeceny 0.2500, to w efekcie po dokonanych przeliczeniach, cena towaru zostanie ustalona na 0.75 PLN. Na paragonie zostanie wydrukowana następująca informacja:

„*Sok pomarańczowy 1*0.75 0.75A*”

Obliczenia wykonywane są według następującego wzoru:

$$\text{Nowa_cena} = \text{stara_cena} \times \text{współczynnik_przeceny}$$

W przypadku, gdy nowa cena zawiera więcej niż dwa znaki znaczące po przecinku, stosowane jest zaokrąglenie do 2 cyfr po przecinku. Jeżeli w bazie towarów będzie się znajdował towar, którego cena została ustalona na 3.45 PLN, a współczynnik wymiany ustalimy na poziomie 0.4,5 to po wykonaniu obliczeń otrzymamy wartość 1.5525. Wartość ta zostanie **zaokrąglona w dół** do 1.55 PLN. W przypadku, gdy cena towaru będzie ustalona na 3.50 PLN i przeprowadzimy operację przeceny ze współczynnikiem ustalonym na poziomie 0.45, to w wyniku obliczeń otrzymamy wartość 1.5750, która zostanie **zaokrąglona w górę** do 1.58 PLN.

Jeśli chcemy anulować wcześniej ustawioną przecenę należy jej przeliczniki ustawić na 1.

6.8. [315] Klawisze Towarów

Funkcja **[315] Klawisze Towarów** wykorzystywana jest do konfiguracji klawiszy szybkiej sprzedaży towarów na klawiaturze dodatkowej. Skonfigurować (przypisać towary) do każdego klawisza można po dwa dowolne towary z bazy towarowej. Jeden towar będzie towarem bezpośrednim (F1 - F4), drugi z wcześniejszym jednokrotnym użyciem klawisza

(np. F + F4).


```
315 Klawisze to
3151 Edycja
```


[3151] Edycja – po wybraniu tej pozycji klawiszem pojawia się komunikat: *Naciśnij klawisz* – należy nacisnąć klawisz, do którego chcemy przypisać towar.

```
Naciśnij klawisz
```


Każdy klawisz może mieć przypisany jeden towar bezpośredni oraz jeden z użyciem klawi-

sza . Po wyborze pojedynczego klawisza (lub + klawisz) i naciśnięciu klawisza

, kasa prosi o podanie numeru PLU, który ma być przypisany do klawisza (kombinacji klawiszy).

```
Kod
594862354122_
```

Należy wówczas wpisać kod PLU (krótki lub długi, albo odczytać kod skanerem z towaru) i

zatwierdzić klawiszem . Jeśli do klawisza (kombinacji klawiszy) był już przypisany towar, to jego numer pojawi się na wyświetlaczu po wybraniu klawisza (kombinacji klawiszy). Natomiast, jeśli wybrany klawisz ma już przypisaną funkcję, wówczas pojawia się komunikat:

```
Klaw. używa.
przez funkcję n.
```

Następnym krokiem przypisania klawisza do towaru jest wybór *Trybu działania*. Mamy 6 możliwości:

1. Tylko sprzedaż
2. Ilość z wagi
3. Wyd. opakowania
4. Zwrot opakowania
5. Zakończenie paragonu
6. Zakończenie paragonu z płatnościami

```
Tryb działania
1 Tylko sprzedaż
```

Po dokonaniu wyboru trybu działania naciskamy klawisz . Wówczas kasa pokazuje domyślną cenę towaru zaprogramowaną w bazie towarów oraz jego ilość. Obie wartości można edytować.

Domyślna Cena
4.50_

Domyślna ilość
1_

Klawiszem potwierdzamy te wartości i możemy rozpocząć kolejne przypisanie klawiszy do towarów w analogiczny sposób lub klawiszem rezygnujemy z dalszego działania.

[3152] **Usuń wszystkie** – funkcja usuwania przywiązania towaru do klawisza.

[3159] **Drukuj** – funkcja drukuje zestawienie powiązań kodów towarowych z klawiszami towarowymi.

6.9. [318] Opisy towaru

Urządzenia NANO E pozwalają na przypisanie do sprzedawanej pozycji bardziej szczegółowego opisu. Definiowanie stałych opisów może się okazać przydatne w sytuacji, gdy dany opis będzie często wykorzystywany. W bazie danych można zaprogramować 20 opisów.

31 Towary
318 Opisy towar

Po zdefiniowaniu opisów w bazie, będzie można je wykorzystywać w trakcie sprzedaży. Istnieje także możliwość utworzenia jednorazowego opisu bezpośrednio w trakcie sprzedaży. Praktyczne zastosowanie opisów zostało omówione w rozdziale [11.9](#).

6.10. [3181] Edycja pozycji

Opcja **3181 Edycja pozycji** umożliwia utworzenie nowego opisu towaru lub edycję opisów już istniejących.

Format danych:

Znak # - maska tekstu wymuszająca na sprzedawcy wypełnienie dodatkowych pól opisu.

Np. zdefiniowanie opisu o treści: „Zdjęcie opon szt: #” spowoduje, że sprzedawca chcąc zastosować ten opis, będzie musiał w miejscu znaku # wprowadzić konkretną liczbę.

Nowa linia - formatowanie tekstu do następnej liniiki opisu następuje automatycznie, gdy kończy się liczba znaków przypadających na linię. Wtedy opis na paragonie będzie wyświetlany następująco:

Zakład mechaniczny	
Lwowska 11	
33-300 Nowy Sącz	
NIP: 1234567890	
06-05-2010	W000008

PARAGON FISKALNY	

Kompleks. wym. opon 4szt.*20.00	80.00A
Opis: Zdjęcie opon	
Założenie opon	
Wyważanie	

Uwaga! Do jednego towaru można dodać maksymalnie 3 linie opisu. W związku z tym, jeden konkretny opis nie może być dłuższy niż 3 linie.

Przykład definiowania opisu:

Załóżmy, że do usługi *Kompleksowa wymiana opon* chcemy dodać szczegółowy wykaz usług, jakie wchodzi w jej skład. W tym przypadku: zdjęcie starych opon, założenie nowych opon i wyważanie.

Aby dodać nowy opis wchodzimy do menu **3181Edycja pozycji** i naciskamy klawisz


```
318 Opisy towar
3181 Edycja pozy
```

Wybieramy pierwszy nieużywany opis:

```
Edycja opis.tow
1 (nieużywany)
```

i naciskamy klawisz . Następnie w oknie *Tytuł opisu* podajemy dowolną nazwę dla tego opisu – w tym przykładzie wpisujemy „Zdjęcie opon”

```
Tytuł opisu
Zdjęcie opon_
```

i zatwierdzamy klawiszem . Następnie podajemy treść opisu, jaka będzie drukowana na paragonie – w naszym przypadku również będzie to „Zdjęcie opon”.


```
Opis tow. [1]
Zdjęcie opon_
```

Sprzedawca będzie miał możliwość wprowadzenia dokładnej ilości zdjętych opon, jeśli zastosuje się format: *Zdjęcie opon szt: #*. Aby zakończyć edycję i zapisać nowy opis do bazy

należy nacisnąć klawisz

Te same czynności należy powtórzyć dla opisu „założenie opon” i „wyważanie”. Wybieramy wtedy kolejny nieużywany opis i postępujemy analogicznie.

6.11.[3182] Usuń pozycję

```
318 Opisy towar
3182 Usuń pozycj
```

Opcja *Usuń pozycję* umożliwia usunięcie dowolnego opisu towaru.

6.12.[3183] Usuń wszystko

```
318 Opisy towar
3183 Usuń wszyst
```

Ta opcja usuwa wszystkie zdefiniowane w bazie danych opisy towarów.

6.13.[3184] Drukuj

```
318 Opisy towar
3184 Drukuj
```

Przy pomocy tej funkcji można wydrukować Raport Opisów Towarów zawierający wszystkie zdefiniowane w bazie opisy towarów.

6.14.[319] Drukuj Dane Towarów

```
31 Towary
319 Drukuj dane
```

W menu tym mamy do wyboru szereg funkcji pozwalających na wydruk różnych danych towarów.

6.15.[3191] Drukuj Towary

```
319 Drukuj dane
3191 Towary
```

Funkcja ta służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie towarów. Jest ona analogiczna do już opisanej funkcji [2611] **Raport Towary**.

6.16. [3192] Drukuj Opakowania

```
319 Drukuj dane
3192 Opakowania
```

Funkcja ta służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie opakowań zwrotnych. Jest ona analogiczna do już opisanej funkcji [2612] **Raport Opakowania**.

6.17. [3193] Drukuj Tandemy

```
319 Drukuj dane
3193 Tandemy
```

Ta funkcja służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie tandemów tj. towarów, które mają przyporządkowane opakowanie zwrotne. Jest ona analogiczna do już opisanej funkcji [2613] **Raport Tandemy**.

6.18. [32] Działy towarowe

Towary podczas programowania przypisywane są do Działów. Jest to powiązanie jedynie w celu informacji podczas raportowania o sprzedaży z danego działu towarowego.

6.19. [321] Edycja Działów towarowych


```
32 Działy tow.
321 Edycja
```


[321] **Edycja** – funkcja edycji wybranego z bazy działu towarowego. Podczas edycji działu jest możliwość zaprogramowania jedynie nazwy działu (np. Pieczywo, Nabiał, Chemia, Alkohol itp.). Za pomocą klawiszy

A6	▲	nr#	▼
cena		kod	

 dokonujemy wyboru żądanego działu (jednego z 42 dostępnych).

```
Wybierz Dział
1 Dział 1
```

Klawiszem zatwierdzamy wybór i wchodzimy do edycji tego działu.

Nazwa - W trybie wpisywania (edycji) nazwy na wyświetlaczu w prawym górnym rogu pojawia się znaczek - klawiatura przestawiona jest w tryb alfanumeryczny – wpisywania tekstu. Domyślnie kasa ma zaprogramowane nazwy: Dział 1, Dział 2 itd. Nazwę działu należy wpisać używając klawiatury dodatkowej.

```
Nazwa
Nabiał_
```


Wpisaną nazwę należy zatwierdzić klawiszem

W ten sam sposób należy oprogramować kolejne działy, które będą potrzebne i używane.

6.20. [329] Drukuj Działy towarowe

```
32 Działy tow.
329 Drukuj
```

[329] **Drukuj** – funkcja drukowania zaprogramowanych w kasie działów towarowych.

6.21. [33] Jednostki miar

```
3 Baza Danych
33 Jednostki m.
```

Menu [33] **Jednostki miar** służy do programowania używanych w bazie towarowej jednostek miar towarów. Domyślnie w kasie zaprogramowane jest 11 pozycji jednostek miary: 1–szt, 2–kg, 3–dag, 4–g, 5–t, 6–m, 7–km, 8–m2, 9–m3, 10–l, 11–opak. Wszystkie pozycje można oprogramować we własnym zakresie według potrzeb.

6.22. [331] Edycja Jednostek miar

```
33 Jednostki m.
331 Edycja
```

[331] **Edycja** – tryb programowania jednostek miary. Po wejściu do funkcji pojawia się informacja:

```
JM 12 Nazwa
_
```


Za pomocą klawiszy alfanumerycznych programujemy nazwę jednostki miary i zatwierdzamy klawiszem

W analogiczny sposób programujemy kolejne, żądane jednostki miar.

6.23. [339] Drukuj Jednostki miar

```
33 Jednostki m.
339 Drukuj
```

[339] **Drukuj** – funkcja drukowania zaprogramowanych w kasie jednostek miary. Po wybraniu funkcji klawiszem następuje wydruk danych jednostek miar.

6.24. [34] Rabaty/Narzuty

```
3 Baza Danych
34 Rabaty/Narzuty
```


W funkcji tej można określić wartości zdefiniowanych rabatów i narzutów jak również określić standardowe i maksymalne poziomy rabatów / narzutów, jakie kasjer podczas sprzedaży może udzielać. Rabaty i narzuty można określać jako procentowe oraz jako kwotowe.

6.25. [341] Edycja Tabeli Rabatów/Narzutów

```
34 Rabaty/Narzuty
341 Edycja
```

[341] **Edycja** – po wybraniu klawiszem pojawi się informacja:

```
Rabat/Narzut
1 (nieużywany)
```


W dolnej linii wyświetlana jest pierwsza z pozycji tabeli rabatów/narzutów. Za pomocą klawiszy   dostępna jest lista 8 pozycji do oprogramowania. Po wybraniu żądanej

pozycji i zatwierdzeniu klawiszem pojawia się funkcja określenia typu pozycji rabatu/narzutu:

```
Typ
4 Narzut %
```

i w dolnej linii wyświetlony będzie jeden z dostępnych typów:

1. (nieużywany)
2. Rabat %
3. Rabat kwotowy
4. Narzut %
5. Narzut kwotowy

Za pomocą klawiszy   dokonujemy wyboru jednego z wyżej wymienionych

typów i zatwierdzamy klawiszem .

```

Typ
2 Rabat %


```

Jeśli wybrano inny typ niż (*nieużywany*), to należy zaprogramować wartość kwotową/procentową dla tej pozycji. Programowania dokonujemy za pomocą klawiszy numerycznych oraz przecinka.

```

Rabat %
5_ %

```


Po wpisaniu właściwej wartości zatwierdzamy klawiszem . Następnie dla tej pozycji można zaprogramować nazwę w celu np. identyfikacji udzielanego podczas sprzedaży rabatu/narzutów (np. rabat świąteczny, narzut nocny itp.)

```

Nazwa
Rabat świąteczny

```

Za pomocą klawiatury dodatkowej programujemy nazwę dla pozycji i zatwierdzamy

klawiszem . Pozycja rabatu/narzutów została oprogramowana. Programowania kolejnych pozycji dokonujemy w identyczny sposób.

6.26. [342] Limity Rabatów/Narzutów

```

34 Rabaty/Narzu
342 Limity

```

```

46 Limity
461 Rabatów

```

W funkcji [342] **Limity Rabatów/Narzutów** możemy określić maksymalne wartości każdego z typów rabatów i narzutów procentowych i kwotowych. Funkcja ta jest dostępna także w menu [46] **Limity**.

6.27. [343] Domyślne Rabaty/Narzut

```

34 Rabaty/Narzu
343 Domyślne

```

W funkcji tej możemy określić domyślne wartości każdego z typów rabatów i narzutów procentowych i kwotowych. Funkcja ta jest dostępna także w menu:

```

47 Parametry
471 Rabaty domyś

```

6.28. [349] Drukuj Rabaty/Narzut

```

34 Rabaty/Narzu
349 Drukuj

```

[349] **Drukuj** – funkcja drukowania zaprogramowanych w kasie pozycji Raba-

tów/Narzutów. Wybór klawiszem

OK
GOTÓWKA

- następuje wydruk wszystkich 8 dostępnych pozycji rabatu/narzutu. Wydruk zawiera także informacje na temat wartości maksymalnych i domyślnych rabatów i narzutów.

6.29. [35] Użytkownicy

Kasa ma możliwość programowania danych Użytkowników (kasjerów), którzy będą mogli używać kasy. Każdy użytkownik musi mieć zaprogramowaną nazwę (np. imię, nazwisko), hasło oraz określoną rolę, jaką będzie pełnił podczas obsługi kasy.

```
35 Użytkownicy
351 Edycja
```

[351] **Edycja** – funkcja programowania nazwy, hasła oraz roli. Po wejściu do funk-

cji klawiszem

OK
GOTÓWKA

pokazuje się komunikat: *Wybierz użytkownika*. W dolnej linii widnieje albo numer i nazwa jednego z zaprogramowanych użytkowników:

```
Wybierz użytk.
1 Nowak
```

lub odpowiedź: *[Dodaj...]* – oznacza to, że nie ma zaprogramowanego żadego użytkownika.

```
Wybierz użytk.
1 (Kasjer 1)
```

Klawiszami

A/a
CENA

NR#
KOD

wybieramyżądanego użytkownika, klawiszem

OK
GOTÓWKA

zatwierdzamy wybór i wchodzimy do edycji nazwy użytkownika.

```
Nazwa
Kowalski_
```

Wpisana za pomocą klawiatury dodatkowej nazwę należy zatwierdzić klawiszem

OK
GOTÓWKA

. Kasa przechodzi do funkcji programowania hasła użytkownika:

```
Hasło
*****_
```

Za pomocą klawiatury dodatkowej wpisujemy hasło i zatwierdzamy klawiszem

OK
GOTÓWKA

. Po zatwierdzeniu hasła kasa przechodzi do funkcji wyboru roli użytkownika.

Typ roli użytkownika (uprawnień) można wybrać za pomocą klawiszy

A/a
CENA

NR#
KOD

spo-

śród dostępnych na liście typów – 4 standardowych oraz 4 własnych.


```
Rola
1 Kasjer
```

Konfiguracji ról użytkowników dokonuje się w funkcji: **[361] Role Użytkowników** – tam też znajduje się dokładny opis ról użytkowników.

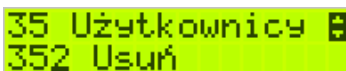


```
36 Role użytkow
361 Edycja
```

Po wyborze właściwej roli zatwierdzamy ją klawiszem - kasa powraca do

menu **[35] Użytkownicy**. Podczas programowania użytkowników klawiszem można cofnąć się do poprzednio programowanej funkcji.

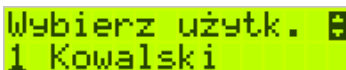
6.30. [352] Usuń Użytkownika


```
35 Użytkownicy
352 Usuń
```

[352] Usuń – funkcja usuwania zaprogramowanych użytkowników. Po wybraniu tej

funkcji klawiszem wyświetlany jest komunikat:


```
Wybierz użytk.
1 Kowalski
```

W dolnej linii widnieje nazwa jednego z zaprogramowanych kasjerów. Za pomocą klawiszy

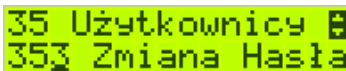

wyberamy kasjera do usunięcia i wybór zatwierdzamy klawiszem

Użytkownik zostaje usunięty.

6.31. [353] Zmiana Hasła Użytkownika


```
35 Użytkownicy
353 Zmiana Hasła
```

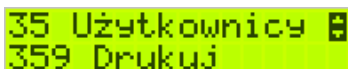
[353] Zmiana Hasła – funkcja zmiany hasła dla użytkownika specjalnego Administratora (użytkownik „wbudowany” – zawsze dostępny, nie trzeba go programować, ma pełne prawa dostępu) oraz dla wszystkich użytkowników zaprogramowanych – wybieranych z

listy. Po wybraniu tej funkcji należy podać stare hasło, a następnie nowe. Klawiszem

na końcu zatwierdzamy zmianę hasła.

6.32. [359] Drukuj Użytkowników

[359] **Drukuj** – funkcja drukowania ustawień zaprogramowanych użytkowników.

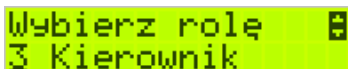

Wybieramy klawiszem - następuje wydruk zaprogramowanych użytkowników wraz z przypisanymi im rolami.

6.33. [36] Role Użytkowników

Każdy z zaprogramowanych użytkowników musi mieć określoną rolę (uprawnienia). Konfiguracji ról i przypisanych im uprawnień i obostrzeń dokonujemy w funkcji: **[36] Role Użytkowników**. Każda z 8 ról może mieć zaprogramowaną nazwę oraz określone pozwolenie lub zabronienie wykonywania każdej z 40 praw dostępu.

W kasie domyślnie zaprogramowane są 4 Role: Kasjer, Kasjer zaawansowany, Kierownik, Administrator. Kolejne 4 pozycje można oprogramować jako własne.

Poniżej zamieszczono opis, jakie opcje są dopuszczone/zabronione fabrycznie do wykonywania dla zaprogramowanych ról:

	Nazwa funkcji/opcji:	Kasjer	Kasjer Zaawansowany	Kierownik	Administrator
1.	Sprzedaż	TAK	TAK	TAK	TAK
2.	Anulowanie paragonów	NIE	TAK	TAK	TAK
3.	Wpłaty do kasy	NIE	TAK	TAK	TAK
4.	Rabaty z bazy (wybór z zaprogramowanej	TAK	TAK	TAK	TAK

	listy rabatów narzutów)				
5.	Rabaty z ręki (wprowadzane ręcznie)	NIE	TAK	TAK	TAK
6.	Zestaw Raportów	NIE	TAK	TAK	TAK
7.	Zestaw Raportów Zerujący	NIE	TAK	TAK	TAK
8.	Raport Dobowy	NIE	TAK	TAK	TAK
9.	Raporty Dobowe Inne	NIE	TAK	TAK	TAK
10.	Raporty Okresowe	NIE	NIE	TAK	TAK
11.	Raport Stanu Kasy	NIE	NIE	TAK	TAK
12.	Raport Stanu Kasy Zerujący	NIE	NIE	TAK	TAK
13.	Raport Zmiany (nieдостапny w tej kasie)	NIE	NIE	TAK	TAK
14.	Raport Obrotów Kasjera	NIE	NIE	TAK	TAK
15.	Raport Obrotów Kasjera Zerujący	NIE	NIE	TAK	TAK
16.	Raporty Obrotów Towarów (towarów, działów, opakowań)	NIE	NIE	TAK	TAK
17.	Raporty Obrotów Towarów (w/w) Zerujące	NIE	NIE	TAK	TAK
18.	Baza Towarów (edycja, usuwanie)	NIE	NIE	TAK	TAK
19.	Zmiana cen towarów	NIE	TAK	TAK	TAK
20.	(prawo nieużywane w kasie NANO E)				
21.	Rabaty (edycja bazy rabatów/narzutów)	NIE	NIE	TAK	TAK
22.	Użytkownicy (edycja, usuwanie)	NIE	NIE	NIE	TAK
23.	Wydruki baz danych	NIE	NIE	NIE	TAK
24.	Ustawienia Zegara	NIE	NIE	NIE	TAK
25.	Ustawienia kursu waluty Euro	NIE	NIE	TAK	TAK
26.	Ustawienia Opcji (funkcje [45...])	NIE	NIE	NIE	TAK
27.	Ustawienia Inne (funkcje [4...])	NIE	NIE	NIE	TAK
28.	Komunikacja PC	TAK	TAK	TAK	TAK
29.	(prawo nieużywane w kasie NANO E)				
30.	Akumulator (wybór typu, funkcje obsługi)	NIE	NIE	NIE	TAK
31.	Pełne Menu (jak nie to tylko funkcje [1...])	NIE	TAK	TAK	TAK
32.	Rabaty domyślne	TAK	TAK	TAK	TAK
33.	Wypłaty z kasy	NIE	TAK	TAK	TAK
34.	STORNO (anulowani pozycji paragonu)	NIE	TAK	TAK	TAK
35.	Sprzedaż po nazwie	TAK	TAK	TAK	TAK
36.	(prawo nieużywane w kasie NANO E)				
37.	(prawo nieużywane w kasie NANO E)				
38.	(prawo nieużywane w kasie NANO E)				
39.	(prawo nieużywane w kasie NANO E)				
40.	Otwieranie szuflady	NIE	TAK	TAK	TAK
41.	Funkcje Kopii E	NIE	TAK	TAK	TAK
42.	Raporty Kopii E	NIE	TAK	TAK	TAK
43.	Karta Kopii E	TAK	TAK	TAK	TAK

6.33.1. Opis praw dostępu

Prawo

- 1 Sprzedaż
- 2 Anulowanie

Opis

- Wystawianie paragonów i zwrotów opakowań
Anulowanie pozycji i całego paragonu

3 Wpłaty/wypł.	Wpłaty i Wypłaty z kasy
4 Rabaty z bazy	Udzielanie rabatów/narzutów w paragonie o wartości podawanej ręcznie
5 Rabaty z ręki	Udzielanie rabatów/narzutów w paragonie o wartości zdefiniowanej w tabeli rabatów
6 Zestaw Rap.	Drukowanie zestawu raportów (29). Użytkownik nie musi mieć praw do raportów wchodzących w skład tego raportu. Jak nie ma do nich praw, a ma to prawo, to znaczy, że może je wykonać, ale tylko w zestawie.
7 Zestaw Rap.z	Drukowanie zestawu raportów (29) zerującego Użytkownik nie musi mieć praw do raportów wchodzących w skład tego raportu. Jak nie ma do nich praw a ma to prawo to znaczy że może je wykonać ale tylko w zestawie. Gdy to prawo jest to tak jakby było też dane 6.
8 Rap.Dobowy	Drukowanie raportu dobowego (21)
9 R.Dobowe inne	Drukowanie raportów dobowych niefiskalnych (niezerujący 241 i ostatni 242)
10 Rap.Okresowe	Drukowanie raportów okresowych (25*)
11 Rap.St.Kasy	Drukowanie raportu stanu kasy (22)
12 Rap.Kasy Zer	Drukowanie raportu stanu kasy zerującego (22). Gdy to prawo jest to tak jakby było też dane 11.
13 Rap.Zmiany	Drukowanie raportu zmiany (nieużywany obecnie)
14 Rap.Kasjera	Drukowanie raportu obrotów kasjera (231), ale tylko własnych danego kasjera. Aby drukować wszystkich trzeba mieć prawo do obrotów (16 i/lub 17).
15 Rap.Kasj.Zer	Drukowanie raportu obrotów kasjera zerującego (231). Raczej tylko własnych danego kasjera. Aby drukować wszystkich trzeba mieć prawo do obrotów (16 i/lub 17). Gdy to prawo jest to tak jakby było też dane 14.
16 Rap.Obrotów	Drukowanie raportu obrotów wszystkich kasjerów (231) towarów, działów, opakowań i godzinowych (232-5). Gdy to prawo jest to tak jakby było też dane 14.
17 Rap.Obrot.z	Drukowanie raportu obrotów wszystkich kasjerów (231) towarów, działów, opakowań i godzinowych (232-5) zerujących. Gdy to prawo jest to tak jakby było też dane 16.
18 Baza towarów	Prawo do używania funkcji edycji bazy towarów, działów i jednostek (31*-33*). Gdy to prawo jest to tak jakby były też dane 19 i 20 i wydruków z tych baz (jak gdyby część prawa 23).
19 Zmiana cen	Prawo do zmiany cen towarów (funkcja 3132). Użytkownik nie musi mieć prawa 18. Prawo daje prawo do wydruków danych towarów.
20 Zmiana il. m	Prawo niedostępne w kasie NANO E
21 Baza Rabatów	Prawo do używania funkcji edycji bazy rabatów (34*) i ustawień rabatów (461 i 471). Gdy to prawo jest to tak jakby były też prawo wydruków z tych baz/ustawień (jak gdyby część prawa 23).
22 Użytkownicy	Prawo do używania funkcji edycji bazy użytkowników i ról (35* i 36*). Gdy to prawo jest to tak jakby były też prawo wydruków z tych baz/ustawień (jak gdyby część prawa 23).

23 Wydruki baz	Prawo do drukowania danych z baz, czyli funkcje 3?9*. Niektóre w/w prawa mogą umożliwić wydruki z baz, gdy ma się prawa do ich edycji.
24 Ustaw.Zegara	Prawo ustawienia zegara (41)
25 Ustaw.EUR	Prawo ustawienia Kursu Euro (472)
26 Ustaw.Opcji	Prawo ustawienia opcji (45*)
27 Ustaw.Inne	Prawo do pozostałych ustawień nie objętych prawami 24,25,26 i 30.
28 Komuni.PC	Prawo do komunikacji z PC. Jeśli nie ustawione to dany użytkownik nie będzie mógł nic przesłać do PC chyba że PC wykona sam logowanie.
29 Komuni.Modem	Prawo niedostępne w kasie NANO E
30 Ustaw.Sprzęt	Prawo do ustawień sprzętowych (w kasie MiniTax do szuflady i typu akumulatora). Gdy brak tego prawa użytkownik nie może tego zmienić nawet jak ma prawo 27.
31 Pełne Menu	Gdy nie ma tego prawa dany użytkownik widzi tylko funkcje menu z kategorii 1*.
32 Rabat domyślny	Prawo do dokonywania rabatu domyślnego w trakcie sprzedaży.
33 Wypłaty	Prawo do dokonywania wypłat pieniędzy z kasy.
34 Storno	Prawo do stornowania PLU (anulowania pozycji paragonu) w trakcie sprzedaży.
35 Sprz. po nazwie	Prawo do sprzedaży PLU wybieranych po nazwie.
36 Sprz. z listy	Prawo niedostępne w kasie NANO E
37 Zamówienia	Prawo niedostępne w kasie NANO E
38 Konfiguracja FTP	Prawo niedostępne w kasie NANO E
39 Połączenie FTP	Prawo niedostępne w kasie NANO E
40 Otwieranie szuflady	Prawo do otwierania szuflady poza paragonem, wpłatami i wypłatami
41 Funkcje Kopii E	Prawo do wykonywania funkcji administracyjnych Kopii E takich jak otwarcie karty, zamknięcie itp.
42 Raporty Kopii E	Prawo do wykonywania wydruków z danych Kopii E
43 Karta Kopii E	

Rozkład Menu wraz z informacją, które prawo(a) umożliwia daną funkcję.

Prawo (nr, ...) – prawo o danym numerze(ach) umożliwia daną funkcję

Prawo (--) – funkcja dostępna zawsze

nr z – wersja zerująca

nr ! – zobaczyć uwagi w opisie prawa

+ nr – prawo rozszerzające (danie jego rozszerza np. zakres rap. kasjera)

^ nr – prawo nadrzędne (danie jego daje prawo do funkcji bez względu na prawo jednostkowe)

Menu	Opis
1 Funkcje	
11 Użytkownik	
111 Logowanie	Prawo (--) , Zmiana użytkownika
112 Zmiana hasła	Prawo (--) , Zmiana hasła użytkownika
119 Blokada klawiatury	
12 Kasa	
121 Wpłata	Prawo (3) , Wpłata gotówki do szuflady (także F+8)

122 Wpłata	Prawo (3), Wpłata gotówki do szuflady (także F+9)
123 Otwórz szufl	Prawo (3), Otwiera szufladę (tak samo jak każde F+8/9)
124 Kalkulator	
125 Usługa czasowa	
1251 Start	
1252 Stop	
1253 Pokaż kwit	
1254 Anuluj kwit	
126 Usługa biletowa	
1261 Start kursu	
1262 Przystanek	
1269 Koniec kursu	
1263 Anuluj kurs	
13 Komunikacja	
133 Bluetooth	
1331 Inicjuj	
14 Obsługa	
141 Zestaw rap.	Prawo (6,7z), Drukowanie zestawu raportów
142 Ty sprzedaży	
1421 Sp.Normalna	Prawo (1), Włączenie trybu sprzedaży normalnej
1422 Sp.Szybka	Prawo (1), Włączenie trybu sprzedaży szybkiej (1 klawisz → towar)
1423 Sp. Pojed.	
1424 Sp. Szyb. Pojed.	
16 Kopia E	
161 Wyjęcie karty	
162 Stan karty	
19 Wyświetl	
191 Czas	Prawo (--), Wyświetlenie czasu
192 Akumulator	Prawo (--), Wyświetlenie stanu akumulatora
193 Użytkownika	Prawo (--), Wyświetlenie aktualnego użytkownika/kasjera
194 Ostatni par.	Prawo (--), Wyświetlenie kwoty ostatniego paragonu
195 Gotówkę	Prawo (--), Wyświetlenie stanu gotówki w kasie
2 Raporty	
21 Dobowy	Prawo (8), Drukowanie raportu dobowego
22 Stanu Kasy	Prawo (11, 12z), Drukowanie raportu stanu kasy
23 Rap.Obrotów	
231 Kasjerów	Prawo (14!, 15z!, +16, +17z), Drukowanie raportu obrotów Kasjerów
232 Towarów	Prawo (16, 17z), Drukowanie raportu obrotów Towarów
233 Opakowań	Prawo (16, 17z), Drukowanie raportu obrotów Opakowań
234 Działów tow.	Prawo (16, 17z), Drukowanie raportu obrotów Działów towarowych
235 Godzinowych	Prawo (16, 17z), Drukowanie raportu obrotów Godzinowych
236 Kwity parkingowe	
24 R.Dobowe Inne	
241 Dobowy niez.	Prawo (9), Drukowanie raportu dobowego niezerującego
242 Ostatni dob.	Prawo (9), Drukowanie kopii ostatniego r.dobowego
25 Rap.Okresowe	
251 Miesięczny	Prawo (10), Drukowanie raportu miesięcznego
252 Okresowy	Prawo (10), Drukowanie raportu okresowego
259 Rozliczen.	Prawo (10), Drukowanie raportu rozliczeniowego
26 Rap.Danych	
261 Dane Towarów	
2611 Towary	Prawo (23, ^18, ^19, ^20), Drukuje zestawienie towarów
2612 Opakowania	Prawo (23, ^18, ^19, ^20), Drukuje zestawienie opakowań
2613 Tandemy	Prawo (23, ^18, ^19, ^20), Drukuje zestawienie tandemów
262 Działy Tow.	Prawo (23, ^18, ^19, ^20), Drukuje zestawienie działów towarowych
263 Jed.Miar	Prawo (23, ^18, ^19, ^20), Drukuje zestawienie jednostek miar
264 Rabaty	Prawo (23, ^21), Drukuje zestawienie danych rabatów
265 Użytkownicy	
2651 Lista użyt.	Prawo (23, ^22), Drukuje zestawienie użytkowników (kasjerów)

2652 Role użytłk.	Prawo (23, ^22) , Drukuje zestawienie ról użytłkowników
266 Ustawienia	Prawo (--) , Wydruk ustawień (w tym opcji konfiguracyjnych)
267 Opisy Stałe	Prawo (--) , Raport Opisów Stałych (drukowanych tekstów)
268 Usługi	
2681 Czasowa	
2682 Busowe	
27 Wydruki Kopii E	
271 Z karty	
272 Z pam. Podr.	
273 Historia kart	
274 Stan karty	
29 Zestaw Rap.	Prawo (6, 7z) , Drukowanie konfigurowalnego zestawu raportów
3 Baza Danych	
31 Towary	
311 Edycja	Prawo (18) , Dodawanie i edycja towarów i opakowań
312 Usuń	Prawo (18) , Usuwanie opakowań
313 Funkcje tow.	
3131 Pokaż cenę	Prawo (1, ^18, ^23) , Wyświetlenie ceny (także z klawiatury F+CENA)
3132 Zmiana ceny	Prawo (19, ^18) , Zmiana ceny
3137 Przecena towarów	
315 Klawisze towarów	
3151 Edycja	
3152 Usuń wszystkie	
3159 Drukuj	
318 Opisy towaru	
3181 Edycja pozycji	
3182 Usuń pozycję	
3183 Usuń wszystko	
3189 Drukuj	
319 Drukuj dane	
3191 Towary	Prawo (23, ^18, ^19, ^20) , Drukuje zestawienie Towarów
3192 Opakowania	Prawo (23, ^18, ^19, ^20) , Drukuje zestawienie Opakowań
3193 Tandemy	Prawo (23, ^18, ^19, ^20) , Drukuje zestawienie Tandemów
32 Działy tow.	
321 Edycja	Prawo (18) , Edycja Działów Towarowych
329 Drukuj	Prawo (23, ^18, ^19, ^20) , Drukuje zestawienie Działów Towarowych
33 Jednostki miary	
331 Edycja	Prawo (18) , Edycja Jednostek Miar
339 Drukuj	Prawo (23, ^18, ^19, ^20) , Drukuje zestawienie Jednostek Miar
34 Rabaty/Narzuty	
341 Edycja	Prawo (21) , Edycja Tabeli Rabatów i Narzutów
342 Limity	Prawo (21) , Edycja Limitów Rabatów
343 Domyślne	Prawo (21) , Edycja Rabatów Domyślnych
349 Drukuj	Prawo (23, ^21) , Drukuje dane Rabatów
35 Użytkownicy	
351 Edycja	Prawo (22) , Edycja danych użytłkowników
352 Usuń	Prawo (22) , Usuwanie użytłkowników
353 Zmień Hasło	Prawo (22) , Zmiana hasła użytłkownika
359 Drukuj	Prawo (23, ^22) , Drukuje zestawienie Użytkowników
36 Role Użytkow.	
361 Edycja	Prawo (22) , Edycja Ról Użytkowników
369 Drukuj	Prawo (23, ^22) , Drukuje zestawienie Ról Użytkowników
37 Płatności	
371 Edycja	Prawo (18) , Edycja Płatności
372 Drukuj	Prawo (23) , Drukuje zestawienie Płatności
38 Usługi	
381 Czasowa	
3811 Definicja	
3812 Cenniki	

3813	Usuń	
3819	Drukuj	
382	Busowe	
3821	Definicja	
3822	Cenniki	
3823	Usuń	
38219	Drukuj	
39	Opisy wypłat	
391	Edycja pozycji	
392	Usuń pozycję	
393	Usuń wszystko	
399	Drukuj	
4	Ustawienia	
41	Zegar	Prawo (24) , Przesławienie zegara
42	Dane Identyf.	
421	Nagłówek wydr.	Prawo (27) , Programowanie nagłówek
422	Numer kasy	Prawo (27) , Programowanie nr kasy
423	NIP	Prawo (27) , Programowanie NIP
43	Stawki podatku	Prawo (27) , Ustawienie stawek VAT
44	Tekst reklam.	Prawo (27) , Ustawienie tekstu reklamowego
45	Opcje	
451	Komunikacja	
4511	Połączenia	Prawo (26) , Przyporządkowanie portu RS do urządzeń
4512	PC	Prawo (26) , Opcje komunikacji z PC
4513	PC2	
4518	Bluetooth	
452	Sprzęt	
4521	Energia	
45211	Oszczędność	Prawo (26) , Opcje Autowylączania i Autowygazania
4522	Komponenty	Prawo (30) , Opcje komponentów sprzętowych
4523	Wyświetlanie	
45231	Kontrast	Prawo (30) , Opcje komponentów sprzętowych
453	System	Prawo (26) , Opcje systemowe
454	Obsługa	Prawo (26) , Opcje obsługi
455	Sprzedaż	Prawo (26) , Opcje sprzedaży
456	Wydruk	
4561	Ogólne	Prawo (26) , Ogólne opcje wydruku (podkreślenia)
4562	Paragonu	Prawo (26) , Opcje zawartości paragonu
4563	Zestawu Rap	Prawo (26) , Opcje Zestawu Raportu (Rap.Łańcuchowy)
4565	II Waluta	
457	Dane	
4571	Kod wagowy	Prawo (26) , Typ kodu wagowego
4572	Kontrola	Prawo (26) , Kontrola danych
458	Funkcje opcji	
4581	Ust.domyśl.	Prawo (26) , Resetuje ustawienia opcji do domyślnych
459	Drukuj Opcje	Prawo (-) , Wydruk ustawień opcji
46	Limity	
461	Rabatów	Prawo (26, ^21) , Ustawienia maksymalnych rabatów
462	Kwot	Prawo (26) , Ustawienia maks.kwot paragonu, gotówki itp..
47	Parametry	
471	Rabaty domyślne	Prawo (26, ^21) , Ustawienie domyślnych rabatów
472	Kurs walut	Prawo (25) , Ustawienie kursu EURO
473	Autowylogowanie	Prawo (26) , Ustawienie autowylógowania
48	Interfejs użytkownika	
482	Klawisze funkcji	
4821	Edycja	
4822	Ustaw domyślne	
4829	Drukuj	
489	Drukuj	

49 Drukuj ustawienia	Prawo (--), Wydruk ustawień kasy (w tym opcji)
5 Serwis	
51 Testy	
511 Serwisowe	Prawo (--), Testy tylko dla serwisu
512 Wszystkie	Prawo (--), Testy wszystkie
513 Pojedynczo	Prawo (--), Wybrane testy
514 Cyklicznie	Prawo (--), Test cykliczne
52 Ustawienia Serwisowe	
53 Funkcje Serwisowe	
59 Informacje	
591 Wersja	Prawo (--), Wyświetlenie wersji
592 Pamięć fisk.	Prawo (--), Wyświetlenie danych o pamięci fiskalnej
593 Pomiary nap.	Prawo (--), Wyświetlenie pomiarów napięć
6 Funkcje zaawansowane	
61 Kopia E	
611 Otwarcie nowej karty	
612 Kopie dodatkowe	
613 Zamknięcie karty	
614 Nadaj hasło karty	
9 Pomoc	
91 Drukuj Menu	Prawo (--), Wydruk struktury Menu
92 Drukuj Ustaw	Prawo (--), Wydruk ustawień w tym opcji (45)
93 Drukuj Opcje	Prawo (--), Wydruk samych opcji (45)

6.34. [361] Edycja Ról Użytkowników

```
36 Role użytkow
361 Edycja
```

[361] Edycja – funkcja edycji zaprogramowanych ról użytkowników. W kasie zaprogramowanych może być 8 ról – 4 zaprogramowane są fabrycznie, a kolejne 4 można nazwać i określić samemu. Wejście do trybu [361] Edycji ról użytkowników klawiszem

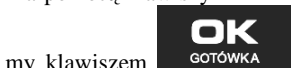

Pojawia się komunikat: *Wybierz rolę* . W dolnej linii wyświetlana jest pierwsza z zaprogramowanych ról:

```
Wybierz rolę
1 Kasjer
```


Za pomocą klawiszy wybieramy rolę, którą chcemy edytować i zatwierdza-

my klawiszem . Pokazuje się komunikat: *Rola [1] Nazwa*, a w dolnej linii wyświetlana jest aktualnie zaprogramowana nazwa roli.

```
Nazwa
Kasjer
```

Za pomocą klawiatury dodatkowej programujemy nazwę roli, zatwierdzamy klawiszem

Kasa przechodzi do trybu ustalania praw dla wybranej (programowanej) roli –

wyświetla się komunikat: *Rola [1] Prawa* . W dolnej linii wyświetlana jest jedna z opcji, np.: *[1] Sprzedaż*. Jeśli w kwadraciku po lewej stronie nazwy opcji jest znak **X** (np. *[X]1 Sprzedaż*),

Prawa
[X]1 Sprzedaż

oznacza to, że dana funkcja jest dozwolona dla edytowanej roli. Jeśli kwadrat jest pusty, to funkcja ta jest zabroniona.

Prawa
[]40 twar. szufła

Za pomocą klawiszy   poruszamy się pomiędzy dostępnymi (opisanymi w

powyższej tabeli) funkcjami, klawiszem dokonujemy wyboru lub odwołujemy wybór wyświetlanej funkcji. Po dokonaniu wyboru wszystkich żądanych funkcji zatwierdzamy i

wychodzimy z trybu edycji ról klawiszem . Uwaga - jeśli jakieś prawo jest nieużywane w kasie NANO E, to graficzny prostokąt wyboru po lewej stronie jest cały wypełniony i nie da się go zaznaczyć, ani odznaczyć. Prawo jest umieszczone w liście tylko ze względu kompatybilności numeracji praw z innymi kasami firmy Novitus.

6.35. [369] Drukuj Role Użytkowników

36 Role użytkow
369 Drukuj

[369] **Drukuj** – wydruk zaprogramowanych w kasie ról wraz z uprawnieniami. Wyboru

dokonyjemy klawiszem . Pojawia się komunikat: *Drukuj rolę* . Za pomocą

klawiszy   dokonujemy wyboru dostępnych (zaprogramowanych) ról np.

Drukuj rolę
2 Kasjer zaaw.

lub wybieramy pozycję

Drukuj rolę
[] (wszystkie)

Wybraną pozycję zatwierdzamy klawiszem – następuje wydruk wybranej roli (ról).

6.36. [37] Płatności

```
3 Baza Danych
37 Płatności
```

[37] Płatności – funkcje znajdujące się w tym menu pozwalają skonfigurować płatności, które będą wykorzystywane w kasie w trakcie transakcji i do sporządzania raportów sprzedaży.

```
37 Płatności
371 Edycja
```

[371] Edycja – edycja płatności polega na wybraniu z listy istniejącej już płatności, bądź

zdefiniowanie nowej. Każdy krok powinno się zatwierdzić klawiszem . W przypadku, kiedy wybrana będzie nowa forma płatności, niezbędne będzie określenie jej typu poprzez wybór z listy odpowiedniej pozycji:

```
Wybierz Płatność
1 Gotówka
```

1. Gotówka
2. Euro
3. Karta
4. Czek
5. Bon
6. Kredyt
7. Przelew
8. Konto klienta

W kolejnym kroku należy uzupełnić nową nazwę płatności, która będzie widoczna na wydrukach. Ostatni krok jest wspólny dla edycji nowej płatności jak i płatności zdefiniowanej. Polega on na zaznaczeniu opcji z pośród następujących:

```
Opcje Płatność
01 Pytaj o stan
```

1. Pytaj o stan – pytaj o stan określonej formy płatności podczas wykonywania raportu

```
Opcje Płatność
02 Dozwol. wpłat
```

2. Dozwolone wpłaty – pozwól na wpłaty określonej formy płatności

```
Opcje Płatność
03 Dozwol. wypła
```

3. Dozwolone wypłaty – pozwól na wypłaty określonej formy płatności


```
Opcje Płatność
04 Opis "Płatnoś
```

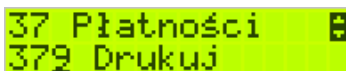
4. Opis „Płatność” – zmienia w opisie tekst typu (np. „Przelew”) na ogólny tekst „Płatność”, co może być wskazane dla płatności, które mają własne nazwy

5. Do Terminala EFT – umożliwia wysłanie danych o płatności do terminala płatniczego lub innego obsługującego płatności wraz z oczekiwaniem na rezultat potwierdzenia tej płatności. Ma to sens dla płatności elektronicznych np. kartą i kiedy dany terminal jest podłączony do kasy. W kasie oczywiście należy skonfigurować odpowiednio połączenie z takim terminalem w menu 451.

Opcje należy wybrać (akceptować) używając klawisza . Po zaakceptowaniu opcji możliwe jest zdefiniowanie kolejnej formy płatności, bądź edycja istniejącej.

[379] Drukuj – wydruk form płatności znajdujących się w bazie.

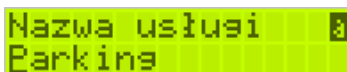
6.37. [38] Usługi

Urządzenie NanoE umożliwia obsługę różnego rodzaju usług czasowych – parking, wypożyczalnia itp. oraz usług przewozowych (busowych).

6.38. [381] Usługa czasowa

Utworzenia nowej usługi i edycji istniejących usług czasowych dokonujemy w menu **[3811] Definicja**. Utworzenie nowej usługi polega na wypełnieniu następujących pól:

- **Nazwa usługi** – dowolna nazwa usługi np. Parking, Wypożyczalnia

- **Tytuł wydruku** - dowolny tytuł wydruku, jednak jasno określający, czego dotyczy wystawiany dokument, np. Kwit Parkingowy

- **Opis numer kwitu** -

```
Opis nr kwitu  3
Miejsce
```

- **Opis typ/cennik** – jeśli jest to parking, z którego korzystają różnego rodzaju pojazdy i opłata za parking jest różna w zależności od pojazdu, możemy zdefiniować typ pojazdu.

```
Opis typ/cennik 3
Typ pojazdu
```

- **Opis klienta** – dane klienta, np. w przypadku parkingu może to być numer rejestracyjny pojazdu.

```
Opis klienta  3
Nr rej.
```

- **Opis danych dodatkowych** – opcjonalnie można wpisać dodatkowe dane informacyjne.

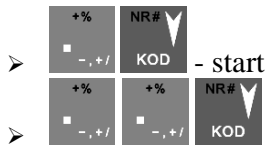
```
Opis danych dod 3
Opis
```

- **Opcje usługi** - ustawienia wystawiania kwitu

```
Opcje usługi  3+
01 Kwity
```

Można wybrać następujące opcje:

1. *Kwity – usługa czasowa ma wystawiać kwity*
2. *Nr kwitu automatycznie* – automatyczna numeracja numeru kwitu.
3. *Klient wymagany* – podczas wystawiania kwitu konieczne będzie podanie danych klienta zdefiniowanych w polu *Opis klienta*.
4. *Dane dodatkowe wymagane* -
5. *Użyj [KOD]* – możliwe szybkie wystawienie kwitu przy użyciu kodu towaru i klawiszy:

6. *Użyj bazy towarów* – można drukować kwit na podstawie kodu z bazy danych (kody towarów muszą się zawierać w przedziale 1-1000). Dział towaru określa typ/cennik usługi czasowej.

7. *Użyj Tow. z Dział1 – Dział10* – zaznaczenie tej opcji umożliwia wystawienie kwitu na podstawie dowolnego kodu towaru z bazy danych (nie ma ograniczeń co do zakresu numerów kodów), jednakże towary muszą należeć do działów 1-10. Dział towaru określa typ/cennik usługi czasowej.

➤ **Opcje sprzedaży -**

Opcje sprzedaż ☒☒
☒1 Kwit wymagany

1. *Kwit wymagany* – usługi konieczne jest podanie nr kwitu przed wystawieniem pozycji paragonu do usługi czasowej
2. *Kończ paragon* – automatycznie kończy paragon, bez konieczności użycia klawi-

szy

 RAZEM

3. *Paragon opłaty początkowej* – po wystawieniu kwitu od razu drukowany jest paragon na wartość pierwszego odcinka czasu. Przy kończeniu usługi wartość ta jest odejmowana i paragni na końcu obejmuje tylko dodatkową opłatę za następne odcinki czasu.

➤ **Opcje wydruku** – za pomocą tych opcji możemy ustalić, które informacje mają się pojawić na wydruku:

Opcje wydruku ☒☒
☒1 Druk nr kwitu

1. *Druk nr kwitu* – drukuje numer kwitu
2. *Druk typ/cennik* - drukuje opis zdefiniowany w polu *typ/cennik*
3. *Druk klienta* – drukuje dane klienta zdefiniowane w polu *Opis klienta*
4. *Druk dane dodatkowe* – drukuje dane zdefiniowane w polu *Opis danych dodatkowych*.
5. *Druk nazwy kwitu* – drukuje nazwę kwitu – nazwa jest pobierana z nazwy towaru – muszą być zaznaczone opcje usługi 6 lub 7 dotyczące użycia bazy towarowej.
6. *Druk kaucji* – cena towaru stanowi kaucję za towar muszą być zaznaczone opcje usługi 6 lub 7 dotyczące użycia bazy towarowej.
7. *Druk czas na paragonie* – drukuje datę i czas wystawienia na paragonie
8. *Druk typ na paragonie* – drukuje typ/cennik na paragonie
9. *Druk klienta* – drukuje dane klienta na paragonie
10. *Druk dane dodatkowe na paragonie* – drukuje dane dodatkowe na paragonie

➤ **Kod towaru** – podstawowy kod towaru usługi – użyty na paragonie. Każdy typ cennika może mieć dodatkowo zdefiniowany swój kod towaru a jeśli nie ma to będzie użyty ten

Kod towaru ☒L
1_

➤ **Typ/cennik n=1-10** – typy cenników dla edytowanej usługi.

Typ/cennik 1
Pojazd

Dla danej usługi można utworzyć do 10 cenników. Jeśli chcemy utworzyć mniejszą liczbę cenników, nazwy pozostałych cenników zostawiamy puste naciskając klawisz

w każdym kolejnym oknie lub

, by wcześniej zakończyć edycję.

6.39. [3812] Cennik usług czasowych

Każdy nowy cennik dla usługi czasowej tworzony jest podczas definicji tej usługi – w menu [3811] **Definicja**. Dodatkowe opcje cenników uzupełnia się w menu [3812] **Cenniki**.

W pierwszym kroku, za pomocą klawiszy

wybieramy z listy cennik,

który chcemy edytować i naciskamy klawisz

Wybierz cennik
1 Pojazd

Następnie podajemy kod towaru (usługi) – jeśli zostawimy pusty to cennik używać będzie głównego kodu usługi zdefiniowanego w jej definicji:

Kod towaru
2_

i naciskamy klawisz

. W dalszej kolejności wybieramy okres cennika. Możemy zdefiniować 10 dowolnych okresów.

Okres 1
1 Pierwszy

Dla wybranego okresu możemy zdefiniować zakresy jaką pozycję zajmuje on w cenniku – jakiego okresu czasu dotyczy:

0 – *nieużywany* – brak zakresu – pozycja nieużywana

1 – *Pierwszy* – np. pierwsza godzina postoju na parkingu

2 – *Kolejny* – np. kolejna godzina postoju na parkingu

3 – *Ostatni* – np. kolejna i wszystkie pozostałe godziny na parkingu

Wyżej wymienione wartości poza 0 mają charakter głównie opisowy gdyż w działaniu naliczania są praktycznie identyczne.

Dla wybranego zakresu możemy zdefiniować dodatkowe warianty obowiązywania zdefiniowanego okresu:

1 – brak = poprzedni – brak wariantu – użyty jest wariant poprzedni (nie ma obowiązku powtarzania wariantu po zdefiniowaniu a jedynie przy jego zmianie, następne pozycje z opcją **brak=poprzedni** będą używały poprzedniego wariantu)

2 – Wariant – pora – za pomocą tego wariantu możemy definiować dodatkowe ograniczenia czasowe dla tego i następnych okresów naszego cennika – np. taryfę nocną.

```
Wariant 1      0
2 Wariant-pora
```

jeśli wybierzemy tę opcję, konieczne będzie podanie, w jakich godzinach i/lub dniach ma obowiązywać cennik dla wybranego zakresu:


```
Tylko w porze 1   Tylko w porze 1
Od:22:00          Do:06:00
```


Po każdym wprowadzeniu wartości naciskamy klawisz . Następnie podajemy dni, w których ma obowiązywać cennik dla wybranego zakresu.

```
W dni 1      00
00 Pon-Nie
```


Za pomocą klawisza można zaznaczyć dowolne pojedyncze dni, lub jeśli chcemy zaznaczyć wszystkie dni tygodnia, wybieramy opcję **0 Pon – Nie**.

W kolejnym kroku (bez względu na wariant okresu) ustalamy jednostki czasu dla wybranego okresu – minuty, godziny lub dni i podajemy czas okresu – np. 20 minut:


```
Jedn. okresu 1  0   Czas okresu 1
1. minuty       20_
```

Następnie podajemy opłatę obowiązującą w danym okresie za zdefiniowany czas okresu (opłata jest naliczana w momencie rozpoczęcia okresu, następna opłata za rozpoczęcie następnego okresu będzie naliczone po upływie czasu poprzedniego okresu):

```
Okres 1
Opłata=2_
```


Po zdefiniowaniu pierwszego okresu obowiązywania cennika możemy zdefiniować kolejne okresy, lub jeśli nie ma być więcej okresów zostawiamy je puste, przechodząc do każdego

kolejnego okna klawiszem lub po prostu naciskamy klawisz

, by zakończyć definicję cennika.

6.40. [3813] Usuwanie usług czasowych

Usunięcie usługi czasowej polega na wyzerowaniu wszystkich ustawień w szablonach. Aby tego dokonać, należy wejść do menu [3813] **Usuń** i nacisnąć klawisz

. Urządzenie wymaga potwierdzenia usunięcia usługi:

Usunąć usługę
czasową?

naciskamy klawisz , jeśli rzeczywiście chcemy wykonać zerowanie, w prze-

ciwnym wypadku naciskamy klawisz .

Następnie za pomocą klawiszy   wybieramy szablon usługi jaki ma być użyty po wyzerowaniu usługi w celu inicjalizacji domyślnych ustawień opisów.

Użyj szablonu
1. Parkings

i naciskamy przycisk .

6.41. [3819] Drukowanie bazy usług czasowych

Aby wydrukować bazę usług busowych, należy wejść do menu [3819] **Drukuj** i nacisnąć przycisk .

6.42. [382] Usługi busowe

UWAGA! Kasa Nano E nie jest specjalizowaną kasą biletową. Producent kasy nie gwarantuje, że paragony z kasy Nano mogą być traktowane jako bilety normalne i ulgowe za usługi regularnego przewozu osób wg innych regulacji prawnych w tym względzie. Ponadto kasa nie sporządza specjalistycznych raportów sprzedaży biletów z ulgami ustawowymi (np. miesięcznych) choć oczywiście z dostępnych raportów nieformalnych sprzedaży towarów lub działów towarowych można różnie dane o sprzedaży poszczególnych towarów/usług uzyskać. Zastosowanie więc tej kasy jako pełnej specjalistycznej kasy biletowej w regularnych przewozach osób może być w tym względzie formalnie ograniczone lub wręcz niemożliwe a kasa może mieć zastosowanie głównie lub jedynie do prostych instalacji w tym zakresie usług.

6.43. [3821] Definicja usług busowych

Definicję usługi busowej rozpoczynamy od podania trasy przejazdu. Możemy zdefiniować 10 tras – za pomocą klawiszy

wybieramy pierwszą wolną pozycję, naciskamy klawisz OK i w oknie edycji wpisujemy jej nazwę:

Naciskamy klawisz OK i w kolejnym oknie podajemy opis busa – np. numer lub numer rejestracyjny:

Naciskamy klawisz OK i podajemy opis typu biletu:

Ponownie naciskamy klawisz OK i podajemy opis miejsca:

Zatwierdzamy wprowadzone dane klawiszem i przechodzimy do opisu klienta:

Opis klienta
Klient

Ponownie naciskamy klawisz i wpisujemy opcjonalny opis danych dodatkowych:

Opis danych dod
Dane d.

Następnie za pomocą klawisza wybieramy opcje usługi – opcje wymagane podczas drukowania paragonu (biletu):

Opcje usługi
1 Nr miejsca

1. *Nr miejsca* – podczas wystawiania paragonu konieczne będzie podanie numeru miejsca siedzącego
2. *Klient wymagany* – podczas wystawiania paragonu konieczne będzie podanie danych klienta
3. *Dane dodatkowe wymagane* - podczas wystawiania paragonu konieczne będzie podanie danych klienta

4. *Użyj [KOD]* – można wydrukować paragon za pomocą klawisza w następujących kombinacjach:

a.			- rozpoczęcie kursu
b.			- ustawienie bieżącego przystanku kursu
c.			- wystawienie biletu typu 1
d.			- wystawienie biletu typu 2

e.	<table border="1"> <tr><td>NAZWA</td><td>NR#</td></tr> <tr><td>3</td><td>▼</td></tr> <tr><td>YZ</td><td>KOD</td></tr> </table>	NAZWA	NR#	3	▼	YZ	KOD	wystawienie biletu typu 3
NAZWA	NR#							
3	▼							
YZ	KOD							
f.	<table border="1"> <tr><td>PLATNOŚĆ</td><td>NR#</td></tr> <tr><td>4</td><td>▼</td></tr> <tr><td>JKL</td><td>KOD</td></tr> </table>	PLATNOŚĆ	NR#	4	▼	JKL	KOD	wystawienie biletu typu 4
PLATNOŚĆ	NR#							
4	▼							
JKL	KOD							
g.	<table border="1"> <tr><td>KARTA</td><td>NR#</td></tr> <tr><td>5</td><td>▼</td></tr> <tr><td>MNO</td><td>KOD</td></tr> </table>	KARTA	NR#	5	▼	MNO	KOD	wystawienie biletu bagażowego
KARTA	NR#							
5	▼							
MNO	KOD							
h.	<table border="1"> <tr><td>KASA</td><td>NR#</td></tr> <tr><td>9</td><td>▼</td></tr> <tr><td>GHI</td><td>KOD</td></tr> </table>	KASA	NR#	9	▼	GHI	KOD	zakończenie kursu – zapis kursu do bazy kursów
KASA	NR#							
9	▼							
GHI	KOD							

W kolejnym kroku zaznaczamy opcje sprzedaży:

```
Opcje sprzedaż 00
01 Kończ paragon
```

1. *Kończ paragon* – automatycznie kończy paragon bez konieczności użycia klawiszy

2. *Pytaj odkąd* – wymagane podanie przystanku, na którym wsiada pasażer - pomocne gdy nie chce się używać funkcji ustawiania bieżącego przystanku

Dalej zaznaczamy opcje wydruku na paragonie:

```
Opcje wydruku 00
01 Druk trasy
```

1. *Druk trasy* – drukuje trasę biletu (przystanek od – do)
2. *Druk busa* – drukuje dane busa (np. jego nr)
3. *Druk miejsce* – drukuje miejsce
4. *Druk typ/cennik* – drukuje typ biletu

Następnie w polu *Typ biletu* definiujemy rodzaje biletów. Istnieje możliwość zapisania 4 typów biletów – np. Normalny, Ulgowy, Ulgowy szkolny itp.

```
Typ biletu 1 0
Normalny
```

Do każdego typu biletu przypisujemy kod towaru:

```
Kod towaru 1 0L
1_
```

Potem ustalamy kod towaru dla bagażu:

```
Kod tow.bagażu 0L
3_
```

W ostatniej części definicji usługi busowej podajemy wszystkie przystanki dla naszej trasy – możemy zadeklarować maksymalnie 20 przystanków i odległości między kolejnymi przystankami. Puste nazwy oznaczają nieużywane przystanki. Odległości nie musimy podawać jeśli nie będziemy używać ceny za 1[km]:

```
Przystanek 1 0 Odł.od POP. 1
NS DW PKS_ 0
```

```
Przystanek 2 0 Odł.od POP. 2
NS Rejtana_ 2_
```

6.44. [3822] Cennik usług busowych

Edycji cenników dokonujemy w menu **[3822] Cenniki**.
W pierwszym kroku podajemy trasę, dla której ustalamy cennik:

```
Wybierz trasę 0
1 NS-KRK
```

Następnie podajemy opłatę stałą doliczaną do ceny biletu.

```
Opł.stała.
Normaln:2_
```

```
Opł.stała.
Ulgowy:1_
```

Następnie możemy podać opłaty za 1km (jeśli nie używam wyliczania cen wg odległości to możemy tu podać 0).

```
Opłata/1km Opłata/1km
Normaln:1.2_ Ulgowy:0.8_
```

Następnie definiujemy ceny biletów każdego typu i dla każdego odcinka trasy. Jeśli podamy tu wartości różne od 0 to ta cena będzie użyta bez względu na cenę za 1km i odległości między przystankami. Jeśli chcemy aby wartości były obliczane automatycznie wg odległości i cen za 1km to tutaj musimy podać zerowe wartości.

```
<-> NS Rejtana
Normaln:2_
```

```
<-> NS Rejtana
Uisowy:1_
```

6.45. [3823] Usuwanie usług busowych

Aby usunąć trasę z bazy, należy wejść do menu **[3823] Usun** i za pomocą klawiszy

wybrać trasę i nacisnąć klawisz


```
Wybierz trasę
1 NS-KRK
```

Urządzenie wymaga od nas potwierdzenia usunięcia trasy.

```
Usunąć? NS-KRK
```

Jeśli definitywnie chcemy usunąć trasę, naciskamy klawisz

z usuwania, naciskamy klawisz

6.46. [3820] Drukowanie bazy usług busowych

Aby wydrukować bazę usług busowych, należy wejść do menu **[3829] Drukuj** i nacisnąć przycisk

6.47. [39] Opisy wypłat

Podobnie, jak w przypadku towarów, istnieje możliwość zaprogramowania stałych opisów do wypłat z kasy.

[39] Edycja pozycji – opcja umożliwia edycję istniejącego opisu lub utworzenie nowego. Istnieje możliwość zdefiniowania 20 opisów wypłat.

Jeśli chcemy dodać nowy opis, z listy opisów wybieramy pierwszy nieużywany opis i

```
Edycja opis.wyp
1 (nieużywany)
```

naciskamy klawisz

. W kolejnym oknie podajemy tytuł opisu:

A terminal window with a green background and black text. The text reads "Tytuł opis. [1] zaliczka".

i zatwierdzamy klawiszem

Następnie musimy podać treść opisu, jaki będzie wyświetlany na pokwitowaniu wypłaty:

A terminal window with a green background and black text. The text reads "Opis wypł. [1] zaliczka na towa".

Ponownie zatwierdzamy klawiszem

[392] Usunąć pozycję – ta funkcja menu umożliwi usunięcie z bazy dowolnego opisu. Po

wybraniu opisu za pomocą klawiszy   należy nacisnąć klawisz

[393] Usunąć wszystko – usuwa całą bazę opisów wypłat. Po wybraniu tej opcji i naciśnięciu klawisza OK urządzenie prosi o potwierdzenie:

A terminal window with a green background and black text. The text reads "Usunąć opis?".

Po zatwierdzeniu wyboru klawiszem , wszystkie opisy zostaną usunięte z bazy.

[399] Drukuj – drukuje Raport Opisów Wypłat

7. [4] USTAWIENIA

7.1. [41] Zegar


```
4 Ustawienia
41 Zegar
```


Funkcja [41] Zegar pozwala ustawić właściwy czas oraz datę w kasie fiskalnej. Korekty czasu użytkownik może dokonać tylko w zakresie ± 1 godziny (przy zmianie czasu letni / zimowy). Jeśli konieczna jest korekta czasu (lub daty) w większym zakresie, może to wykonać jedynie autoryzowany serwis kasy (konieczne jest zdjęcie plombi serwisowej). Zmiana ustawień zegara jest możliwa tylko przy zerowych licznikach sprzedaży dobowej (wykonany wcześniej raport fiskalny dobowy).

[41] Zegar – klawiszem wchodzimy do funkcji zmiany czasu. Na wyświetlaczu pojawia się :

```
Zegar
10:17 25-02-2010
```

Pod jedną z cyfr (pierwszą) widoczny jest kursor. Za pomocą klawiszy numerycznych wpisujemy właściwą godzinę (datę) – znak kursora automatycznie przechodzi na kolejną cyfrę,

ewentualne poruszanie się pomiędzy cyframi za pomocą klawiszy . Właściwy

czas zatwierdzamy klawiszem . Zegar zostaje przestawiony, kasa potwierdzi ten fakt wydrukiem. Jeśli zaprogramowany czas nie zawiera się w zakresie 1 godziny w stosunku do czasu pokazywanego przez kasę, kasa zgłosi błąd: WYMAGANY TRYB SERWISU.

Należy wycofać się z funkcji klawiszem .

7.2. [42] Dane identyfikacyjne

```
4 Ustawienia
42 Dane Identyf
```

W menu [42] mamy możliwość ustawienia danych identyfikacyjnych kasy jak nagłówek wydruku, numer kasy i numer NIP, co zostało opisane w następnych rozdziałach.

7.3. [421] Nagłówek wydruku


```
42 Dane Identyf
421 Nagłówek wyd
```

W pozycji menu [421] Nagłówek wydruku można zaprogramować maksymalnie 6 linii nagłówka paragonu. Nagłówek ten będzie drukowany na każdym wydruku wychodzą-

cym z kasy. Powinny się tam znaleźć dane użytkownika: nazwa firmy, adres, itp. Nagłówek ten nie jest zapisywany do pamięci fiskalnej, może być modyfikowany również po fiskalizacji (po wykonaniu raportu dobowego zerującego). W każdej linii nagłówka można zaprogramować maksymalnie 22 znaki normalne lub 11 znaków podwójnej szerokości. Każdą z linii można dodatkowo automatycznie wyśrodkować oraz wyróżnić szeroką czcionką (dla tekstu ustawionego jako duża czcionka może być zaprogramowanych tylko 11 znaków w linii).

Aby zaprogramować nagłówek konieczne jest wykonanie wcześniej raportu dobowego fiskalnego.

[421] Nagłówek wydruku – wejście do funkcji programowanie klawiszem . Na wyświetlaczu pojawia się komunikat: *Tekst 1*. Należy zaprogramować pierwszą linię tekstu nagłówka. Programowania dokonujemy za pomocą klawiatury dodatkowej, pomiędzy

wpisanymi znakami poruszamy się klawiszami: -następny, - poprzedni.

Tekst 1
Sklep spożywczy_

Po wpisaniu właściwego tekstu zatwierdzamy klawiszem . Na wyświetlaczu pojawia się komunikat o możliwości wybrania dodatkowych opcji dla wpisanego tekstu:

Wyśrodkuj

Duża czcionka (znaki podwójnej szerokości)

Opcje 1
 Wyśrodkuj

Opcje 1
 Duża czcionka.

Aby wybrać (zaznaczyć) wyświetlaną opcję należy nacisnąć klawisz - jak wskazuje podpowiedź w prawym górnym rogu wyświetlacza. W kwadraciku obok opcji pojawi się znaczek – informacja, że opcja została wybrana. Pomiędzy opcjami poruszamy się

klawiszami: - podpowiedź w prawym górnym rogu wyświetlacza.

Właściwie oprogramowaną linię tekstu wraz z odpowiednio wybranymi jej opcjami

zatwierdzamy klawiszem - przechodzimy do programowania następnej linii nagłówka. W identyczny sposób programujemy kolejne linie tekstu nagłówka (maksymalnie 6 linii). Jeżeli nie chcemy wykorzystać wszystkich linii, należy zostawić je puste. Po za-

twierdzeniu klawiszem szóstej linii kasa zaprogramuje wpisane teksty nagłówka potwierdzając to wydrukiem.

7.4. [422] Numer kasy

42 Dane Identyf
422 Numer kasy

W funkcji tej programujemy numer kasy, którym będzie się ona wyróżniać spośród innych kas w sklepie. Numer ten będzie drukowany na każdym wydruku z kasy.

[422] Numer kasy – wejście do trybu programowania numeru kasy. Na wyświetlaczu pojawia się informacja: Nr kasy – w dolnej linii wyświetlany jest aktualnie zaprogramowany numer.

Nr kasy
1

Za pomocą klawiszy numerycznych należy wpisać żądany numer i zatwierdzić klawiszem

. Numer zostanie zapamiętany i będzie drukowany w stopce wydruków.

7.5. [423] NIP

42 Dane Identyf
423 NIP

W funkcji tej programujemy numer NIP. Numer ten możemy zaprogramować i zmieniać tylko w trybie niefiskalnym. Po fiskalizacji zmiana tego numeru będzie już niemożliwa.

[423] NIP – wejście do trybu programowania numeru NIP. Na wyświetlaczu pojawia się informacja:

Podaj NIP
012-345-67-89

– w dolnej linii wyświetlany jest aktualnie zaprogramowany numer. Za pomocą klawiszy

numerycznych należy wpisać żądany numer i zatwierdzić klawiszem

. Znak „-”

jeśli wymagany, wprowadzamy wyjątkowo przy użyciu klawisza

. Numer zostanie zapamiętany i będzie drukowany w nagłówku wydruków.

7.6. [43] Stawki podatku

4 Ustawienia
43 Stawki podatk

Funkcja [43] Stawki podatku umożliwia zaprogramowanie właściwych dla danego punktu sprzedaży stawek podatkowej. Programowanie stawek PTU jest bardzo ważnym momentem programowania kasy, dlatego należy zrobić to bardzo uważnie. Według wysokości

zaprogramowanych stawek kasa będzie naliczać należny podatek PTU. Wysokość stawek PTU określa Ministerstwo Finansów dla poszczególnych towarów. W kasie muszą być zaprogramowane wszystkie stawki PTU dla towarów, jakich sprzedaż prowadzi dana placówka handlowa. Kasa NANO E ma możliwość oprogramowania 7 stawek PTU (A,B,C,D,E,F,G) dla dowolnych wysokości od 0% do 98% oraz oprogramowanie dowolnej z nich jako zwolnionej. Każda zmiana stawek PTU może odbywać się tylko po wykonaniu raportu dobowego zerującego i jest (w kasie fiskalnej) zapisywana do pamięci fiskalnej z dokładnym określeniem daty i godziny zmiany.

Kasa w trybie fiskalnym ma możliwość 30 – krotnej zmian stawek PTU. Przynajmniej 31 zmiany stawek PTU kasa zgłosi błąd i zmiana ta nie będzie możliwa.

Kasa nie pozwoli zaprogramować stawek PTU identycznych jak są zaprogramowane w danej chwili w kasie – jest to zabezpieczenie przed niepotrzebnym zapisem do pamięci fiskalnej.

Aby zaprogramować stawki PTU należy wybrać funkcję [43] **Stawki podatkowe** i zatwierdzić klawiszem

– wejście do trybu programowania stawek PTU. Na wyświetlaczu pojawia się informacja o pierwszej ze stawek:

Stawka A [OK]-ZW%
22 %

– w dolnej linii wyświetlacza jest informacja o aktualnie zaprogramowanej wartości stawki. Za pomocą klawiszy alfanumerycznych oraz przecinka programujemy właściwą wartość stawki (wartość stawki można zaprogramować z dokładnością do dwóch miejsc po przecin-

ku). W trybie programowania wartości stawek klawisz

[OK]-ZW%): za jego pomocą (kolejne naciśnięcia) można zmieniać rodzaj stawki:

Stawka A [OK]-ZW%
=

Stawka A [OK]-ZW%
ZW

- brak stawki (nieoprogramowana - nieużywana),
- ZW – towary zwolnione z podatku,
- % - wartość procentowa stawki (normalna stawka PTU).

Właściwą wartość (rodzaj) zatwierdzamy klawiszem [OK]-ZW% - automatycznie przechodzimy do następnej stawki. W identyczny sposób programujemy kolejne stawki. Aby

cofnąć się do poprzedniej stawki należy nacisnąć klawisz . Po oprogramowaniu wszystkich stawek (od A do G) i naciśnięciu klawisza pojawi się komunikat:

Czy zapisać Stawki PTU?

Klawiszem można wycofać się z zapisania stawek, klawiszem potwierdzamy chęć zaprogramowania stawek – nastąpi pytanie:

Data 25-02-2010 jest poprawna?

Jeśli wyświetlana data jest poprawna można potwierdzić klawiszem - pojawi się komunikat: *Proszę czekać...* i po krótkiej chwili nastąpi zaprogramowanie stawek (zapis w pamięci fiskalnej w kasie ufiskalnionej) i wydruk potwierdzający fakt zmiany (oprogramowania stawek).

Jeśli wyświetlona data nie jest poprawna należy wycofać się z programowania klawiszem

i niezwłocznie powiadomić serwis kasy.

7.7. [44] Tekst reklamowy

4 Ustawienia
44 Tekst reklam.

Za pomocą Funkcji [44] **Tekst reklamowy** jest możliwość ustawienia dodatkowego tekstu reklamowego drukowanego pod każdym paragonem. Treść tekstu można wybrać spośród przykładów zawartych w programie kasy. Nie **ma możliwości wpisania własnego tekstu**. Poniżej zamieszczono wykaz pozycji, spośród których można dokonać wyboru podczas ustawiania dodatkowego tekstu:

- 0 [Brak]
- 1 DZIĘKUJEMY-ZAPR.
- 2 WESOŁYCH ŚWIĄT
- 3 ZAPR. PONOWNIE
- 4 DZIĘK.ZA ZAKUP
- 5 ZAKUPY TU TO D.W.
- 6 U NAS NAJLEPIEJ
- 7 U NAS NAJTANIEJ
- 8 U NAS NAJSZYBCIEJ
- 9 WIELKA PROMOCJA
- 10 ŚWIĄT. PROMOCJA

11 RABATY DLA KLIENT.

Wejście do funkcji wyboru **[44] Tekstu reklamowego** klawiszem . Na wyświetlaczu pojawia się informacja: *Tekst reklamowy*. W dolnej linii widoczna jest aktualnie wybrana pozycja.

Dodatkowy tekst
3 ZAPR. PONOWNIE

Za pomocą klawiszy   wybieramy żądany tekst (podpowiedź na wyświetlaczu),

za pomocą klawisza dokonujemy zatwierdzenia wybranej pozycji.

7.8. [45] Opcje

4 Ustawienia
45 Opcje

W funkcji ustawień **[45] Opcje** można skonfigurować kasę w taki sposób, aby jej działanie oraz obsługa najbardziej odpowiadała preferencjom użytkownika (właściciela). Konfigurować można opcje związane z zabezpieczeniem kasy, zarządzania energią, sposobem zachowania kasy podczas jej obsługi oraz prowadzenia sprzedaży, wydruku, kodów kreskowych, komunikacją itd.

Poniższa tabela przedstawia kompletne zestawienie wszystkich opcji wraz ze skrótowym opisem ich działania. Znak oznacza, że jest to opcja typu TAK() / NIE() – zmiany

ustawienia dokonujemy za pomocą klawisza . Do danej opcji możemy dojść klawiszami

  lub podając jej jedno lub dwucyfrowy numer za pomocą klawiszy numerycznych. Czcionką pogrubioną oznaczono kategorie opcji, które są pozycjami menu głównego. Domyślne ustawienia można ustawić funkcją **[4581] Ustaw Domyślne**.

458 Funkcje opcj
4581 Ustaw domys

<i>Funkcje Ustawień Opcji</i>	<i>Opis</i>	<i>Domyślnie</i>
45 Opcje		
451 Komunikacja		
4511 Połączenia	Przypisanie Urządzeń Zewnętrznych jak PC, waga, skaner, terminal płatniczy do portu komunikacyjnego kasy.	PC

4512 Opcje PC	Ustawienie parametrów komunikacji z PC (prędkość komunikacji)	9600
4513 Opcje PC2	Ustawienie parametrów komunikacji z PC2 (prędkość komunikacji)	9600
452 Sprzęt		
4521 Energia		
45211 Oszczędność	Ustawienie czasów autowylączenia i autowygaszania, gdy praca na akumulatorze	
4522 Komponenty		
☐ 1 Szuflada	Czy jest podłączona szuflada i kasa ma ją sterować	NIE
4523 Wyświetlanie		
45231 Kontrast	Ustawienia kontrastu wyświetlacza klienta oraz wyświetlacza obsługi	60
4524 Drukowanie		
45241 Zwijacz	Ustawienie siły zwijania zwijacza przy mechanizmie drukującym	12
453 System		
☐ 1 Prawa dostępu	Kasa wymaga logowania użytkownika i kontroluje prawa dostępu do funkcji	NIE
☐ 2 Hasło Modemu	Funkcja nieaktywna	NIE
☐ 3 Hasło PC	Aplikacja musi się załogować, gdy komunikacja z komputerem PC	NIE
☐ 4 Tow. tylko PC	Programowanie i zmiany towarów możliwe tylko z komputera PC	NIE
☐ 5 Obr. Tow. do PC	Obroty towarów muszą trafić do PC – nie można zrobić raportu zerującego z klawiatury.	NIE
☐ 6 Stany magazynowe	Funkcja nieaktywna	NIE
☐ 7 PC przed raportem dobowym	Należy wykonać raport zerujący obrotów towarów z PC przed wykonaniem raportu dobowego.	
☐ 8 Dwa kody towaru	Jeśli opcja jest ustawiona to do obsługi towarów (programowanie, sprzedaż, raportowanie) można używać dwóch kodów towarów: jeden porządkowy, określający pozycję w bazie towarów a drugi dowolnie definiowany przez użytkownika lub program obsługi sprzedaży, traktowany na ogół jako kod kreskowy. UWAGA! W celu używania tej opcji oprogramowanie na PC programujące kasę musi być dostosowane do tej funkcjonalności i wysyłać przy programowaniu do kasy dwa kody na towar. Ponadto, gdy opcja ta jest aktywna kod kreskowy towaru nie może być krótszy niż 6 cyfr.	NIE
☐ 9 Raport kasjera na zmiany	Jeśli opcja jest aktywna to podczas zmiany kasjerów drukowane są raporty zmiany oraz przyjmowane są deklaracje form płatności przy	NIE

	rozpoczęciu zmiany	
☐ 10 Programowanie tylko FTP	Funkcja nieaktywna	NIE
☐ 11 Kontrola raportu dobowego	Jeśli opcja ta jest ustawiona to kasa przypomina o niewykonaniu raportu dobowego z poprzedniego dnia lub dni.	NIE
☐ 12 Baza paragonów	Dane paragonów są zapisywane do bazy skąd mogą być odebrane do komputera PC	TAK
☐ 13 Wymagana karta kopii elektronicznej	Kasa nie pozwoli na pracę bez karty Kopii E	NIE
☐ 14 Hasło na kartę kopii elektronicznej	Na kartę zostanie założone hasło – karta będzie nieczytelna bez podania hasła na komputerach PC	NIE
☐ 15 Hasło na włączenie	Po włączeniu kasy będzie trzeba podać wyświetlaną kombinację klawiszy	NIE
454 Obsługa		
☐ 1 Ceny w groszach	Nie podajemy ',' w cenach przed groszami. Kwotę 1,50zł podajemy jako 150.	NIE
☐ 2 Dźwięki klawiszy	Dźwięk, gdy klawisze są naciskane	TAK
☐ 3 Dźwięk zatwierdzania	Gdy zatwierdzanie danych po edycji to 2 dźwięki	TAK
☐ 4 Dźwięk błędu	Gdy błąd 3 dźwięki	TAK
☐ 5 Kluczyk=Menu	Funkcja nieaktywna	NIE
☐ 6 Klaw.sp. z Shift	Funkcja nieaktywna	NIE
☐ 7 Sprzedaż pojed	Sprzedaż pojedyncza dozwolona. Sprzedaż jednego towaru powoduje od razu zamknięcie paragonu.	NIE
☐ 8 Różny dźwięk klawiszy	Funkcja nieaktywna	NIE
☐ 9 Sprzedaż potwierdzana	Obsługa sprzedaży opisana w rozdziale 7.18	NIE
455 Sprzedaż		
☐ 1 Wymagaj RAZEM	Aby zakończyć paragon musi być naciśnięte RAZEM	TAK
☐ 2 Drukuj RAZEM	Każde RAZEM drukuje podsumę	TAK
☐ 3 Wymóg zapłaty	Musi być podana kwota wpłaty, aby zakończyć paragon	NIE
☐ 4 Rabat z ręki	Dozwolone rabaty z ręki (wartości podawane ręcznie)	TAK
☐ 5 Rabat z listy	Dozwolone rabaty z listy (wybór pozycji z tabeli rabatów)	TAK
☐ 6 Szybko anuluj	F+C spowoduje storno ostatniej pozycji paragonu	NIE
☐ 7 Szybki zwrot	F+[ZWROT OPAK.] spowoduje zwrot opakowań z ostatniej pozycji paragonu	NIE
☐ 8 Kod = Powtórz	Naciśnięcie w otwartym paragonie klawisz Kod spowoduje powtarzanie sprzedaży ostatniego	NIE

	towaru	
☐ 9 Bon bez reszty	Nie ma reszty dla Bonu/Talonu	TAK
☐ 10 D19 bez rabat	Towary z Działu 41 nie są rabatowane	NIE
☐ 11 D20 bez rabat	Towary z Działu 42 nie są rabatowane	NIE
☐ 12 €-Reszta zł	Gdy Euro - reszta zawsze w zł, Jeśli opcja ta będzie nieaktywna reszta będzie w Euro.	NIE
☐ 13 €-Edytuj resztę	Gdy Euro - edycja mieszanej reszty (możliwa część w zł i część w Euro)	NIE
☐ 14 €-Bez wydruku	Gdy Euro - tylko pokaz przeliczenie – nie będzie rejestrowana ani drukowana zapłata w Euro	NIE
☐ 15 Kontrol.il.mag.	Funkcja nieaktywna	NIE
☐ 16 Wymóg OK. EFT	Gdy zapłata Kartą i kasa jest połączona z terminalem płatniczym - nie można zignorować odpowiedzi terminala płatniczego (EFT)	TAK
☐ 17 Wymóg karty r.	Funkcja nieaktywna	NIE
☐ 18 Cofany rabat	Jeśli opcja jest ustawiona to wprowadzony rabat do całego paragonu nie jest od razu drukowany na paragonie tylko wyliczany i pokazywany na wyświetlaczu. Drukuje się dopiero przy zamykaniu paragonu i do tego czasu możliwe jest jego anulowanie lub zmiana, co nie jest możliwe, jeśli byłby od razu wydrukowany.	NIE
456 Wydruk		
4561 Ogólne		
☐ 1 Kreski podsumy	Drukuj kreski podsumy (po naciśnięciu klawisza RAZEM)	TAK
☐ 2 Inne kreski	Drukuj pozostałe poziome kreski rozdzielające w wydrukach (np. po tytule, przed stopką itd.)	TAK
☐ 3 Kreski graf.	Używaj podkreśleń graficznych (niższa czcionka, kształt wężyka)	TAK
4562 Paragon		
☐ 1 Druk j.miar	Drukuj j.miar przy ilościach na paragonie	TAK
☐ 2 Druk kodu EAN	Drukuj kod towaru po nazwie na paragonie	NIE
☐ 3 Druk nazw.rab.	Drukuj nazwy rabatów na paragonie	TAK
4563 Zestaw Rap.		
☐ 1 Rap.obr.towarów	Składnik Zestawu Raportów	NIE
☐ 2 Rap.obr.opakowań	Składnik Zestawu Raportów	NIE
☐ 3 Rap.obr.działów	Składnik Zestawu Raportów	NIE
☐ 4 Rap.obr.kasjera	Składnik Zestawu Raportów	NIE
☐ 5 Rap.stanu kasy	Składnik Zestawu Raportów	NIE
☐ 6 Rap.godzinowy	Składnik Zestawu Raportów	NIE
☐ 7 Rap. Dobowy	Składnik Zestawu Raportów	NIE
457 Dane		
4571 Kod wagowy	Typ kodu wagowego	Brak
4572 Kontrola		

☐ 1 Kod EAN	Kontroluj sumę kontrolną EAN i wagowego	NIE
☐ 2 Obroty Tow<->0	Sprawdzaj przy zmianach Towarów czy obroty są zerowe	TAK
☐ 3 Max Obr.Tow	Sprawdzaj czy obroty Towarów się przepelniają	TAK

W poniższych podrozdziałach przedstawiono wykaz oraz sposób konfiguracji poszczególnych opcji.

7.9. [451] Opcje komunikacji

```
45 Opcje
451 Komunikacja
```

W menu **[451] Opcje komunikacji** mamy możliwość ustawienia opcji komunikacji kasy z urządzeniami zewnętrznymi.

7.10. [4511] Połączenia

```
451 Komunikacja
4511 Połączenia
```

```
Port COM1
1 PC
```

Za pomocą funkcji **[4511] Połączenia** określamy, jakie urządzenie jest podłączone do portu szeregowego kasy. Do wyboru mamy:

0. (Brak)
1. Komputer PC
2. Waga
3. Skaner
4. Modem
5. Terminal Płatniczy
6. PC2

7.11. [4512] Opcje komunikacji z komputerem PC

```
451 Komunikacja
4512 PC
```

```
Prędkość
4 9600 bps
```

W funkcji **[4512] PC** możemy określić, z jaką prędkością ma być prowadzona komunikacja z komputerem PC. Do wyboru mamy:

1. 1200 bps
2. 2400 bps
3. 4800 bps
4. 9600 bps (domyślnie)
5. 19600 bps
6. 38400 bps
7. 57600 bps
8. 115200 bps

7.12. [4513] Opcje komunikacji z komputerem PC2

W funkcji [4513] **PC2** możemy określić, z jaką prędkością ma być prowadzona komunikacja z komputerem PC2. Do wyboru mamy:

1. 1200 bps
2. 2400 bps
3. 4800 bps
4. 9600 bps (domyślnie)
5. 19200 bps (domyślnie dla trybu Online)
6. 38400 bps
7. 57600 bps
8. 115200 bps

7.13. [4518] Bluetooth

W menu [4518] **Bluetooth** podajemy klucz dostępu do łączenia się z urządzeniem za pomocą modułu Bluetooth. Ustawienie klucza dostępu umożliwia szyfrowanie informacji przesyłanych z urządzenia do komputera i zabezpiecza przed bezprawnym dostępem do urządzenia.

Bluetooth Pin
*****_

Numer Pin to kombinacja wybranych przez nas cyfr, która będzie wymagana podczas łączności z kasą. Po wprowadzeniu tego numeru zatwierdzamy zmiany klawiszem

7.14. [452] Sprzęt

45 Opcje
452 Sprzęt

W menu [452] **Sprzęt** mamy możliwość ustawienia opcji dotyczących sprzętu kasy takich jak: zarządzanie energią, fakt podłączenia szuflady lub modułu Bluetooth, czy też ustawienia kontrastu na wyświetlaczu.

7.15. [4521] Energia

452 Sprzęt
4521 Energia
4521 Energia
45211 Oszczędność

W opcjach energii [4521] można skonfigurować:

[45211] **Oszczędność** – funkcje oszczędzania energii:

Autowygaszanie – w sekundach podajemy czas, po jakim kasa automatycznie wyłączy podświetlanie wyświetlacza kasjera.

Autowygaszanie
Po [s]: 10

OK
GOTÓWKA

Po wprowadzeniu odpowiedniej wartości naciskamy klawisz

Uśpienie – w sekundach podajemy czas, po jakim urządzenie ma przejść w tryb uśpienia.

Uśpienie
Po [s]: 900

OK
GOTÓWKA

Po wprowadzeniu odpowiedniej wartości naciskamy klawisz

Wybudzanie – tu ustalamy, na jakie klawisze ma reagować kasa, by powrócić z trybu uśpienia do pracy.

Wybudzanie
1 Wszystkie klaw

A/a NR#
CENA KOD

Za pomocą klawiszy

1. Wszystkie klawisze – kasa powróci do pracy po naciśnięciu dowolnego klawisza.

2. Tylko [C] – kasa powróci do pracy tylko po naciśnięciu klawisza

USUN
C

Po wybraniu odpowiedniej opcji naciskamy klawisz

OK
GOTÓWKA

Autowylączenie – w sekundach podajemy czas, po jakim kasa ma się samoczynnie wyłączyć podczas pracy z akumulatora wewnętrznego.

Autowylączenie
Po [s]: 1200

OK
GOTÓWKA

Po wprowadzeniu odpowiedniej wartości naciskamy klawisz

Domyślne wylączenie – określa jaka funkcja zostanie wykonana gdy cały czas długi

trzyma się klawisz

USUN
C

i nie używa menu wylączenia

Domyślne wylączenie
1 Wylączenie

Za pomocą klawiszy możemy wybrać:

8. Wyłączenie
9. Uśpienie

Po wybraniu odpowiedniej opcji naciskamy klawisz i możemy wyjść z menu.

7.16. [4522] Komponenty

Aby urządzenia podpięte do kasy (szuflada lub Bluetooth) mogły z nią prawidłowo współpracować, należy w menu 4522 Komponenty, za pomocą przycisku wskazać te urządzenia, które mają być używane:

1. Szuflada

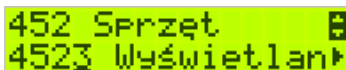

2. Bluetooth

Po wybraniu komponentu naciskamy klawisz , po czym można wyjść z menu.

7.17. [4523] Wyświetlanie

W opcjach wyświetlania [4523] można skonfigurować:

[45232] Kontrast – Pozwala skonfigurować jednocześnie kontrast wyświetlacza obsługi oraz wyświetlacza klienta.

Za pomocą klawisza wchodzimy do edycji ustawień:

Kontrast
Poziom: 100

Modyfikacji dokonuje się wciskaniem klawiszy

kontrastu, zatwierdzamy zmianę klawiszem

7.18. [4549] Opcje obsługi: 9. Sprzedaż Potwierdzana.

45 Opcje
454 Obsługa

Obsługa
9 Sprzedaż potw

Jest to tryb sprzedaży, w której użytkownik ma możliwość zobaczenia nazwy towaru przed jego faktycznym zarejestrowaniem na paragonie. Wprowadzenie danych takich jak ilość, kod towaru, cena, rabaty odbywa się praktycznie identycznie jak w trybie normalnym i dane te mogą być podawane w dowolnej kolejności, natomiast sprzedaż towaru (wydruk) następuje dopiero wtedy, gdy wprowadzone dane zatwierdzimy dodatkowo klawiszem

Sprzedaż ta opiera się na dodatkowym potwierdzeniu klawiszem

wprowadzonych danych obejmujących także wybrany towar, którego nazwa widnieje na wyświetlaczu. Działanie tego trybu jest opisane w rozdziale 11.9.

7.19. [4565] Opcje wydruku - II waluta na paragonie

456 Wydruk
4565 II Waluta

Kasa ma możliwość ustawienia stałego przeliczenia wartości paragonu na inną zdefiniowaną w formach płatności walutę bez względu na to czy była płatność za paragon w tej walucie czy nie. Aby to ustawi należy użyć pozycji menu **Ustawienia Opcji Wydruku II Waluta** (Menu [4565]), gdzie użytkownik może wybrać, na którą z zaprogramowanych walut kasa będzie informacyjnie drukować przeliczenie wartości pod paragonem. Gdy będzie tam wybrana waluta i ustawiony jej kurs to informacje przeliczenia będą automatycznie drukowane do każdej transakcji (paragonu). Oprócz przeliczonych wartości na drugą walutę, będzie drukowany również kurs, po jakim dokonano przeliczenia. Jest to opcja, która będzie obowiązkowa w okresie przejściowym przy oficjalnej zmianą waluty w kraju.

Programowanie:

MENU [4565], Tryb wydruku II waluty: Za pomocą klawiszy CENA KOD można wybrać:

II waluta na Pa
1 (Brak)

1. (Brak) – nie będzie stałego przeliczenia dla każdego paragonu, przeliczenie może się pojawić tylko, gdy będzie płatność w walucie

II waluta na Pa
2 Poprzednia

2. Poprzednia (waluta, która wcześniej była walutą główną, jeśli była)

II waluta na Pa
3 Przyszła

3. Przyszła (waluta, która została ustawiona jako oficjalna przyszła waluta)

II waluta na Pa
4 Z listy

4. Z listy - Po wybraniu „Z listy” klawiszem . Kasa wyświetla listę płatności zaprogramowanych w kasie jako typ Waluta. Wybór waluty zatwierdzamy

klawiszem

7.20.[4571] Kod wagowy

457 Dane
4571 Kod wagowy

[4571] Kod wagowy – wybór typu kodu wagowego, jaki będzie obsługiwany przez kasę. Jeśli w sklepie zastosowano elektroniczne wagi metkujące, które w kodzie kreskowym mogą kodować numer Towaru ważonego towaru, jego wagę lub cenę, a kasa współpracuje ze skanerem, należy odpowiednio skonfigurować opcję **[4571] kod wagowy**, aby czytnik błędnie identyfikował kody wydrukowane przez elektroniczną wagę metkującą.

W poniższej tabeli przedstawiono sposoby konfiguracji kodu wagowego dla kasy. Wartość 0 wyłącza obsługę kodów wagowych, umożliwiając identyfikację towaru przy użyciu kodu EAN13 rozpoczynającego się od cyfry 2 tak, jak według każdego innego kodu EAN. Ponadto obsługiwane mogą być typy kodów:

Typ kodu wag.
0 Brak

Typ kodu wag.
2 2*ccccccwwwwwb

Typ kodu wag.
9 [23,24,27,29]

Typ kodu wag.
10 2ycccccawwwwwb

lp	EAN/JEAN	Kod tow. (ilość znaków)	Waga (ilość znaków)
0	Brak		
1	2*CCCCAWWWWB	CCCC (4)	WWWWW (5)
2	2*CCCCWWWWWB	CCCCC (5)	WWWWW (5)
3	2*DCCCCWWWWWB	CCCC (4)	WWWWW (5)
4	2*DDCCCWWWWWB	CCC (3)	WWWWW (5)
	EAN/JEAN	Kod Tow. (ilość znaków)	Cena (ilość znaków)
5	2XCCCCXPPPPB	CCCCC (5)	PPPP (4)
6	2XCCCCAPPPPB	CCCC (4)	PPPPP (5)
7	2XCCCCPPPPPB	CCCCC (5)	PPPPP (5)
8	2XCCCCPPPPPB	CCCC (4)	PPPPP (6)
9	[23, 24, 27, 29] – pierwsze 2 cyfry decydują o formacie kodu: 23CCCCAPPPPB 24CCCCAPPPPB 27CCCCAWWWWB 29CCCCAWWWWB	CCCC (4) CCCC (4) CCCC (4) CCCC (4)	PPPPP (5) PPPPP (5) WWWWW (5) WWWWW (5)
10	2YCCCCAWWWWB		

gdzie:

X – dowolna cyfra

C – cyfra wewnętrznego kodu towaru

W – cyfra liczby oznaczającej masę / ilość towaru (z dokładnością do 1 g)

P – cyfra liczby oznaczającej cenę towaru (z dokładnością do 1 grosza)

A – cyfra kontrolna wartości masy / ilości lub ceny

B – cyfra kontrolna kodu EAN

Y – dowolna cyfra różna od 0

Każdy kod EAN8 bądź EAN13 z 2- lub 5-cyfrowym rozszerzeniem może być używany do identyfikacji towarów niepodlegających sprzedaży z wagi. Ustawienie odpowiedniej wartości tej opcji najlepiej skonsultować z serwisantem.

7.21. [459] Drukuj Opcje

Funkcja wydruku opcji, jakie zostały wybrane (skonfigurowane) w kasie.

45 Opcje
459 Drukuj Opcje

Wejście do funkcji [459] Drukuj Opcje klawiszem - następuje wydruk opcji.

7.22. [46] Limity

4 Ustawienia
46 Limity

W menu [46] **Limity** mamy możliwość ustalenia limitów rabatów i kwot.

7.23. [461] Limity rabatów

```
46 Limity
461 Rabatów
```

W funkcji [461] jest możliwość określenia, w jakich zakresach mogą być udzielane rabaty/narzuty. Należy określić maksymalne wartości kwotowe i procentowe. Na wyświetlaczu pojawia się informacja:

```
rabat max %
R=5_ %
```

W dolnej linii widoczny jest aktualnie zaprogramowana wartość maksymalna dla rabatu procentowego. Za pomocą klawiszy numerycznych oraz przecinka programujemy żądaną

wartość maksymalnego rabatu procentowego i zatwierdzamy klawiszem

Pomiędzy wpisywanymi cyframi (kursor) poruszamy się klawiszami

wpisaną cyfrę kasujemy klawiszem

Błędnie

1. Blokada (blokuje dalszą sprzedaż)

2. Ostrzeżenie (tylko komunikat, który można anulować klawiszem

w pytaniu „Czy anulować operację?”)

```
Typ ograniczeni
1. Blokada
```

```
Typ ograniczeni
2. Ostrzeżenie
```

Kolejne do oprogramowania są:

rabat max zł – maksymalny rabat kwotowy;

narzut max % – maksymalny narzut procentowy;

narzut max zł – maksymalny narzut kwotowy;

Programowania kolejnych pozycji dokonujemy w sposób analogiczny do opisanego dla maksymalnego rabatu procentowego. Powrót do poprzednio programowanego rabatu/narzutu

klawiszem

kasa wychodzi z trybu programowania zakresów rabatów/narzutów.

7.24. [462] Limity kwot

```
46 Limity
462 Kwot
```

W funkcji [462] **Limity kwot** można zadeklarować maksymalne wartości kwot/gotówki, jakie mogą być wartością paragonu, stanu gotówki w kasie. Na wyświetlaczu pojawia się informacja:

```
Max wartość Par.
Kwota=500_
```

W dolnej linii wyświetlana jest aktualnie zaprogramowana wartość kwoty. Za pomocą klawiszy numerycznych oraz przecinka programujemy żadaną kwotę (**zero = brak ograniczenia**),

```
Max wartość Par.
Kwota=0
```

między cyframi kwoty poruszamy się kursorem za pomocą klawiszy , błąd-

nie wpisaną cyfrę kasujemy klawiszem . Poprawną kwotę zatwierdzamy klawiszem

Następnie za pomocą klawiszy , należy wybrać typ ograniczenia:

```
Typ ograniczeni
1. Blokada
```

```
Typ ograniczeni
2. Ostrzeżenie
```

1. Blokada (blokuje dalszą sprzedaż)

2. Ostrzeżenie (tylko komunikat, który można anulować klawiszem w pytaniu „Czy anulować operację”)

Kolejną pozycją do zaprogramowania jest:

```
Max stan gotówki
Kwota=10000_
```

Analogicznie jak wyżej programujemy żadaną kwotę (**zero = brak ograniczenia**)

```
Max stan gotówki
Kwota=0
```

i zatwierdzamy klawiszem oraz wybieramy typ ograniczenia.

7.25. [47] Parametry

```
4 Ustawienia
47 Parametry
```

W menu [47] **Parametry** mamy możliwość ustalenia pewnych parametrów takich danych, jak rabaty domyślne i kurs waluty Euro.

7.26. [471] Rabaty domyślne


```
47 Parametry
471 Rabaty domyślne
```

W funkcji [471] **Rabaty domyślne** jest możliwość określenia domyślnych rabatów/narzutów. Na wyświetlaczu pojawia się informacja:

```
rabat std %
R=0 %
```

W dolnej linii widoczny jest aktualnie zaprogramowana wartość domyślna dla rabatu procentowego. Za pomocą klawiszy numerycznych oraz przecinka programujemy żadaną wartość

maksymalnego rabatu procentowego i zatwierdzamy klawiszem . Pomiędzy

wpiszwanymi cyframi (kursor) poruszamy się klawiszami , błędnie wpisaną

cyfrę kasujemy klawiszem . Kolejne do oprogramowania są:

rabat std % - standardowy rabat procentowy;

rabat std zł - standardowy rabat kwotowy;

narzut std % - standardowy narzut procentowy;

narzut std zł - standardowy narzut kwotowy;

Programowania kolejnych pozycji dokonujemy w sposób analogiczny do opisanego dla domyślnego rabatu procentowego. Powrót do poprzednio programowanego rabatu/narzutu

klawiszem . Po zatwierdzeniu ostatniego narzutu klawiszem kasa wychodzi z trybu programowania zakresów rabatów/narzutów.

7.27. [472] Kursy walut


```
3 Baza Danych
37 Płatności
```


Jeśli użytkownik chce przyjmować płatność w innej walucie niż waluta główna, należy w menu [37] **Płatność** oprogramować programowalne formy płatności z zaznaczeniem, że jest to Waluta (9 pozycja w wyborze typu płatności). Sposób programowania form płatności opisany został w rozdziale 6.43 instrukcji obsługi. Kasa NANO E umożliwia 5 form płatności typu „waluta”.

```
47 Parametry
472 Kursy walut
```


W pozycji menu [472] **Kursy walut** należy zaprogramować przelicznik (kurs), według jakiego kasa będzie przeliczać wartości z waluty głównej na walutę dodatkową. Kurs może być zaprogramowany na liczbie p z dokładnością do ośmiu cyfr po przecinku. Sposób programowania:

Menu [472] **Kursy walut** - wejście do trybu programowania klawiszem . Na wyświetlaczu pojawia się komunikat:


```
Wybierz walutę
1 Waluta EUR
```


Za pomocą klawiszy poruszamy się po liście walut zaprogramowanych jako płatności z zaznaczonym typem „waluta” (rozdział 6.43 instrukcji obsługi). Wybraną do

zaprogramowania kursu walutę zatwierdzamy klawiszem . Pojawia się komunikat:

```
Podaj kurs:
0.00000000
```

Za pomocą klawiszy 0-9 oraz przecinka wprowadzamy żądany kurs i zatwierdzamy klawiszem .

```
Podaj kurs:
4.20000000
```


Błędnie wprowadzone znaki możemy skasować klawiszem .

7.28. [473] Autowylogowanie kasjera

Kasa ma możliwość ustawienia czasu automatycznego wylogowania kasjera po zadnym czasie, kiedy kasa nie jest przez niego używana przez zadany czas w sekundach.


```
47 Parametry
473 Auto wylogow
```

Sposób programowania czasu wylogowania:

Po wejściu do funkcji **[473] Autowylogowanie** klawiszem pojawia się informacja: Autowylogowanie po x [s].

```
Autowylogowanie
Po [s]: 10_
```

W dolnej linii wyświetlana jest aktualnie zaprogramowana wartość czasu. Za pomocą klawiszy numerycznych programujemy żadaną wartość (pomiędzy cyframi kursorem poruszamy

się klawiszami) i zatwierdzamy klawiszem .

```
Autowylogowanie
Po [s]: 0
```

Podanie czasu 0 powoduje, że funkcja autowylogowania jest nieaktywna.

7.29. [48] Interfejs użytkownika

```
4 Ustawienia
48 Interfejs uż
```

Jedną z wielu zalet kasy jest możliwość dostrajania się do potrzeb użytkownika. Może on w dowolny sposób zaprogramować najczęściej używane funkcje kasy tak, aby miał do nich łatwy dostęp. Szczegółowo funkcje te są opisane w poniższych podrozdziałach.

7.30. [482] Klawisze funkcyjne

```
48 Interfejs uż
482 Klawisze fu
```


Menu umożliwiające zmianę (konfigurację) znaczenia klawiszy programowalnych. Klawiszami funkcyjnymi mogą być klawisze klawiatury dodatkowej (alfanumerycznej QWERTY) – zamiennie z klawiszami szybkiej sprzedaży. Klawiszom funkcyjnym można przypisać jedną z 60 dostępnych funkcji. Są to:

1. Raport Dobowy
2. Raport Stanu kasy
3. Raport Kasjera

4. Raport Obrotów Towarów
5. Raport Obrotów Opakowań
6. Raport Obrotów Działów
7. Raport Obrotów Godzinowych
8. Zestaw Raportów
9. Raport Miesięczny
10. Raport Okresowy
11. Raport Dobowy Niezerujący
12. Raport Ostatni Dobowy
13. Wpłata
14. Wypłata
15. Płatność Kartą
16. Płatność Bonem
17. Płatność Kredytem
18. Płatność Czekiem
19. Płatność Przelewem
20. Płatność Konto Klienta
21. Płatność Euro
22. Rabat %
23. Rabat kw
24. Narzut %
25. Narzut kw
26. Rabat/Narzut z bazy 1
27. Rabat/Narzut z bazy 2
28. Rabat/Narzut z bazy 3
29. Rabat/Narzut z bazy 4
30. Rabat/Narzut z bazy 5
31. Rabat/Narzut z bazy 6
32. Rabat/Narzut z bazy 7
33. Rabat/Narzut z bazy 8
34. Anuluj paragon
35. Anuluj ostatnią pozycję
36. Zwrot opakowania ostatniej pozycji
37. Anuluj płatności
38. Edytuj nr po paragonie
39. Pokaż użytkownika
40. Pokaż stan akumulatora
41. Pokaż czas
42. Pokaż gotówkę
43. Pokaż cenę towaru
44. Pokaż ilość towaru
45. Pokaż w Euro
46. Zmiana ceny towaru
47. Zmiana ilości towaru
48. Dodaj ilość towaru
49. Odejmij ilość towaru
50. Płatność 1
51. Płatność 2

52. Płatność 3
53. Płatność 4
54. Pozycja zam. – Funkcja nieaktywna w Nano E
55. Zakończenie zam. – Funkcja nieaktywna w Nano E
56. Start FTP Men.
57. Pozycja inwentaryzacji – Funkcja nieaktywna w Nano E
58. Zakończenie inwentaryzacji – Funkcja nieaktywna w Nano E
59. Kopia E: Wyjęcie karty
60. Kopia E: Wydruki z karty
61. Kopia E: Wydruki z pamięci podręcznej
62. Kopia E: Raport Historii
63. Kopia E: Raport Stanu
64. Opis towaru
65. Kalkulator
66. Blokada klawiatury
67. Usł. czasowa start
68. Usł. czasowa stop
69. Usł. czasowa stan kwitu
70. Bus-start kursu
71. Bus-bilet
72. Bus-bilet bagażowy
73. Bus-przystanek
74. Bus-koniec kursu


```
482 Klawisze fu
4821 Edycja
```

[4821] Edycja – po wybraniu tej pozycji klawiszem pojawia się komunikat:


```
Naciśnij klawisz
```

Należy wówczas nacisnąć jeden z klawiszy – lub kombinację tych

klawiszy z klawiszem (np. +), którym chcemy przypisać (zmienić)

funkcję. Jeżeli na przykład chcemy do Raportu Dobowego przypisać klawisz , należy nacisnąć ten klawisz – na wyświetlaczu pojawia się informacja jak poniżej:

```
F1:
(Brak)
```

Za pomocą klawiszy   wybieramy z listy żadaną funkcję i zatwierdzamy klawiszem .

```
F1:
1 Raport Dobowy
```

Analogicznie programujemy kolejne klawisze funkcyjne.

```
482 Klawisze fu
4822 Ustaw domyś
```

[4822] **Ustaw domyślne** – ta pozycja menu pozwala przywrócić domyślne powiązania do klawiszy funkcyjnych.

```
482 Klawisze fu
4829 Drukuj
```

[4829] **Drukuj** – drukuje zestawienie powiązań klawiszy z odpowiednimi funkcjami kasy.

7.31. [489] Drukuj

```
48 Interfejs už
489 Drukuj
```

Funkcja [489] **Drukuj**, drukuje informacje związane z interfejsem użytkownika.

7.32. [49] Drukuj ustawienia

```
4 Ustawienia
49 Drukuj ustawi
```

Funkcja [49] **Drukuj ustawienia** powoduje wydruk ustawień kasy.

8. [5] SERWIS

Użycie funkcji zawartych w menu SERWIS dostępne jest w większości tylko dla autoryzowanego serwisu kasy (konieczne jest zerwanie plomby ołowianej).

8.1. [5281] Zmiana waluty

Niniejsze urządzenie fiskalne posiada Decyzję Ministerstwa Finansów potwierdzającą spełnianie warunków technicznych, funkcjonalnych i programowych określonych w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2008 roku. Urządzenia takie mają możliwość ustalenia waluty głównej, w jakiej prowadzona jest rejestracja obrotu oraz kwot podatku należnego. Mają również możliwość zaprogramowania kilku dowolnych walut informacyjnych z programowalnymi przez użytkownika przelicznikiem, z możliwością przeliczania i drukowania tych informacji pod częścią fiskalną paragonu.

Informacja o ustalonej walucie zapisywana jest do pamięci fiskalnej. Pamięć fiskalna może pomieścić 4 zapisy o zmianie waluty głównej, czyli z domyślną pierwszą walutą PLN kasa w swoim życiu może być użyta maksymalnie z pięcioma różnymi walutami ewidencyjnymi. Zmiany (ustalenia) waluty głównej można dokonać przed fiskalizacją oraz w trakcie pracy kasy.

UWAGA! USTAWIENIA ZMIANY WALUTY SĄ ZAPISYWANE DO PAMIĘCI FISKALNEJ. NALEŻY WPROWADZIĆ I ZWERYFIKOWAĆ DOKŁADNIE DANE PRZED ICH ZAPISEM DO PAMIĘCI FISKALNEJ. JEST TO FUNKCJA DLA ZA-AWANSOWANYCH UŻYTKOWNIKÓW KASY. WYSOCE WSKAZANE JEST, ABY DANE TE BYŁY PROGRAMOWANE PRZEZ AUTORYZOWANY SERWIS KASY.

Zmiany waluty urządzenia można dokonać z wyprzedzeniem, tzn. może zaprogramować opis nowej waluty (np. EUR) wraz z przelicznikiem, oraz datę i czas (dzień, miesiąc, rok, godzina i minuta), kiedy zmiana waluty nastąpi w kasie automatycznie.

528 Zaawansowane
5281 Waluta

Funkcja Zmiany waluty głównej znajduje się w menu [5281] **Waluta**. Po wybraniu tej funkcji kasa podaje nazwę bieżącej waluty

Bieżąca waluta:
PLN

i zapyta się, czy ustawić nową zmianę waluty ewidencyjnej na inną niż bieżąca.

Ustawić nową
zmianę waluty?

OK
GOTÓWKA

Po potwierdzeniu klawiszem **OK** bieżącej waluty i ponownie tym samym klawiszem pytania o ustawienie zmiany waluty wchodzimy do edycji parametrów zmiany waluty.

Na początku należy podać, od kiedy ma obowiązywać nowa waluta ewidencyjna. Podajemy tu datę i czas w formacie hh:mm dd-mm-rrrrr.

Data zmiany:
10:00 01-03-2010

OK
GOTÓWKA

Wprowadzoną godzinę i datę zatwierdzamy klawiszem

Następnie kasa zapyta nas o podanie nawy waluty. Nazwa waluty może zajmować maksymalnie 3 znaki.

UWAGA! DO OZNACZANIA SKRÓTÓW NAZW WALUT NALEŻY UŻYWAĆ OZNACZENIA STOSOWANE PRZEZ NARODOWY BANK POLSKI.

Np. dla waluty Euro należy podać tu tekst EUR. Wprowadzoną nazwę zatwierdzamy klawiszem

OK
GOTÓWKA

, błędnie wprowadzone znaki kasujemy klawiszem

USUN
C

Nazwa waluty
EUR

Następnie podajemy kurs nowej waluty w stosunku do bieżącej. Kurs może być zaprogramowany na liczbie z dokładnością do ośmiu cyfr po przecinku. Za pomocą klawiszy 0-9 oraz

przecinka wprowadzamy żądany kurs i zatwierdzamy klawiszem

OK
GOTÓWKA

Kurs wymiany
4.20000000

Błędnie wprowadzone znaki możemy skasować klawiszem

USUN
C

Po zatwierdzeniu kursu kasa drukuje w/w parametry zmiany waluty w celu potwierdzenia ich poprawności podpisem użytkownika.

Czy popraw.dan.
potw. podpisem?

Jeśli na wydruku dane będą niepoprawne należy odpowiedzieć - „nie” i kasa powróci do edycji tych danych, gdzie będzie możliwa ich korekta lub anulowanie wprowadzania zmiany waluty.

USUN
C

Jeśli dane są poprawne należy odpowiedzieć „tak” używając klawisza

OK
GOTÓWKA

. Kasa wtedy pyta po raz ostatni czy zapisać dane tej zmiany waluty trwale do pamięci fiskalnej.

Zapis zmianę waluty w p.fisk.?

W tym momencie jest ostatnia możliwość anulowania tej operacji poprzez naciśnięcie klawi-

sza

UWAGA! NACIŚNIĘCIE W TYM MOMENCIE POWODUJE ZAPIS ZMIANY WALUTY DO PAMIĘCI FISKALNEJ.

Po zapisie zmiany waluty w pamięci fiskalnej kasa proponuje dodanie parametrów nowej waluty do form płatności, aby możliwa była wcześniejsza rejestracja płatności w tej nowej walucie lub ustawienie stałego przelicznika wartości paragonu na nową walutę.

Dodać walutę do form płatności?

Aby zaprogramować nową walutę w formach płatności automatycznie należy w tym momen-

cie nacisnąć

lub anulować tą operację klawiszem

W tym drugim przypadku formę płatności będzie można zaprogramować samodzielnie w późniejszym czasie.

Następnie kasa zapyta się, czy ewentualnie ustawić dane automatycznej przeceny towarów w związku z planowaną zmianą waluty.

Ustawić dane przeceny bazy?

Opcja automatycznej przeceny ma sens w sytuacji, kiedy kasa nie współpracuje z systemem sprzedaży na PC, który by odpowiednio uaktualnił ceny towarów. W takiej sytuacji zalecana jest zgoda na automatyczną zmianę cen towarów poprzez naciśnięcie klawisza

. Po tym następuje edycja parametrów przeceny, ale wszelkie dane są tam już ustawione zgodnie z planowaną zmianą waluty, więc wystarczy je potwierdzić klawiszem

. Ustawienia przeceny można też w każdej chwili ustawić lub skorygować ręcznie, jak to opisano w opisie funkcji 3137.

Kasa z ustawioną w przyszłości zmianą waluty dokona tej zmiany w zaprogramowanym terminie - gdy nadejdzie ustawiony czas. Jeśli kasa będzie wyłączona w tym momencie dokona zmiany po jej włączeniu. Na 7 dni przed ustawionym terminie kasa będzie o tym przypominać po włączeniu i po raporcie dobowym. Będzie też przypominać o zaleceniu wykonania przed zmianą waluty wszelkich raportów zerujących obrotów w poprzedniej walucie.

UWAGA! Kasa przed wykonaniem zmiany waluty automatycznie wykona jedynie ewentualny zaległy raport dobowy, aby zarejestrował się on w pamięci fiskalnej w odpowiedniej walucie. O innych raportach нефiskalnych musi pamiętać sam użytkownik – wszelkie używane przez niego raporty obrotów zawierające dane w poprzedniej walucie powinny być przez niego wykonane w wariancie zerującym albo poprzez wydruk raportu albo wysłanie do PC. Niewykonanie tego grozi scaleniem obrotów w jednej i dru-

giej walucie, co oczywiście prowadzi do uzyskania niepoprawnych danych sumarycznych.

Przed samym wykonaniem zmiany waluty kasa informuje o tym użytkownika.

Nadszedł czas
zmiany waluty.

Przypomina jeszcze raz o konieczności wykonania w/w raportów.

Czy wykonano ra-
p. zer. w PLN?

Jeśli użytkownik zapomniał ich wykonać należy anulować operację zmiany waluty klawi-

szem na powiadomienie o przystępowaniu kasy do zmiany waluty.

Należy wtedy wykonać wszelkie zaległe raporty zerujące. Kasa przystąpi do ponownej próby zmiany waluty za 1 minutę. Można wiele razy odwlekać zmianę waluty do czasu wykonania wszystkich zaległych raportów.

Jeśli natomiast wykonane zostały w/w raporty należy akceptować operację klawiszem

. Wtedy na wyświetlaczu pojawi się następujące zapytanie:

Czy przejść na
walutę EUR?

Akceptacja klawiszem , po czym kasa informuje nas o zmianie waluty:

Zmieniono walutę
na EUR.

Następnie pojawia się pytanie:

Dod. Poprz. wal. do
form płatności?

.Akceptacja klawiszem powoduje, że możliwa jest przecena bazy towarów,

Ustawić datę
przeceny bazy?

która opisana została w rozdziale 6.7.

UWAGA! Nie jest możliwa sprzedaż w starej walucie, jeśli nadszedł już czas nowej waluty, a nie została ona formalnie wprowadzona. Przed paragonem należy więc już ostatecznie zgodzić się na zmianę waluty, aby sprzedaż była możliwa.

8.2. Uwagi użytkowe związane z używaniem różnych walut

Wszelkie funkcje użytkowe sprzedaży, które w poprzedniej wersji oprogramowania kasy odnosiły się do waluty Euro EUR obecnie odnoszą się do pierwszej zaprogramowanej waluty w formach płatności, która obecnie nie musi być na sztywno ustawiona na EUR – może mieć inną nazwę.

Użycie np. w zakończeniu paragonu kombinacji   powoduje płatność niekoniecznie już w EUR, a dokładnie w pierwszej w liście form płatności zaprogramowanej walucie. Podobnie rzecz dotyczy reszty w innej walucie i związanych z tym różnych opcji. Reszta w innej walucie może być tylko w pierwszej z zaprogramowanych walut.

Na wszelkich raportach obrotów stanu kasy i kasjera wartości w innych walutach są prezentowane oddzielnie. Nie są one w tych raportach ani przeliczane ani sumowane do waluty głównej.

Na raportach okresowych okresy w różnych walutach ewidencyjnych są na podsumowaniu podawane oddzielnie dla każdej waluty osobno z podaniem okresu i numerów raportów dobowych, które były wykonywane w tej walucie. W raporcie dobowym, w którym nastąpiła zmiana waluty jest informacja o tej zmianie.

8.3. [53] Funkcje serwisowe

W pozycji menu **[53] Funkcje serwisowe** są funkcje operacji serwisowych urządzenia. Dostęp do tych funkcji możliwy jest generalnie tylko w trybie serwisowym urządzenia (dostępny dla autoryzowanego serwisu kasy). Niektóre z tych funkcji są dostępne dla użytkownika, ale najczęściej tylko w trybie niefiskalnym. W dalszych rozdziałach opisano funkcje dostępne w tym menu dla użytkownika.

8.4. [532] Kopia E

Funkcje serwisowe dotyczące Kopii E:

▪ 5.3.2 Kopia E:

1 Weryfikuj

Sprawdzenie danych na karcie SD na żądanie. Normalnie drukarka praktycznie ciągle kontroluje poprawność danych na karcie i jeśli coś jest nie tak (dane usunięte, zmienione), to użytkownik jest o tym powiadamiany. Proces weryfikacji jest wykonywany w tle i na ogół kończy się przed raportem dobowym. Tą funkcją

możemy od razu sprawdzić dane na karcie nie czekając na raport dobowy. Uwaga! Weryfikacja dużej ilości danych może długo trwać. Dla ułatwienia, weryfikacja została podzielona na etapy i jeśli zależy nam na pobieżnym szybkim sprawdzeniu możemy po każdym etapie przerwać weryfikację.

```
532 Kopia E
5321 Weryfikuj
```

Aby wywołać weryfikację karty Kopii Elektronicznej należy wejść w menu [5321] **Weryfikuj**, a następnie wskazać etykietę karty, która będzie weryfikowana.

```
Wybierz id urz.
ADG12345678
```

```
Weryfikacja Po-
prawna
```

Jeżeli nie wystąpiły żadne problemy, pojawia się komunikat: „*Weryfikacja poprawna*”.

2 Sprawdź plik

Jak wyżej tylko samo dokładne sprawdzenie jednego lub zakresu numerów plików.

```
532 Kopia E
5322 Sprawdź Pli
```

```
Zakres weryf.
Wybrane Pliki
```

```
Zakres weryf.
Wszystkie Pliki
```

Jeżeli nie wystąpiły żadne problemy, pojawia się komunikat: „*Nie wykryto problemów*”.

```
Nie wykryto Pro-
blemów
```

3 Raport zdarzeń

Drukuje raport szczegółowy zdarzeń Kopii E dotyczący głównie jej niewłaściwej obsługi przez użytkownika.

```
532 Kopia E
5323 Raport zdar
```

```
Zakres raportu
1 Z zakresu dat
```

Mamy do wyboru następujący zakres raportu:

1. Z zakresu dat
2. Wszystkie
3. Ostatnie

4 Odzyskaj kartę

Technologia NOVITUS Bezpieczna Kopia E umożliwia także odtworzenie utraconej karty SD z kopią E.

```
532 Kopia E
5324 Odzyskaj ka
```

W tym celu należy do urządzenia zamontować pustą kartę SD, wybrać tę funkcję i potem podać nr karty (z etykiety karty), który chcemy odtworzyć.

```
Czy odtworzyć
kopie elektron.?
Wybór karty:
1
```

Operacja dla dużej ilości danych może długo trwać.

5 Znajdź hasło karty

Tylko dla serwisu

6 Format kart

Formatowania pustych kart (dla serwisu i producenta, także innych).

```
532 Kopia E
5326 Format kart
```

Jeśli karty nie są puste drukarka nie pozwoli użytkownikowi na ich sformatowanie.

```
Wykryto dane na
karcie
```

8.5. [59] Informacje

```
5 Serwis
59 Informacje
```

W pozycji menu [59] **Informacje** dostępne są funkcje wyświetlania różnych informacji o urządzeniu:

- **5.9 Informacje**
 - **1 Wersja**
Podaje informacje o wersji urządzenia
 - **2 Pamięć fisk.**
Podaje informacje o pamięci fiskalnej
 - **3 Pomiary napięć**
Podaje informacje o napięciach zasilania, baterii i akumulatora.

o

59 Informacje [F1]
591 Wersja

59 Informacje [F1]
592 Pamięć fisk.

59 Informacje [F1]
593 Pomiary nap.

9. [6] Funkcje zaawansowane

9.1. [61] Kopia E

```
6 Funkcje zaawa
61 Kopia E
```


Podstawowe opcje obsługi karty kopii elektronicznej dostępne są w menu **6.1 Kopia E**:

- 6.1 Kopia E:
 - 1 Otwarcie nowej karty
 - 2 Kopie dodatkowe
 - 3 Zamknięcie karty
 - 4 Nadaj hasło

9.2. [611] Otwarcie nowej karty

Każdy nośnik archiwizujący jest zaopatrzony w specjalną etykietę, nadawaną przez kasę. Dlatego podczas instalacji całkiem nowego nośnika pojawia się komunikat: „*Wykryto brak etykiety karty pamięci*”.

```
Wykryto brak
etykiety karty .
```

Po naciśnięciu klawisza kasa zapyta, czy otworzyć nową kartę - nadać jej etykietę.

```
Czy nadać etyki-
etę?
```

Nadawanie etykiety rozpocznie się po naciśnięciu klawisza . W/w pytanie pojawia się jednak automatycznie tylko, gdy poprzednia karta została zamknięta. Jeśli nie (została np. utracona), to w takim przypadku należy wybrać funkcję z menu **6.1.1. Otwarcie nowej karty**.

```
61 Kopia E
611 Otwarcie now
```

Wówczas pojawi się komunikat: „*Otworzyć nową kartę?*”, który akceptujemy klawiszem

Otworzyć nową
kartę?

Jeśli poprzednią kartę zapomniano zamknąć, to pojawi się komunikat ostrzegawczy: „*Poprzednia karta nie zamknięta*”.

Poprzednia karta
nie zamknięta

Na końcu będzie jeszcze możliwość anulowania tej operacji, gdyż jest ona nieodwracalna w takim sensie, że poprzedniej karty nie da się już używać do zapisu nowych danych wydruków. Informuje nas o tym komunikat: „*Operacja nieodwracalna! Anulować?*”.

Operacja nieo-
dwracalna! Anul.

Jeżeli chcemy anulować tę operację, należy nacisnąć klawisz

. Wówczas na wyświetlaczu urządzenia pojawi się informacja: „Anulowano zakładanie etykiety”.

Anulowano zakł.
etykiety

9.3. [612] Kopie dodatkowe karty

Urządzenia NOVITUS SA z Kopią E mają szereg unikatowych funkcjonalności dotyczących bezpieczeństwa danych Kopii E. NOVITUS Bezpieczne Kopia Elektroniczna to technologia obejmująca m.in. dodatkowy, wewnętrzny (nieodostępny dla użytkownika), bezpieczny magazyn danych wydruku mogący pomieścić do 4GB danych tekstu, czyli zapamiętać w postaci dodatkowej kopii bezpieczeństwa wydruki z całej 5-letniej historii urządzenia. Ta technologia urządzeń NOVITUS zapewnia maksymalne bezpieczeństwo danych i możliwość ich odtworzenia nawet w przypadku fizycznej utraty Karty SD użytkownika. Technologia ta działa w pełni automatycznie. Dzięki tej funkcjonalności użytkownik, który np. nie ma łatwej możliwości robienia częstych dodatkowych kopii bezpieczeństwa może mieć to zrealizowane automatycznie w samym urządzeniu. Technologia NOVITUS Bezpieczna Kopia E może bowiem umożliwić pracę w trybie dodatkowych kopii otwartej karty zewnętrznej kiedy to np. codziennie rano lub raz na tydzień wymieniamy Kartę SD na jedną z dwóch aktywnych kart, a tą wyciągniętą odkładamy do bezpiecznego archiwum. Dzięki takiej rotacji zawsze mamy w miarę aktualną kopię bezpieczeństwa poza urządzeniem fiskalnym a włożona właśnie Karta SD zostanie automatycznie uzupełniona danymi wydruków, które zostały zarejestrowane, kiedy ona była w zewnętrznym archiwum bez dodatkowych działań użytkownika.

61 Kopia E
612 Kopie dodatk

Funkcja z menu **6.1.2 Kopie dodatkowe karty** umożliwi właśnie skonfigurowanie takiego działania.

Po wybraniu tej funkcji należy podać, ile kopii danej karty (łącznie z nią) będzie używanych. Minimum wskazane tu podać 2 tzn., że dana karta będzie miała jedną dodatkową kopię zapasową, którą będzie można używać naprzemiennie z kartą oryginalną.


```
Ilość kart 1-7:  
2_
```

Po zatwierdzeniu ilości kart i ich kopii będzie konieczne zamontowanie kolejnych kopii karty na następujący komunikat: „*Proszę zamontować kartę dla kopii 2*”.


```
Proszę zamontować kartę dla k.
```

Jako nowe kopie dodatkowe muszą być używane puste karty (nieotarte na tym urządzeniu). Jeśli nie są takie pojawi się komunikat: „*Istnieją dane na karcie*”.


```
Istnieją dane na karcie!
```

Podczas montowania kolejnych kopii kart w tej funkcji na te komunikaty karty kopii są otwierane i dopisywane są do nich wszelkie wydruki zarejestrowane wcześniej na karcie oryginalnej. Jeśli było ich dużo to operacja ta może trwać dłuższy czas. Dlatego wskazane jest zrobienie tego w wolnym czasie lub zaraz po otwarciu karty oryginalnej.

Po takiej konfiguracji kopii dodatkowych danej karty mamy kartę oryginalną i podaną ilość kopii dodatkowych, które w tym momencie zawierają identyczne dane. Na raz z drukarką można oczywiście używać tylko jednej z nich. Aby te kopie były aktualizowane musi nastąpić ich rotacja w urządzeniu. Po wymianie karty na jej kopię kasa wiedząc, że jest to kopia karty oryginalnej automatycznie uzupełni na niej brakujące dane bez ingerencji użytkownika. Gdyby zamontowano kartę nieskonfigurowaną jako dodatkowa kopia z brakującymi plikami, to urządzenie pokazałoby *Błąd weryfikacji* i sugerowało konieczność zamknięcia takiej karty lub jej naprawy.

Proponowany scenariusz pracy z kartą z jedną kopią dodatkową umożliwiający posiadanie zawsze jednej karty w bezpiecznym archiwum, aktualnej w zakresie wybranego okresu rotacji kart (tu tydzień, ale może to też być codziennie lub inny okres czasu, im krótszy tym kopie będą aktualniejsze):

- 1). Otworzyć kartę oryginalną - jeśli jeszcze nie jest
- 2). Otworzyć jedną kopię dodatkową tej karty w funkcji Menu 1.6.3
- 3). Kartę kopii dodatkowej schować w archiwum
- 4). Pracować tydzień z kartą oryginalną

- 5). Za tydzień po raporcie dobowym i wyłączeniu drukarki zamienić kartę oryginalną na kartę kopii dodatkowej. Schować kartę oryginalną w archiwum
- 6). Pracować tydzień z kopią dodatkową
- 7). Za kolejny już tydzień po raporcie dobowym i wyłączeniu drukarki zamienić kartę kopii dodatkowej na kartę oryginalną. Schować kartę kopii dodatkowej w archiwum
- 8). I powtarzać tak dalej od punktu 4)

9.4. [613] Zamknięcie karty

61 Kopia E
613 Zamknięcie k

W momencie, gdy nośnik jest już zapełniony lub chcemy przejść na nową kartę (a starą np. już zarchiwizować), powinno nastąpić jej zamknięcie i zamontowanie nowego nośnika w kasie. Zamknięcie nośnika jest możliwe po wybraniu opcji **6.1.3 Zamknięcie karty**

oraz zatwierdzeniu klawiszem

Czy zamknąć ka-
rtę pamięci?

Na pytanie urządzenia: „Czy zamknąć kartę pamięci?“, należy nacisnąć klawisz

Zamknięcie nośnika Kopii Elektronicznej jest operacją nieodwracalną. Urządzenie informuje nas o tym następującym komunikatem:

Operacja nieo-
dwracalna! Anul.

Aby zamknąć kartę należy nacisnąć klawisz . Aby zrezygnować z zamykania nośnika,

należy nacisnąć klawisz . Prawidłowe zamknięcie nośnika zakończone jest komunikatem:

Operacja zako-
ńczona poprawnie

Uwaga!

Zamknięcie nośnika kopii elektronicznej jest nieodwracalne i powoduje zablokowanie zapisu kopii wydruków na tą kartę. Aby przywrócić możliwość zapisu kopii sprzedaży należy zamontować i otworzyć nowy nośnik w kasie.

Etykieta całkowicie zamkniętego informatycznego nośnika danych jest zapisywana w pamięci fiskalnej kasy w rekordzie ostatnio zapisanego raportu fiskalnego dobowego i z tym raportem jest drukowana w odpowiednich raportach fiskalnych okresowych.

9.5. [614] Nadaj hasło karty

Technologia NOVITUS Bezpieczna Kopia E – szereg unikatowych specjalnych zabezpieczeń Kopii E w urządzeniach NOVITUS daje także możliwość zabezpieczenia funkcji administracyjnych Kopii E hasłem - bez jego podania osoba niepowołana nie wykona istotnych funkcji administracyjnych Kopii E. Ponadto jest także możliwość zabezpieczenia całej karty SD hasłem – bez jego podania w celu odblokowania dane na karcie nie będą widoczne dla niepowołanych osób. Zabezpieczona hasłem karta pokazuje się na komputerze PC jako niesformatowana lub kompletnie niewidoczna i nie są możliwe do wykonania na niej żadne operacje ani odczytu ani zapisu.

UWAGA! Ustawione na karcie hasło należy bezwzględnie zapamiętać. Po jego utracie karta będzie beзуżyteczna. Serwis może oferować usługę (odpłatną) próby odzyskania hasła.

```
61 Kopia E
614 hasło karty
```

Ustawienie, zmiana i podawanie na żądanie hasła wykonywane jest w edytorze wartości liczbowej charakteryzującym się tym, że na raz widzimy tylko jedną edytowaną cyfrę.

```
Podaj nowe hasło
Q*****
```

Podczas edycji i zmiany hasła konieczne jest jego powtórzenie, aby nie ustawić pomyłkowo innego hasła.

```
Ponownie podaj h
Q*****
```

UWAGA! Ustawione na karcie hasło należy bezwzględnie zapamiętać. Po jego utracie karta będzie beзуżyteczna. Serwis może oferować usługę (odpłatną) próby odzyskania hasła.

10. [9] Pomoc

Te pozycje menu pomagają w obsłudze i programowaniu kasy bez zaglądania do instrukcji obsługi. Można dokonać wydruków:

10.1. [91] Drukuj Menu

```
9 Pomoc
91 Drukuj Menu
```

[91] Drukuj Menu – drukuje wszystkie pozycje Menu kasy

10.2. [92] Drukuj Ustawienia

```
9 Pomoc
92 Drukuj Ustaw.
```

[92] Drukuj ustawienia – drukuje zaprogramowane w kasie ustawienia parametrów konfigurowanych w pozycji [4] Ustawienia menu kasy (tak samo jak funkcja [49]).

```
4 Ustawienia
42 Drukuj ustawi
```

10.3. [93] Drukuj Opcje

```
9 Pomoc
93 Drukuj Opcje
```

[93] Drukuj Opcje – wydruk opcji zaprogramowanych w kasie w pozycji [45] Opcje menu kasy (tak samo jak funkcja [459]).

```
45 Opcje
459 Drukuj Opcje
```

11. Sprzedaż za pomocą kasy NANO E

Sprzedaż za pomocą kasy NANO E może się odbywać tylko za pomocą kodów Towarów.

11.1. Schematy obsługi klawiatury w trybie sprzedaży

W podrozdziale tym przedstawione zostaną schematy obsługi klawiatury przy wprowadzaniu pozycji na paragon, udzielania rabatów i narzutów, sprawdzania ceny zaprogramowanych towarów, przeglądania paragonu, stornowania pozycji, zakończenia paragonu, zwrotu opakowań.

Wprowadzanie podstawowych parametrów pozycji paragonu:

Wprowadzić ilość używając - , i potem . Aby odczytać wagę należy bez wprowadzania ilości nacisnąć sam klawisz

 - ilość zostanie odczytana z wagi.

Wprowadzić cenę używając - , i potem .

Wprowadzanie ilości i ceny nie jest obowiązkowe, jeśli ich nie wprowadzimy ilość będzie równa 1 a cena odczytana z bazy towarów – jeśli towar będzie miał cenę 0 to użytkownik zostanie poproszony o podanie ceny towaru przy jego sprzedaży. Kolejność wprowadzania ceny i ilości jest dowolna.

Sprzedaż pozycji towaru lub opakowania:

Wprowadzić kod używając - i potem lub odczytać kod skanerem kodu kreskowego.

Zwrot opakowania:

Wprowadzić kod opakowania używając - i potem . Przy sprzedawaniu opakowania nie podajemy ceny towaru gdyż musi ona być zaprogramowana.

Usuwanie pozycji z paragonu - korekta:

Wejść do funkcji wyszukiwania po nazwie używając

Wybrać towar z listy używając   lub wpisać początek nazwy używając - , po tym wpisaniu nadal można używać

  i aby wybrać towar (sprzedać) naciskamy

Jeśli jest ustawiona opcja że KOD=Powtórz   - spowoduje ponowną sprzedaż ostatniej pozycji.

Sprawdzanie ceny zaprogramowanego towaru:

 , podać kod towaru używając - i potem lub użyć skanera. Użycie klawisza   na ekranie ceny towaru spowoduje jego sprzedaż. Więcej informacji (opis) w podrozdziale 11.22.

Usuwanie pozycji z paragonu - korekta:

Wejść do funkcji korekty używając:

Wybrać pozycję używając

Ewentualnie wprowadzić ilość do usunięcia -

Usunąć pozycję używając

Jeśli opcja „Szybko anuluj” jest aktywna to aby szybko usunąć ostatnią pozycję można użyć samej kombinacji   zaraz po sprzedaży tej pozycji (nie może być wykonana podsuma).

Na pozycji będącej sprzedażą opakowania można użyć   w celu wykonania zwrotu takiego opakowania w ilości podanej j/w lub sprzedanej. Więcej informacji (opis) w podrozdziałach od 11.13 do 11.16

Podsumowanie paragonu:

Aby podsumować paragon należy użyć .

Udzielanie rabatów i narzutów:

Rabat podany sprzedaży towaru będzie zastosowany do ostatniej pozycji paragonu.

Rabat podany po   czyli podsunie paragonu zostanie zastosowany do wszystkich pozycji paragonu.

Podać wartość rabatu/narzut (procent/kwota) używając

i wybrać odpowiedni typ:

  rabat procentowy

  narzut procentowy

  rabat kwotowy

  narzut kwotowy

Wybranie powyższych kombinacji klawiszy

bez podania wartości powoduje przejść do wyboru

rabatu, narzutu z bazy za pomocą

Więcej informacji (opis) znajdzie użytkownik w podrozdziałach 11.19 i 11.20.

Zakończenie paragonu – płatność:

Podać kwotę płatności używając

– i wybrać typ płatności za pomocą klawiszy:

- gotówka

- karta płatnicza

- bon

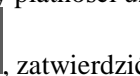
Aby wybrać inne typy płatności należy przed podaniem kwoty wpłaty wejść

do funkcji wyboru formy płatności używając

–, wybrać formę płat-

ności z listy

–, zatwierdzić typ

– i potem podać kwotę

– i zatwierdzić

Więcej informacji (opis) w podrozdziale 11.12.

Anulowanie całego paragonu:

Aby anulować paragon należy go podsumować używając

brać

UWAGA! Jeden paragon może zawierać maksymalnie 100 pozycji (towarów, opakowań, zwrotów).

11.2. Sprzedaż przy użyciu kodów Towarów

Sprzedajemy 1,34 kg twarogu, w cenie 6 zł 30 gr. za kilogram. Twaróg ma kod 45, posiada zaprogramowaną właściwą cenę. Drugim towarem są 2 piwa w cenie 2 zł 15 gr za sztukę. Piwo ma kod 56, również posiada zaprogramowaną właściwą cenę.

Naciskamy kolejno klawisze:

Na wyświetlaczu obsługi pokazuje się informacja o danych pierwszego towaru:

```
Twaróg tłusty
1.34x           8.44
```

Sprzedaliśmy twaróg. Teraz kolej na piwo:

Naciskamy kolejno klawisze:

Na wyświetlaczu obsługi pokazuje się informacja o danych drugiego towaru:

```
Piwo jasne 0,5L
2x           4.30
```

Teraz, w zależności od formy, jaką klient zastosuje do zapłaty za zakupy, naciskamy stosowne klawisze. Przypuśćmy, że klient płaci gotówką. Daje nam 20 zł. Naciskamy kolejno klawisze:

Jeśli wymagany RAZEM to: Następnie: . Natomiast na wyświetlaczu wygląda to następująco:

```
Zapłata: 20.00
Reszta: 7.26
```

Wydrukowany zostaje paragon, na którym będą wszystkie sprzedane artykuły wraz z ilościami i kwotami, datą i godziną wydruku, numerem paragonu. Przykładowy wygląd paragonu zamieszczony jest w rozdziale Przykładowe wydruki z kasy.

11.3. Szybka sprzedaż

142 Typ sprzed.
1422 Sp. Szybka

Po włączeniu trybu pracy **Szybka Sprzedaż** w menu [1422] kasa zmienia zasadę prowadzenia sprzedaży. Dostępnych jest wówczas tylko 10 kodów towarów, które sprzedawane są **jedynie z zaprogramowaną ceną w ilości 1 sztuki** (chyba, że ilość będzie odczytywana z elektronicznej wagi). Tryb takiej pracy wykorzystywany może być w punktach, gdzie jest niewielka ilość asortymentu, sprzedawanego zawsze po zaprogramowanej cenie, a liczy się szybkość wydawania paragonów (sprzedaż biletów, kart wstępu, handel obwoźny, bazarowy).

Jak już wspomniano, sprzedawanych może być tylko 10 kodów towarów z przyporządkowaniem klawiszy:

-KWOTA
1
STU

+KWOTA
2
VWX

NAZWA
3
YZ

- kod nr 1, - kod nr 2, - kod nr 3, itd. Klawisz

0
-%
-

ma przyporządkowany **kod nr 10**. Sprzedaż polega na naciśnięciu właściwego klawisza, automatycznie zostanie sprzedany wybrany towar (bez konieczności zatwierdzenia klawiszem KOD). Sprzedanie kilku towarów na jednym paragonie polega na naciskaniu kolejno po sobie klawiszy odpowiadającym sprzedawanym towarom. Zakończenie paragonu - jak

OK
GOTÓWKA

przy normalnej sprzedaży, klawiszem **OK GOTÓWKA**, lub innymi formami płatności (opis w rozdziale 0) **bez możliwości automatycznego obliczenia reszty** (podania kwoty otrzymanej od klienta). Jeśli wystawiane paragony będą jednopozycyjne, wówczas zaleca się ustawienie rodzaju sprzedaży towarów na **Sprzedaż Pojedynczą** w menu [1423].

142 Typ sprzed.
1423 Sp. Pojedyn.

Wówczas naciśnięcie klawisza z numerem sprzedawanego towaru spowoduje wydrukowanie i automatyczne zamknięcie paragonu z przyjęciem płatności jako gotówka (bez konieczności

OK
GOTÓWKA

naciskania klawiszem **OK GOTÓWKA**).

11.4. Sprzedaż za pomocą czytnika kodów kreskowych - skanera

Jeśli do kasy podłączony jest w skaner (czytnik kodów kreskowych) i w kasie oprogramowano istniejące kody towarowe z kodami kreskowymi, wówczas sprzedaż tych artykułów wyglądałaby następująco:

-KWOTA +% NAZWA PŁATNOŚĆ KOREKTA
1 . **3** **4** **X**
STU - , + YZ JKL WAGA

+KWOTA KOREKTA
2 **X**
VWX WAGA

[odczyt skanerem z twarogu]

[odczyt skanerem z jednego piwa]

skanerem z jednego piwa]

Płatność: identyczna jak w poprzednim sposobie sprzedaży.

Podczas sprzedaży za pomocą skanera można oprócz podania ilości również podać cenę artykułu (jeśli cena nie jest zablokowana).

11.5. Sprzedaż przy podłączonej wadze

Jeśli do kasy podłączona jest waga elektroniczna, można usprawnić sprzedaż artykułów ważonych. Zamiast wpisywania na klawiaturze wagi towaru odczytanej z elektronicznej wagi (może nastąpić pomyłka odczytu, zapisu) możemy wykorzystać możliwość komunikowania się kasy z wagą. Sprzedajemy te same artykuły, co poprzednio z wykorzystaniem numerów towarów i wagi:

Jeśli waga pokazuje wagę towaru, naciskamy , potem należy wpisać numer towaru

tworog:

Sprzedaliśmy twaróg. Teraz piwo (dwie sztuki): oraz kod piwa:

Płatność: identyczna jak przy poprzednich formach sprzedaży.

11.6. Sprzedaż towarów połączonych w tandem z opakowaniem

Podczas przystosowywania kasy do codziennej pracy, możemy tak ją oprogramować, że niektóre towary mogą być sprzedawane automatycznie z konkretnymi opakowaniami. Sprzedaż tych towarów odbywa się identycznie jak sprzedaż każdego innego towaru. Na wyświetlaczu obsługi w prawym górnym rogu wyświetlana jest litera T, sygnalizująca operatorowi, że oprócz towaru sprzedał również opakowanie. Podczas przeglądania sprzedanych pozycji na wyświetlaczu obsługi (edycji paragonu) widać będzie oprócz towaru również dołączone opakowanie. Natomiast na paragonie sprzedane opakowanie wydrukowane zostanie pod częścią fiskalną paragonu, jako ROZLICZENIE OPAKOWAŃ ZWROTNYCH.

11.7. Usuwanie opakowania z tandemu

Jeśli sprzedany artykuł posiada dołączone w tandemie opakowanie (np. piwo + butelka), a klient kupując ten artykuł ma opakowanie „na wymianę”, to trzeba usunąć z paragonu pozycję będącą opakowaniem (wprowadzić zwrot przyniesionych butelek). Należy wówczas (po

sprzedaży artykułu głównego) nacisnąć klawisz   .

Jeśli sprzedano np. 10 piw z opakowaniem, a klient ma „na wymianę” 6 butelek, należy właśnie te 6 butelek usunąć z tandemu (przyjąć „na stan”). Po sprzedaży 10 piw należy wejść do

trybu edycji paragonu naciskając następujące klawisze: (wpisać liczbę butelek, oraz klawisze zwrotu (przyjęcia) opakowań, czyli .

Butelka
x-6 -3.00

Te 6 opakowań zostaną zarejestrowane przez kasę jako zwrócone (przyjęte). Informacja ta znajdzie się na wydruku raportu opakowań zwrótnych. Podczas przeglądania pozycji w edycji paragonu pojawiają się pozycje zwrotu opakowań. W czasie sprzedaży (otwarty paragon) istnieje jeszcze dodatkowa metoda zwrotu opakowania poprzez naciśnięcie klawiszy

45 Opcje
455 Sprzedaż

Sprzedaż
07 Szybki zwrot

Jest to możliwe wyłącznie wtedy, gdy został już sprzedany tandem lub opakowanie oraz jest aktywna opcja [455] **Sprzedaż / 7 Szybki zwrot**. Naciśnięcie powyższych klawiszy spowoduje pojawienie się okna z miejscem na wpisanie ilości zwracanych opakowań. W oknie tym jest widoczna również informacja ile opakowań danego typu została podczas obecnej transakcji sprzedana. Możliwe jest wpisanie większej ilości zwracanych opakowań, jeżeli istnieje taka potrzeba. Dana metoda ma sens, jeżeli chcemy zwrócić opakowanie odnośnie ostatniej pozycji sprzedaży (opakowania lub tandemu). Jeśli w danym paragonie zostały sprzedane różne opakowania, zwrot ten będzie dotyczył ostatniej pozycji.

11.8. Sprzedaż i zwrot opakowań (butelek)

Kasa NANO E ma możliwość rejestracji sprzedaży i zwrotu opakowań. Sprzedaż i zwrot opakowania może nastąpić **w czasie sprzedaży (otwarty paragon) lub poza paragonem**.

Butelka
x5 2.50

W obydwu przypadkach należy wpisać liczbę sprzedawanych lub zwracanych opakowań (np.

5 butelek) nacisnąć klawisz , a potem wpisać kod opakowania (butelki) i nacisnąć klawisz , aby **sprzedać opakowanie** lub nacisnąć klawisze , aby **zwrócić (przyjąć) opakowanie**.

Butelka
x-5 -2.50

Podczas sprzedaży oraz przyjęcia samego opakowania możliwe jest podanie ceny innej niż zaprogramowana. Sprzedaż opakowań w tandemie z innym towarem jest możliwa tylko po cenie zaprogramowanej.

Jeśli sprzedaż lub zwrot opakowania miał miejsce w czasie paragonu – nadal możemy prowadzić sprzedaż lub zakończyć paragon. Jeśli natomiast w/w operacje z opakowaniami miały

miejsce poza paragonem należy zakończyć rozliczenie opakowań klawiszem . Zarówno w czasie paragonu jak i poza nim na jednym rozliczeniu opakowań można zwrócić kilka rodzajów opakowań.

Fakt (potwierdzenie) zwrotu opakowania drukowany jest zawsze jako oddzielne rozliczenie poza paragonem. Kwota ta będzie również widoczna jako bilans opak. na raporcie obrotów kasjera oraz na raporcie stanu kasy.

11.9. Tryb sprzedaży „Sprzedaż Potwierdzana”.

Jest to tryb sprzedaży, w której użytkownik ma możliwość zobaczenia nazwy towaru przed jego faktycznym zarejestrowaniem na paragonie. Aby było ona aktywny należy włączyć opcję 9-Sprzedaż potwierdzana w Opcjach obsługi (Menu 454). Wprowadzenie danych takich jak ilość, kod towaru, cena, rabaty odbywa się praktycznie identycznie jak w trybie normalnym i dane te mogą być podawane w dowolnej kolejności, natomiast sprzedaż towaru (wydruk) następuje dopiero wtedy, gdy wprowadzone dane zatwierdzimy dodatkowo

klawiszem . Sprzedaż ta opiera się na dodatkowym potwierdzeniu klawiszem

 wprowadzonych danych obejmujących także wybrany towar, którego nazwa widnieje na wyświetlaczu. Tryb ten jest w wielu przypadkach trochę wolniejszy niż normalny, bo wymaga dodatkowego naciśnięcia klawisza, ale może on być bardziej optymalny w sytuacji sprzedawania towarów poprzez kod krótki podawany ręcznie z pamięci, w którym to przypadku mogą następować pomyłki podanego kodu i dodatkowe potwierdzenie daje użytkownikowi szansę na korektę wprowadzonych danych. Tryb ten jest dodatkowo zoptymalizowany w kilku przypadkach takich jak:

- 1) Wprowadzanie kodu ze skanera – w tym przypadku dodatkowe potwierdzenie

klawiszem nie jest konieczne – towar od razu po zeskanowaniu jest sprzedawany i drukowany na paragonie

- 2) Podawanie ilości po wybraniu towaru (opisane poniżej) może być zatwierdzone

 i powoduje to wtedy od razu sprzedaż wcześniej wybranego towaru

- 3) W przypadku, gdy wybrany towar ma cenę zerową i zmienną (otwartą) to od razu użytkownik jest proszony o podanie jego ceny, którą zatwierdza się klawi-

szem i potem, aby sprzedać taki towar konieczne jest dodatkowo zatwierdzenie pozycji sprzedaży klawiszem .

Uwaga!

W trybie tym użytkownik musi się dobrze orientować czy jest w trybie wprowadzania danych nowej pozycji czy po sprzedaniu danej pozycji. W celu ułatwienia tej orientacji na wyświetlaczu obsługi obowiązuje zasada, że jak w dolnej linii wyświetlacza nie ma informacji „SUMA: #.##” podającej wartość całego paragonu to znaczy, że jesteśmy w trybie edycji nowej pozycji, a jeśli informacja o sumie paragonu jest wyświetlana w dolnej linii to jesteśmy po sprzedaży danej pozycji, której nazwa i wartość jest w górnej linii.

Przykład sprzedaży w trybie *Sprzedaż Potwierdzana*:

Chcemy sprzedać np. 3 szt. towaru o kodzie 256 (Sok jabłkowy) w zaprogramowanej cenie 3,45 PLN.

Wprowadzamy z klawiatury np. w kolejności: – wybór towaru z bazy towarowej. Na wyświetlaczu pojawia się informacja:

sok jabłkowy
3.45

Kasa proponuje sprzedaż towaru *Sok jabłkowy* w ilości 1 szt. w zaprogramowanej cenie.

Można wprowadzić deklarowaną ilość: trzy sztuki. Naciskamy klawisze: . Na wyświetlaczu widać:

sok jabłkowy
3x 10.35

Wszystko to jest do tej pory jedynie wyświetlane na wyświetlaczu informacyjnie, bez sprzedaży i bez wydruku. Cały czas jest jeszcze możliwość zmiany wprowadzonych danych: ilości, ceny, rabatu/narzutu a nawet kodu towaru. Można te dane jeszcze zmienić, wprowadzając cyfry (lub wybierając towar z listy po nazwie) zatwierdzając wprowadzone wartości od-

powiednimi klawiszami: czy też klawiszami do obsługi rabatów i narzutów. Wprowadzanie tych danych, jak używanie wagi i skanera jest identyczne, jak w normalnym trybie sprzedaży bez potwierdzania.

Uwaga!

Należy pamiętać, że wprowadzone dane takie jak: cena, ilość, rabat/narzut po wybraniu innego towaru, a przed zatwierdzeniem towaru nie ulegają zmianie.

Np. Jeśli wprowadziliśmy ilość 2 i towar o kodzie 123 ,

to jeśli okaże się, że chcieliśmy jednak wprowadzić kod 124 , to po wybraniu tego drugiego kodu na wyświetlaczu dalej będzie ilość 2x i w takiej ilości będzie sprzedaż. Jeśli wszelkie informacje wyświetlane przez kasę są poprawne, należy dokonać zarejestrowania (sprzedaży, wydruku)

towaru na paragonie naciskając klawisz . Jeśli dane są niepoprawne, należy je skorygować wprowadzając poprawne dane lub jeśli chcemy anulować w ogóle wprowadzenie

tej pozycji to należy użyć klawisza .

Jak już wcześniej pisano można przyspieszyć trochę sprzedaż w przypadku podawania kodu

ręcznie i potem ilości poprzez możliwość rezygnacji z używania klawisza np. dla powyższego przypadku z kodem 256 i ilości 3:

 - na wyświetlaczu pojawi się nazwa towaru o kodzie 256, czyli w naszym przypadku „Sok jabłkowy”:

```
sok jabłkowy
3.45
```

  - wprowadzenie liczby 3 i naciśnięcie powoduje potraktowanie jej jako ilości i zatwierdzenie takiej sprzedaży oraz wydruk pozycji paragonu.

```
sok jabłko 10.35
SUMA: 10.35
```


Oczywiście dla towarów, których ilość pochodzi z wagi zawsze należy użyć klawisza .

Uwaga! Prowadząc sprzedaż w trybie *Sprzedaż Potwierdzana* zalecane jest włączenie flagi

```
Sprzedaż [X] [Y]
[0]1 Wymagaj RAZEM
```

w pozycji

```
45 Opcje [X] [Y]
455 Sprzedaż [X] [Y]
```

Wówczas przed zakończeniem paragonu płatnością wymagane klawisza uchroni przed niechcianym zakończeniem paragonu poprzez przypadkowe dwukrotne naciśnięcie

klawisza na potwierdzenie danych sprzedaży towaru.

11.10. Drukowanie opisów towarów na paragonie

Opisy towarów dostępne są między innymi w sytuacji, jeśli paragon został już rozpoczęty. Można wtedy wybrać opcję *11. Opis towaru* w menu paragonu.

```
MENU PARAGONU
11 Opis towaru
```

Jeśli natomiast chcemy dodać opis przed rozpoczęciem paragonu, należy klawisz funkcyjny z menu [482] przypisać do funkcji z pozycji *64 Opis towaru* w taki sposób, jak to opisano w rozdziale 7.30 Klawisze Funkcyjne. Opis wydrukuje się automatycznie po dodaniu pierwszego towaru na paragon.

Do pozycji paragonu można dodawać zarówno opisy zdefiniowane w bazie, jak i nowe - jednorazowe opisy tworzone bezpośrednio w trybie sprzedaży. Do jednego towaru można dodać maksymalnie 3 linie opisu.

Opisy można dodawać zarówno przed, jak i po wydrukowaniu towaru na paragonie. W obu przypadkach schemat wykonywanych czynności jest taki sam. Różnica tylko polega na tym, że jeśli dodajemy opis przed towarem, to opisy drukują się automatycznie po dodaniu towaru. Jeśli jednak najpierw sprzedaliśmy towar i chcemy dodać do niego opis, wybieramy opis z bazy lub edytujemy nowy i w oknie *Opis towaru* wybieramy opcję *4. Drukuj*.

```
Opis towaru
4 Drukuj
```

Dodawanie opisów zdefiniowanych:

Aby dodać opis towaru zaprogramowany w bazie(będąc w otwartym paragonie), należy w oknie *Opis towaru* z menu paragonu wybrać opcję *1. Z listy* i za pomocą strzałek wskazać

odpowiedni opis i nacisnąć .

```
Opis towaru
1 Z listy
```

```
1 Zdjęcie opon
```

W zależności od zdefiniowanego formatu opisu, może być wymagane wypełnienie dodatkowych pól. Po wypełnieniu wszystkich wymaganych pól należy nacisnąć klawisz

Następnie wybieramy opcję *4. Drukuj* z okna *Opis towaru*, jeśli opis

dodawany jest do sprzedanego już towaru lub sprzedajemy towar, gdyż opis ten drukuje się automatycznie po jego sprzedaży.

Dodawanie opisu niezaprogramowanego w bazie:

Jeśli chcemy dodać opis, którego nie ma w bazie (będąc w otwartym paragonie), należy

w oknie *Opis towaru* wybrać opcję *2.Edycja* i nacisnąć


```
Opis towaru  0
2 Edycja
```

Następnie za pomocą klawiatury wpisujemy odpowiedni opis towaru i ponownie naciskamy

klawisz


```
Opis tow.  3
Zdjęcie opon_
```

Następnie wybieramy opcję *4. Drukuj* z okna *Opis towaru*, jeśli opis dodawany jest do sprzedanego już towaru lub sprzedajemy towar, gdyż opis ten drukuje się automatycznie po jego sprzedaży.

Podgląd wprowadzonych opisów:

Funkcja *3.Podgląd* jest przydatna, jeśli dodaliśmy opis i chcemy go zobaczyć jeszcze przed wydrukowaniem na paragonie.

```
Opis towaru  0
3 Podgląd
```

```
Linia:  0
1 Zdjęcie opon s
```

Po wybraniu opisu, w oknie paragonu widoczny jest napis *+i*, który zniknie po wydrukowaniu towaru.

Rezygnacja z dodania opisu

Jeśli nie chcemy, aby wprowadzony opis był drukowany, należy przed wprowadzeniem

towaru na paragon nacisnąć klawisz

Przykładowy paragon z opisem towarów:

Zakład mechaniczny	
Lwowska 11	
33-300 Nowy Sącz	
NIP: 1234567890	
06-05-2010	W000008
=====	
PARAGON FISKALNY	
=====	
Kompleks. wym.opon 4szt.*20.00	80.00A
Opis:Zdjecie opon	
Zatolzenie opon	
Wyważanie	
=====	
RAZEM:	80.00
=====	
SP.OP.A: 80.00 PTU 22.00%	14.43
SUMA PTU	14.43
=====	
SUMA :	PLN 80.00
=====	
F2 #1	08:34
=====	
5883B1C4E39BE1C557A19AB1843A340E 54	
~PL~ ABC 12345678	
gotówka:	80.00

11.11. Automatyczne obliczanie reszty

Jeśli chcemy, aby została automatycznie obliczona przez kasę reszta, jaką należy wydać klientowi płacącemu za zakupy, a informacja ta znalazła się również na wręczanym

klientowi paragonie, należy przed zakończeniem paragonu klawiszem wpisać kwotę jaką klient podaje sprzedawcy.

RAZEM
120_

Wpisujemy więc np. 120 zł(gdy do zapłaty było np. 119.25) i dopiero wówczas naciśniemy

klawisz płatności .

RAZEM
SUMA: 119.25

Na paragonie zostanie wydrukowana reszta jaką należy (gotówką) klientowi zwrócić. Również na wyświetlaczu pojawi się ta informacja.

Zapłata: 120.00
Reszta: 0.75

Jeśli kwota wpisana będzie niższa od kwoty do zapłaty np. 110zł,

RAZEM
110_

kasa wyświetli komunikat:

Gotówka: 110.00
Brakuje: 9.25

Należy dopisać jeszcze wymaganą kwotę lub nacisnąć klawisz – kasa przyjmie, że żądana kwota została dopłacona. Obliczanie reszty można zastosować przy wszystkich akceptowanych przez kasę formach płatności. Wydaną resztą zawsze jest GOTÓWKA.

11.12. Zakończenie paragonu przy różnych formach płatności

Kasa NANO E daje możliwość rejestracji płatności za sprzedawane towary w 7 formach: gotówką, kartą płatniczą, czekiem, bonem (talonem), jako kredyt, jako przelew oraz w walucie EURO.

Zatwierdzenie płatności może się (również każdą z innych form może odbyć się w następujący sposób: należy nacisnąć:

na wyświetlaczu pojawia się komunikat:

Typ płatności: z listy można wybrać jedną z dostępnych form i zatwierdzić klawiszem

. Na wyświetlaczu pojawi się pytanie o kwotę płatności: *Kwota* – należy za pomocą klawiszy numerycznych podać kwotę płatności i zatwierdzić klawiszem

. Jeśli kwota płatności jest równa wartości paragonu (całość) można bez wpi-

sywania kwoty zatwierdzić klawiszem . Jeśli kwota wpisana jest mniejsza od wartości paragonu (do zapłaty) pojawi się komunikat: Brakuje: XX,XX. Należy tą samą lub inną formą płatności uzupełnić brakującą wartość. Po wpisaniu całej płatności następuje wydruk paragonu.

Za jeden paragon można zastosować kilka rodzajów płatności. Np. jeśli klient do zapłaty za paragon ma 552 zł i 45 gr., ma czek na kwotę 250 zł, kartą kredytową chce zapłacić 200 zł, a resztę gotówką. Można zrobić to w następujący sposób:

RAZEM
SUMA: 552.45

Jeśli wymagany klawisz RAZEM to: a następnie:

, za pomocą klawiszy

 wybrać z listy pozycje:

zatwierdzić

 , wpisać kwotę czeku:

i zatwierdzić

Następnie

 - menu form płatności, klawiszami

 wybrać z listy formę:

zatwierdzić

 , wprowadzić kwotę karty:

zatwierdzić

 . Komunikat na wyświetlaczu informuje:

Naciskając

 kończymy paragon przyjmując brakującą kwotę w gotówce.

UWAGA! Po wybraniu urządzenia współpracującego na Terminal EFT zakończenie paragonu po wpisaniu płatności kartą kredytową nastąpi dopiero po potwierdzeniu przez terminal, że płatność została zaakceptowana przez Centrum Rozliczeniowe.

Jeśli wybrano formę płatności: EURO, kwotę należy podać już w EURO, zostanie ona przeliczona na zł według aktualnie zaprogramowanego w kasie kursu.

11.13. Przeglądanie otwartego paragonu na wyświetlaczu obsługi

Kasa fiskalna NANO E posiada bardzo wygodną i praktyczną możliwość przeglądania otwartego paragonu na wyświetlaczu obsługującego (edycji paragonu). Nie trzeba

podciągać tasiemki paragonu i sprawdzać, co było sprzedane, w jakiej ilości i za jaką cenę.

Wystarczy nacisnąć klawisze   i cały paragon (wszystkie sprzedane pozycje)

można przeglądać na wyświetlaczu poruszając się po nim przyciskami . Po wejściu do edycji paragonu na wyświetlaczu pojawia się:

```
1:Piwo jasne 0,5
1x2.15      2.15
```

czyli ostatnio sprzedany artykuł (lub dołączone opakowanie) poprzedzony kolejnym numerem pozycji na paragonie.

```
2:Butelka
1x0.50      0.50
```


Funkcja ta jest bardzo przydatna, szczególnie przy opisanych niżej przypadkach usuwania (stornowania z paragonu) sprzedanej pozycji, zmiany ilości sprzedawanego towaru, lub odłączeniu opakowania od towaru. Wyjście z edycji paragonu – przez naciśnięcie klawisza

11.14. Usuwanie pozycji z paragonu – stornowanie

```
chleb
x1      2.20
```

Aby usunąć z paragonu (otwartego) sprzedaną pozycję należy nacisnąć klawisze

  WAGA, czyli wejść do edycji paragonu, za pomocą klawiszy odnaleźć na paragonie żadaną pozycję

```
1:chleb
1x2.20      2.20
```


i nacisnąć klawisze   - nastąpi usunięcie (wystornowanie) artykułu


```
chleb
x-1      -2.20
```


– na wyświetlaczu zniknie ta pozycja, na paragonie pojawi się informacja o usunięciu artykułu z paragonu. Po każdej operacji stornowania kasa wychodzi z trybu edycji paragonu. Nie ma możliwości popełnienia pomyłki przy dokonywaniu stornowania, gdyż nie trzeba powtórnie wpisywać z klawiatury numeru towaru, ceny.

11.15. Zmiana ilości sprzedanego artykułu – stornowanie ilości

chleb
x10 22.00

Aby zmienić ilość sprzedanego towaru (np. z 10 szt. na 6 szt.), gdy paragon nie został jeszcze zakończony, należy za pomocą klawisza   wejść w edycję paragonu,

za pomocą klawiszy   odnaleźć poszukiwany artykuł, następnie wpisać o ile

sztuk zmniejszamy ilość (w tym przypadku 4) i nacisnąć klawisze . Na paragonie zostanie wydrukowana liczba, nazwa i cena stornowanego artykułu.

chleb
x-4 -8.80

Kasa automatycznie wyjdzie z trybu edycji paragonu, można prowadzić dalszą sprzedaż.

11.16. Anulowanie całego paragonu

Aby anulować cały paragon, należy nacisnąć klawisze . Paragon został anulowany.

Ilość oraz wartość anulowanych paragonów zapisywana jest do pamięci fiskalnej wraz z raportem dobowym.

11.17. Otwieranie szuflady

452 Sprzet
4522 Komponenty

Komponenty
01 Szuflada

Aby otworzyć szufladę (włączona opcja 1. *Szuflada* z menu [4522] **Komponenty**), gdy na kasie nie jest aktualnie prowadzona sprzedaż, należy nacisnąć klawisz: , na wyświetlaczu pojawi się menu „Wpłat”,

Wpłata/Wypłata
1 Wpłata

za pomocą klawiszy   odszukać pozycję 3 *Otwarcie szuflady* i nacisnąć klawisz


```
Wpłata/Wypłata
3 Otw.szufłade
```

Nastąpi otwarcie szuflady. Szufladę można też otworzyć funkcją menu [123] **Otwórz szufl.**

```
12 Kasa
123 Otwórz szufl
```

poza paragonem, a w menu paragonu – wejście przyciskami (gdzie jest otwarty paragon), funkcją 5 *Otwórz szufladę*.

```
MENU PARAGONU
5 Otwórz szuflad
```

Otwieranie szuflady w ten sposób może być zabronione prawem nr **40 z menu [36] Role użytkowników**.


```
Prawa
040 Otwar. szufl
```



```
3 Baza Danych
36 Role użytkow
```

Szuflada otwiera się automatycznie w operacjach zamknięcia paragonu, wpłat, wypłat i raportu kasjera oraz stanu kasy.

11.18. Numer bez sprzedaży

Jeśli chcemy na paragonie zanotować jakiś numer (Np. numer karty kredytowej lub rabatowej klienta, numer bonu lub numer seryjny sprzedawanego urządzenia), należy wpisać

ten numer (maksymalnie 16 znaków), a potem nacisnąć klawisze , kasa zapamięta wpisany numer i wydrukuje go na paragonie - pod paragonem, pod numerem unikatowym. Numer ten jest traktowany jako opis (tekst) z dopiskiem BEZ SPRZEDAŻY. Zapisu takiego można dokonywać pomiędzy pozycjami paragonu. Jeżeli na paragonie nie będzie żadnej sprzedaży tylko sam numer, aby zakończyć wydruk należy anulować paragon. W otwartym paragonie jest możliwość edycji wpisanego numeru bez sprzedaży. Należy wejść

do Menu paragonu klawiszami , za pomocą klawiszy wybrać z listy pozycję.

```
MENU PARAGONU
6 Edycja numeru
```

Na wyświetlaczu pojawi się *Bez sprzedaży*: w dolnej linii (jeśli wcześniej wpisano) pojawi się ten numer.


```
Bez sprzedaży:
120120_
```

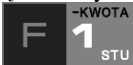
Za pomocą klawiszy oraz należy poprawić wpisany numer i zatwierdzić klawiszem .

11.19. Udzielanie rabatu

Kasa NANO E ma możliwość udzielania rabatu zarówno na poszczególne artykuły jak i na cały paragon. Rabaty te mogą być kwotowe i procentowe. Rabaty mogą być oprogramowane – domyślnie udzielać można rabatu na zaprogramowaną kwotę, jak i wartość procentową.

```
chleb
x10      22.00
```

Jeśli chcemy udzielić rabatu np. 5 zł na sprzedaną pozycję (pozycja ta musi oczywiście mieć większą wartość niż 5 zł – w przeciwnym wypadku kasa zgłosi błąd), to po sprzedaży tej pozycji za pomocą klawiszy numerycznych 0-9 wpisujemy wartość rabatu, czyli ,

następnie klawisz - został udzielony rabat 5 zł na sprzedaną pozycję.


```
chleb
x10      17.00
```

Jeśli rabat kwotowy jest oprogramowany i domyślnie udziela pewną wartość kwotową rabatu, to po sprzedaży artykułu wystarczy nacisnąć - zostanie udzielony domyślny rabat kwotowy.

Jeśli chcemy udzielić rabatu np. 5 % na sprzedaną pozycję,

```
chleb
x5      11.00
```


to po sprzedaży tego artykułu naciskamy kolejno (wartość procentową rabatu): ,

następnie: - potwierdzenie, że rabat miał być procentowy. Na wyświetlaczu pojawia się wtedy:

```
chleb
x5      10.45
```


Jeśli chcemy udzielić **rabat na cały paragon**, to po sprzedaży wszystkich pozycji

RAZEM
SUMA: 17.60

należy nacisnąć klawisz: , potem wpisać wartość rabatu (np. 5) i klawisz rozróżnienia rodzaju rabatu: kwotowy: , lub procentowy: .

RAZEM
SUMA: 16.72

Również w takich przypadkach można zastosować wysokość rabatu na zaprogramowaną (domyślną) kwotę, jak i wartość procentową.

Jeśli nie podamy kwoty lub stawki rabatu i wybierzemy funkcję rabatu lub , to jeśli mamy ustawione rabaty w tabeli rabatów, będziemy mieli do wyboru zaprogramowane wcześniej rabaty.

45 Opcje
455 Sprzedaż

Sprzedaż
05 Rabat z listy

Jeśli w kategorii [455] **Opcje sprzedaży** opcja 5 *Rabat z listy* będzie nieaktywna, to tą sekwencją możemy wprowadzać rabaty domyślne z menu [343] (jeśli są ustawione na wartości różne od 0).

34 Rabaty/Narzut
343 Domyślne

Sprzedaż
05 Rabat z listy

Jeśli mamy dozwolone rabaty z listy (bazy rabatów) i zaprogramowane są rabaty domyślne, to po wybraniu drugiej funkcji klawiszy rabatów/narzutów zostanie wyświetlone menu wyboru, jaki rabat/narzut chcemy udzielić:

1. Domyślny
2. Z bazy
3. Edycja (ręczne wprowadzenie rabatu)

11.20. Dodawanie narzutu

Tak samo jak rabatu, można na kasie **NANO E** dodawać narzutu zarówno na poszczególne artykuły jak i na cały paragon. Narzuty te mogą być również kwotowe i procentowe. Narzuty również mogą być oprogramowane – domyślnie dodawać można zaprogramowaną kwotę jak i wartość procentową.

Sok Pomarańczowy
x1 3.50

Jeśli chcemy dodać narzut np. 2 zł do sprzedanej pozycji, to po sprzedaży tej pozycji naciskamy wartość narzutu, czyli , a następnie klawisz - został dodany narzut 2 zł do sprzedanej pozycji.

Sok Pomarańczowy
x1 5.50

Jeśli narzut kwotowy jest oprogramowany i domyślnie dodaje pewną wartość kwotową narzutu, to po sprzedaży artykułu wystarczy nacisnąć klawisz - zostanie dodany domyślny narzut kwotowy.

chleb
x1 2.20

Jeśli chcemy dodać narzut np. 2% na sprzedaną pozycję, to po sprzedaży tego artykułu naciskamy kolejno (wartość procentową narzutu): , a następnie: - potwierdzenie, że narzut miał być procentowy. Wtedy na wyświetlaczu pojawia się nowa cena sprzedanego towaru po narzucie 2%.

chleb
x1 2.24

Jeśli chcemy udzielić narzut na cały paragon, to po sprzedaży wszystkich pozycji

RAZEM
SUMA: 11.40

należy nacisnąć klawisz: ,. Potem wpisać wartość narzutu (np. 2) i klawisze rozróżnienia rodzaju narzutu: narzut kwotowy:

RAZEM
SUMA: 13.40

lub procentowy: . Dodane zostaną narzuty do całego paragonu. Jeśli mamy dozwolone rabaty z listy (bazy rabatów/narzutów) i zaprogramowane są narzuty domyślne, po wybraniu drugiej funkcji klawiszy rabatów/narzutów zostanie wyświetlone menu wyboru, jaki rabat/narzut chcemy udzielić:

1. Domyślny
2. Z bazy
3. Edycja (ręczne wprowadzenie narzutu)

11.21. Wpłata i wypłata gotówki z szuflady

Kasa **NANO E** ma możliwość rejestracji wpłat i wypłat gotówki do szuflady. Operacje wpłaty/wypłaty z kasy przy pomocy menu zostały opisane w rozdziale **4.2 Kasa**. Istnieje jednak możliwość dokonywania tych operacji tylko przy użyciu klawiatury – na przykład w sytuacji, gdy kasjer nie ma dostępu do menu.

Wpłata do kasy:

Aby dokonać wpłaty należy (nie może być otwarty paragon) nacisnąć klawisze:

- wejście do edycji wpłat/wypłat.

```
Wpłata/Wypłata
1 Wpłata
```


Z dostępnej listy za pomocą klawiszy **CENA** **KOD** należy wybrać **WPLATA** i nacisnąć

klawisz


```
Wpłata
Kwota:500_
```

Następnie należy wprowadzić kwotę Wpłaty i zatwierdzić klawiszem **OK GOTÓWKA**. Jeśli są zaznaczone opcje *Dozwolone wpłaty* przy odpowiednich płatnościach w menu *37 Płatności*,

to w kolejnym kroku należy wskazać sposób płatności i nacisnąć klawisz


```
Wybierz Płat.
1 Gotówka
```

Nastąpi wydrukowanie potwierdzenia wpłaty i kwota ta zostanie również ujęta jako wpłata na raporcie kasjera. Stan gotówki w kasie zostanie powiększony o tę kwotę.

Uwaga! Jeśli jest zaprogramowany kurs waluty Euro ([472] **Kurs Euro**) i jest nieaktywna opcja **14 € - wa2 - Bez wydruku** w opcjach [455] **Sprzedaży**, to po podaniu kwoty kasa będzie prosiła o wybranie z listy waluty wpłaty (zł lub Euro).

```
45 Opcje
455 Sprzedaż
```

```
Sprzedaż
014 wa2-Bez wydr
```

Wypłata z kasy:

Aby dokonać wypłaty należy (nie może być otwarty paragon) nacisnąć klawisze:

- wejście do edycji wpłat/wypłat.

```
Wpłata/Wypłata
2 Wypłata
```


Z dostępnej listy za pomocą klawiszy należy wybrać WYPŁATA i nacisnąć

klawisz


```
Wypłata
Kwota:600_
```

Następnie należy wprowadzić kwotę Wypłaty i zatwierdzić klawiszem

. Następnie można podać opis wypłaty:

```
Opis wypł.
zaliczka_
```

Jeśli nie chcemy podawać opisu wypłaty, wybieramy opcję (*brak*), jeśli jednak na pokwitowaniu wypłaty ma być drukowany opis, należy wpisać własny opis za pomocą opcji [*Edycja*].

```
Opis wypłaty
0 (brak)
```

```
Opis wypłaty
[Edycja]
```

W kolejnym kroku należy wskazać sposób wypłaty:

- 1 Gotówka
- 2 Waluta Euro
- 3 Karta
- 4 Czek
- 5 Bon
- 6 Kredyt
- 7 Przelew
- 8 Konto klienta

Po wybraniu odpowiedniej opcji i naciśnięciu klawisza nastąpi wydrukowanie potwierdzenia wypłaty i kwota ta zostanie również ujęta jako wypłata na raporcie kasjera. Stan gotówki w kasie zostanie pomniejszony o tę kwotę.

Uwaga! Jeśli jest zaprogramowany kurs waluty Euro ([472] Kurs Euro) i jest nieaktywna opcja **14 wa2-Bez wydruku** w opcjach **455 Sprzedaż** to po podaniu kwoty kasa będzie prosiła o wybranie z listy waluty wypłaty (zł lub Euro).

11.22. Sprawdzenie zaprogramowanej ceny towaru.

Kasa NANO E ma możliwość sprawdzenia ceny, jaka została zaprogramowana dla danego towaru. Sprawdzenia takiego można dokonać podczas sprzedaży (przy otwartym paragonie) jak również, gdy paragon nie jest rozpoczęty. Informacja o cenie będzie wyświetlona na wyświetlaczu obsługi, nie będzie drukowana na paragonie.

Należy przycisnąć klawisz , na wyświetlaczu pojawi się napis: *Sprawdzanie ceny*. Następnie należy (w zależności od sposobu prowadzenia sprzedaży) wpisać kod

kontrolowanego towaru i nacisnąć , lub za pomocą skanera odczytać kod EAN z towaru.

Sprawdz. ceny [L]
3_

Na wyświetlaczu zostanie wyświetlona informacja o nazwie towaru i zaprogramowanej cenie.

chleb
Cena: 2.20

Klawiszem wycofujemy się z trybu sprawdzania ceny. Jeśli chcemy sprzedać towar,

którego cenę sprawdzaliśmy, należy nacisnąć klawisz .

11.23. Wyświetlenie należności za ostatni paragon

Jeśli chcemy sprawdzić, jaka była należność za ostatnio zamknięty paragon (jeśli już nam np. data i godzina zasłoniła tę informację), to wystarczy nacisnąć przycisk . Na wyświetlaczu pojawi się napis:

Ostatni Paragon:
7.85

11.24. Obsługa waluty EURO

Kasa NANO E umożliwia przeliczanie wartości sprzedanych towarów na walutę EURO. Przeliczenie na walutę EURO ma charakter нефискалны, a wszystkie dane o paragonie zostaną zapisane na raporcie fiskalnym dobowym do pamięci fiskalnej zawsze w walucie podstawowej.

47 Parametry
472 Kursy walut

Wybierz walutę
1 Waluta EUR

Podaj kurs:
4.00000000

Aby móc przeliczać ceny i wartości towarów oraz wartość paragonu na walutę EURO należy zaprogramować przelicznik, według którego wartości te będą przeliczane. Programowania dokonujemy według opisu funkcji **[472] Kurs Euro**.

Po zaprogramowaniu należy określić, czy informacja o przelicznikach i wartościach mają być drukowane pod paragonem i jak ma być obsługiwana reszta w przypadku płatności Euro. Do dyspozycji mamy następujące opcje:

45 Opcje
455 Sprzedaż

455 Sprzedaż		
...		
☐ 12 €-Reszta zł	Gdy Euro - reszta zawsze w zł, Jeśli opcja ta będzie nieaktywna reszta będzie w Euro.	NIE
☐ 13 €-Edytuj resz	Gdy Euro - edycja mieszanej reszty (możliwa części w zł i części w Euro)	NIE
☐ 14 €-Bez wydruku	Gdy Euro - tylko pokaż przeliczenie – nie będzie rejestrowana ani drukowana zapłata w Euro, nieobsługiwane będą wpłaty i wypłaty w Euro	NIE

Przeliczanie na EURO zaprogramowanej ceny towaru:

Sprawdz. ceny
1_

chleb
Cena: 2.50

Podczas sprawdzania ceny towaru, jaka została zaprogramowana w bazie towarowej kasy (opis w rozdziale 0), w chwili wyświetlania ceny w zł należy kolejno nacisnąć klawisze:

Na wyświetlaczu obsługi pojawi się nazwa towaru i cena przeliczona na EURO.

Przeliczanie na EURO ceny/wartości sprzedanego towaru:

Sok Pomarańczowy
x1 3.50

Jeśli na wyświetlaczu (otwarty paragon) widoczna jest nazwa towaru, ilość oraz jego

cena/wartość, należy kolejno nacisnąć klawisze:

. Na wyświetlaczu obsługi pojawi się nazwa towaru i cena przeliczona na EURO. Na wyświetlaczu klienta wartość przeliczona na EURO będzie wyświetlana (mrugać) przez 3 sekundy, następnie wyświetlacz powróci do wyświetlania wartości w PLN.

SUMA: EURO.88

Przeliczanie na EURO wartości sprzedanych towarów:

Po naciśnięciu klawisza (otwarty paragon), na wyświetlaczu pojawia się komunikat **RAZEM** i wartość zsumowanych pozycji.

RAZEM
SUMA: 27.50

Należy kolejno nacisnąć klawisze: . Na wyświetlaczu obsługi pojawi się nazwa towaru i cena przeliczona na EURO.

RAZEM
SUMA: EUR6.88

Na wyświetlaczu klienta wartość przeliczona na EURO będzie wyświetlana (mrugać) przez 3 sekundy, następnie wyświetlacz powróci do wyświetlania wartości w PLN.

SUMA: EUR6.88

Zakończenie paragonu z przyjęciem zapłaty w EURO:

RAZEM
SUMA: 37.50

Kasa umożliwia przyjęcie zapłaty za paragon w walucie EURO. Aby zakończyć paragon z

przyjęciem zapłaty w EURO należy nacisnąć klawisz , a następnie podać wartość przyjmowanej kwoty w EURO (w tym przypadku 10 EUR) i nacisnąć klawisze

Kasa przeliczy przyjętą kwotę w EURO na PLN i wyświetli na wyświetlaczu obsługi resztę do wydania w PLN.

```
Zapłata: 40.00
Reszta: 2.50
```


Jeśli przed zatwierdzeniem zapłaty klawiszami **F** nie zostanie podana żadna wartość, wtedy kasa przyjmie, że klient podał w EURO dokładnie taką kwotę, jaka była do zapłaty. W zależności od opcji **[455] Sprzedaży** 12-14 możemy mieć resztę *tylko w Euro* (jeśli opcje 12-14 będą nieaktywne),

```
Zapłata EUR10.00
Reszta: EUR0.62
```

tylko w złotych (opcja 12 aktywna),

```
Zapłata EUR10.00
Reszta: 2.48
```

mieszana - pojawi się edytor kwoty każdej reszty (13 opcja aktywna)

```
Res.€<=0.62
Kwota:0.32_ €
```

```
Res.zł<=1.20
Kwota:1.20_ zł
```

```
Reszta: EUR0.32
Reszta: 1.20
```

lub nie będzie wydruku płatności Euro, jeśli opcja 14 Euro - Bez wydruku będzie aktywna.

```
Zapłata: 40.00
Reszta: 2.50
```

Przeliczanie na EURO wartości poprzedniego paragonu:

W chwili wyświetlania wartości za ostatni paragon należy kolejno nacisnąć klawisze:

Na wyświetlaczu obsługi pojawi się wartość przeliczona na EURO. Na wyświetlaczu klienta wartość przeliczona na EURO będzie wyświetlana (mrugać) przez 3 sekundy, następnie wyświetlacz powróci do wyświetlania wartości w PLN.

11.25. Zmiana ceny towaru

```
313 Funkcje tow
3132 Zmiana ceny
```

Szybki sposób na zmianę ceny polega na skorzystaniu z funkcji opisanej w rozdziale 6.6 [3132] **Zmiana Ceny Towaru**.

11.26. Blokada kasy

Aby zablokować kasę (przejsć do trybu logowania kasjera), w trybie sprzedaży na-

leży użyć klawisza **F8**. Jeżeli jest zaznaczona opcja systemowa *1 Prawa dostępu* z menu **[453] Opcje Systemu**, to wtedy z kasy będzie mogła skorzystać tylko ta osoba, która była wcześniej zalogowana.

```
45 Opcje
453 System
```

```
System
01 Prawa dostępu
```

11.27. Obsługa menu paragonu

Wybór menu paragonu może mieć miejsce tylko w czasie transakcji (otwarty paragon) i

można tego dokonać używając klawiszy **F**. Użytkownik ma do wyboru następujące funkcje:

Struktura MENU Paragonu – menu dostępne w otwartym paragonie:

```
MENU PARAGONU
1 Edytuj paragon
```

- funkcja edycji paragonu(przeglądanie paragonu)

```
MENU PARAGONU
2 Anuluj pozycję
```

- anuluje ostatnią pozycję na paragonie

```
MENU PARAGONU
3 Anuluj zapłatę
```

- anuluje wprowadzoną zapłatę za paragon

```
MENU PARAGONU
4 Anuluj paragon
```

- anuluje cały paragon

```
MENU PARAGONU
5 Otwórz szuflad
```

- otwiera szufladę w otwartym paragonie

MENU PARAGONU 6 Edycja numeru

daży

- edycja/poprawa/kasowanie numeru bez sprzedaży

MENU PARAGONU 7 Pokaż w waluci

- pokazuje cenę towaru/podsumę w EURO

MENU PARAGONU 8 Pokaż czas

- pokazuje aktualną: datę, czas

MENU PARAGONU 9 Pokaż użytkownika

- pokazuje aktualnie zalogowanego użytkownika

MENU PARAGONU 11 Opis towaru

- dodaje opis do towaru

11.28. Obsługa sprzedaży Usługi Czasowej

Kasa NANO E umożliwia obsługę sprzedaży usług czasowych którymi mogą być:

- 1) Obsługa parkingu
- 2) Obsługa wypożyczalni.
- 3) Inne podobne do w/w wymienionych

Usługę czasową należy skonfigurować w Menu 381 w zakresie pól opisowych, opcji usługi, jej sprzedaży i wydruku oraz cenników. Po jej skonfigurowaniu możliwa jest jej rejestracja na kasie. W procesie rejestracji takiej usługi ważne są dwie funkcje:

- 1) Start usługi czasowej – rozpoczęcie pomiaru czasu dla danego klienta. W tej funkcji jest drukowany kwit rozpoczęcia tej usługi. Kasa zapamiętuje ten kwit w swojej pamięci. Głównymi danymi na tym kwicie jest czas rozpoczęcia usługi i typ cennika jaki ma być użyty dla tej usługi
- 2) Stop usługi czasowej – zakończenie usługi czasowej, obliczenie należność na podstawie czas trwania usługi i wystawienie pozycji paragonu. Do zakończenia tej usługi najczęściej potrzebne jest podanie nr kwitu który został wydrukowany przy jej rozpoczęciu – po tym numerze kasa w swojej pamięci znajduje dane na temat czasu rozpoczęcia i użytego cennika.

Funkcje start i stop usługi można wyłączyć na kilka sposobów:

- 1) Są dostępne w menu pod pozycjami 12561 i 1262

- 2) Można je zaprogramować na klawiszach programowalnych
- 3) Można ustawić opcję Usługi czasowej „5 Użyj [KOD]” (Menu 3811, pozycja 5 w Opcje usługi), wtedy funkcje są możliwe na kombinacje:

- a. - start
- b. - stop

- 4) Można ustawić opcję Usługi czasowej „6 Użyj bazy tow” (Menu 3811, pozycja 6 w Opcje usługi). Opcja ta ma zastosowanie w przypadku wypożyczalni gdzie wypożyczone przedmioty mają swoje unikatowe kody od 1-100. Wtedy funkcje są możliwe na kombinacje:

- a. Kod towaru 1-1000 i - start gdy nie było jeszcze startu dla tego kodu
- b. Kod towaru 1-1000 i - stop gdy był już start dla tego kodu

- 5) Można ustawić opcję Usługi czasowej „7 Użyj towarów z dział1-10” (Menu 3811, pozycja 7 w Opcje usługi). Opcja ta ma zastosowanie w przypadku wypożyczalni gdzie wypożyczone przedmioty mają swoje unikatowe kody ale w odróżnieniu od w/w opcji 6 mogą one być dowolne a nie tylko z zakresu 1-1000. Wtedy funkcje są możliwe na kombinacje:

- a. Kod towaru i - start gdy nie było jeszcze startu dla tego kodu
- b. Kod towaru i - stop gdy był już start dla tego kodu

Uwaga! W przypadku użycia opcji 6 i 7 „Opcji Usługi” pewne kody w bazie towarów zostają zajęte przez tzw. przedmioty usługi czasowej – nie powinny być one wykorzystywane do normalnej sprzedaży. Ich dane w bazie towarowej służą do:

- 1) Użycia jako nazwy kwitu – np. przedmiotu wypożyczenia. W tym celu jest używana Nazwa towaru w bazie towarów pod danym kodem
- 2) Użycia jako numeru cennika – w tym celu użyty jest nr działu danego towaru
- 3) Użycia jako kwoty kaucji - w tym celu użyta jest cena towaru

W/w opcje 6 i 7 mają więc zastosowanie głównie przy obsłudze wypożyczalni i umożliwiają dokładniejszą identyfikację przedmiotu i automatyzację procesu rejestracji poprzez użycie numeru działu jako numeru cennika i ceny jako kwoty opcjonalnej kaucji – tych danych nie trzeba wtedy podawać ręcznie jeśli mają być używane (co też określa się w opcjach). Sam towar o kodzie użytym podczas tej rejestracji nie jest użyty jako pozycja paragonu – tutaj zawsze występuje towar o kodzie zdefiniowanym w ustawieniach usługi lub cennika. Dodatkowe parametry usługi jak czas trwania, nazwa towaru wypożyczonego itp. pojawiają się w towarze w polu Opis Towaru pod pozycją sprzedaży.

Poniżej zaprezentowano przykładową rejestrację obsługi parkingu. Zdefiniowano różne typy cenników, wymagane jest podawanie miejsca parkingowego i nr-u rejestracyjnego (oczywiście jest to wszystko opcjonalne i można zredukować ilość podawanych danych do niezbędnego minimum)

Po wejściu w funkcję start (w jednym z w/w sposobów) należy podać cennik jaki ma być użyty (np. zależny od typu pojazdu):

```
Wybierz cennik 0
1 Pojazd
```

Następnie należy podać nr miejsca parkingowego – to jest także nr kwitu:

```
Podaj nr 0=wolne
Nr miejsca:0
```

Następnie należy podać inne dane opcjonalne np. nr rejestracyjny w tym przypadku:

```
Podaj Nr rej. 0
_
```

Po tej operacji drukowany jest kwit parkingowy który kierowca zabiera ze sobą.

Przy wyjeździe należy zarejestrować funkcję stop. Po wejściu w funkcję stop (w jednym z w/w sposobów) należy podać nr kwitu (w naszym przykładzie opisane to jest jako nr miejsca), który odczytujemy z kwitu podanego przez kierowcę:

```
Podaj nr
Nr miejsca:1_
```

Po podaniu tego numeru kasa wystawia pozycję paragonu na odpowiednio wyliczoną kwotę i z odpowiednio zdefiniowanym opisem towaru. Dalsze kończenie paragonu przebiega w sposób standardowy. Można oczywiście w opcjach usługi czasowej ustawić żeby paragon było kończony automatycznie.

Inne funkcje używane w obsłudze usługi czasowej to:

- 1) Menu 1253 – pokaż kwit – po podaniu numeru kwitu podaj czy jest używany i można go też tam ponownie wydrukować
- 2) Menu 1254 – Anuluj kwit - po podaniu numeru kwitu jest on anulowany

W/w dwie funkcje także można zaprogramować na klawiszach programowalnych

```
F1 F4
```

Użytkownik może także wydrukować listę wystawionych kwitów w raporcie Menu 2361 – Raporty Obrotów/Kwity usługi czasowej.

W menu funkcji usługi czasowej Menu 38181 jest możliwość ewentualnego awaryjnego usunięcia wszystkich wystawionych kwitów.

11.29. Obsługa sprzedaży Usługi Busowej

Kasa NANO E umożliwia obsługę sprzedaży usług busowych które polegają na wystawieniu pozycji, której wartość jest wyliczona na podstawie określonej trasy przejazdu i typu biletu.: Usługę busową należy skonfigurować w Menu 382 w zakresie pól opisowych, opcji usługi, jej sprzedaży i wydruku oraz definicji tras i cenników. Po jej skonfigurowaniu możliwa jest jej rejestracja

Głównymi funkcjami Usługi busowej są:

- 1) Menu 1261 – Start kursu – rozpoczęcie nowego kursu poprzez wybrani trasy, jej kierunku itd.. Operacja rozpoczęcia kursu jest konieczna aby sprzedawać pozycje odpowiadające biletom.
- 2) Menu 1262 – Przystanek – wybranie aktualnego przystanku kursu – używany on jest jako pole trasy „od” dla wystawianych biletów
- 3) Menu 1269 – Koniec kursu – zamknięcie kursu, zapis jego danych do bazy kursów skąd mogą być wydrukowane w raporcie Kursów (Menu 2362)
- 4) Sprzedaż biletu - do zaprogramowania na klawiszach funkcyjnych lub opcjonalnie

w kombinacjach cyfr z klawiszem

- 5) Sprzedaż biletu bagażowego - do zaprogramowania na klawiszach funkcyjnych lub

opcjonalnie w kombinacjach cyfr z klawiszem

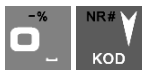

Wszystkie w/w funkcje można zaprogramować na klawiszach funkcyjnych. Innym sposobem łatwego uzyskania tych funkcji jest ustawienie opcji „4 Użyj [KOD]” w opcjach usługi busowej (Menu 382, pozycja Opcje). Wtedy aktywne są następujące kombinacje:

1.   - rozpoczęcie kursu
2.   - ustawienie bieżącego przystanku kursu
3.   - wystawienie biletu typu 1
4.   - wystawienie biletu typu 2
5.   - wystawienie biletu typu 3
6.   - wystawienie biletu typu 4

7. - wystawienie biletu bagażowego
- a. - zakończenie kursu – zapis kursu do bazy kursów

W poniższym przykładzie przedstawiono rejestrację kursu przy założeniu że ustawiono opcję „4 Użyj [KOD]” w opcjach usługi busowej (Menu 382, pozycja Opcje) i dane trasy i cenników są odpowiednio ustawione.

Start kursu – należy użyć
Pojawia się okno wyboru trasy:


```
Wybierz trasę
1 NSZ-KRK
```

Następnie wyboru kierunku:

```
Kierunek trasy
1. Normalny
```

Można też podać nr busa (kasa może być używana w różnych busach):

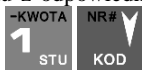
```
Nr Busa
1_
```

Po tej sekwencji mamy rozpoczęty kurs. Wybrany jest teraz pierwszy przystanek trasy, jeśli chcemy to zmienić można użyć funkcji Przystanek .

```
Obecny Przystanek
2 BRZ
```

Wyboru przystanku dokonujemy po to aby nie trzeba było za każdym razem podawać skąd ma być dany bilet sprzedawany.

W tym momencie możemy sprzedać bilet – wydrukować pozycję paragonu z odpowiednią

kwotą i opisem. Aby sprzedać bilet normalny (typ 1 w definicji) należy użyć
Pojawia się okno wyboru dokąd klient chce nabyć bilet:

```
Z:BRZ do
3 BCH
```

W tym oknie możemy klawiszami strzałek wybrać odpowiedni przystanek docelowy. Po zatwierdzeniu drukuje się pozycja paragonu. Jeśli chcielibyśmy sprzedać bilet ulgowy (typ 2

w definicji) to należałoby użyć   a dla biletu bagażowego .

Paragon kończymy standardowo lub oczywiście w „Opcjach sprzedaży” usługi busowej można ustawić aby paragon był kończony automatycznie od razu po pierwszej pozycji.

Na końcu kursu można zakończyć kurs kombinacją .

Zakończyć kurs?

Po potwierdzeniu tego pytania kurs zostanie zapisany do bazy kursów.

12. Komunikaty i błędy

Poniższa tabela przedstawia możliwe komunikaty błędów i informacji pokazywanych przez kasę NANO E wraz z podaniem ich opisu i sposobów postępowania w zaistniałej sytuacji.

Komunikat	Opis
Liczba poza dozw. Zakresem	Wprowadzona wartość liczbowa jest poza dopuszczalnym zakresem.
Znak nie jest cyfrą	Wprowadzono znak, który nie jest cyfrą w miejscu gdzie dozwolone są tylko cyfry
Błędna nazwa	Błąd nazwy. W przypadku towarów błąd może dotyczyć także nazwy pustej i nieunikalnej.
Kasa jest w trybie fiskalnym	Funkcja, którą chciano wykonać dostępna jest tylko w trybie нефiskalnym.
Błąd kodu EAN	Kod EAN jest błędny (nie zgadza się jego suma kontrolna)
Błędna stawka PTU	Błędna wartość stawki PTU
Zła precyzja ilości	Błędna precyzja ilości (dla opakowań i towarów z opakowaniem musi być równa 0 miejsc po przecinku)
Błędna data lub czas	Podano błędne dane czasu lub daty
Błąd wewnętrzny...	Błąd wewnętrzny – skontaktuj się z Serwisem lub Producentem
Niezerowe totalizery	Niezerowe totalizery fiskalne sprzedaży dobowej. Funkcja, którą chciano wykonać możliwa jest tylko po raporcie dobowym.
Zbyt dużo zmian stawek PTU	Kasa pozwala na wykonanie maksymalnie 30 zmian stawek PTU
Zbyt duża liczba/kwota	Za duża wartość liczbowa
Błąd zapisu w pamięci fiskalnej	Nie powiódł się zapis do pamięci fiskalnej. Ponowna próba może spowodować, że zapis się powiedzie. Jeśli błąd będzie się utrzymywał skontaktuj się z Serwisem
Brak papieru	Brak papieru lub dźwignia głowicy jest podniesiona. Należy wymienić papier lub opuścić dźwignię głowicy.
Baza tow. jest pełna	Baza towarów jest zapełniona – nie można już dodać następnego towaru. Aby dodać nowy towar należy jakiś towar usunąć.
Błąd wagi	Brak lub błędna odpowiedź z wagi
Błąd terminala płatniczego	Brak lub błędna odpowiedź z terminala płatniczego
Błąd modemu	Brak lub błędna odpowiedź z modemu
Transakcja odrzucona	Terminal Płatniczy (lub bank) nie zatwierdził transakcji płatności kartą bankową
Opakowanie nie istnieje	Próbowano przypisać do towaru opakowanie, które nie istnieje.
Zbyt wiele tandemów	Przekroczono ilość maksymalną tandemów (256)
Zegar nie zaprogramowany	Należy zaprogramować zegar (datę i czas).

Błąd pamięci RAM	Wykryto uszkodzenie pamięci RAM – kasa wykona zerowanie
Zbyt wiele opakowań	Przekroczono ilość maksymalną opakowań (32)
Identyczne stawki już zapogr.	Nie można zaprogramować identycznych stawek PTU jak bieżące.
Błąd transmisji	Błąd transmisji z urządzeniem zewnętrznym
Błąd zegara	Wykryto przekłamanie zegara. Należy zaprogramować zegar.
Błąd modułu fiskalnego	Wykryto błędne działanie pamięci fiskalnej – jeśli błąd się utrzymuje wezwij serwis
Błąd daty	Podano błędną (nieistniejącą) datę
Sprzedaż musi być zerowa	Przed wykonaniem tej funkcji należy wykonać raport dobowy.
Błąd operacji I/O	Błąd operacji I/O (np. drukowania). Jeśli błąd się utrzymuje wezwij Serwis
Niedozwolona zmiana czasu	Zmiana czasu jest możliwa tylko w zakresie +/- 1 godzina
Błąd nagłówka wydruku	Wykryto przekłamanie danych nagłówka wydruku – nagłówek zostanie skasowany. Należy go potem ponownie zaprogramować
Refiskalizacja niedozwolona	Nie można zmienić NIP urządzenia fiskalnego
Błąd ilości towaru	Podano błędną ilość towaru – za dużą lub równą 0
Błąd stawki PTU towaru	Próbowano sprzedać towar z nieaktywną (nieużywaną) stawką podatku.
Błąd ceny towaru	Próbowano sprzedać towar z błędną ilością –za dużą lub zerową
Błąd wartości towaru	Błędną wartość towaru – za dużą lub zerowa
Wyłączony tryb transakcji	Próbowano wykonać operację, która jest możliwa tylko w otwartym paragonie.
Błąd operacji STORNO	Błędną operacją anulowania pozycji sprzedaży (STORNO) – nie można anulować więcej niż się sprzedało
Błąd liczby linii paragonu	Przekroczono maksymalną ilość linii (pozycji) paragonu (100). Należy już zakończyć paragon.
Błąd kwoty Wpłata/Wypłata	Podano błędną kwotę przy operacjach wpłaty/wypłaty (za dużą)
Błędny Rabat	Błędną wartość rabatu – za duża, przekraczająca limit.
Przepełnienie totalizera	Sprzedaż pozycji jest niemożliwa, bo doprowadziłaby do przepełnienia totalizera (licznika) sprzedaży dobowej. Należy zakończyć paragon i wykonać raport dobowy.
Przepełnienie stanu gotówki	Sprzedaż pozycji jest niemożliwa, bo doprowadziłaby do przepełnienia totalizera (licznika) stanu kasy. Należy wykonać raport zerujący stanu kasy.
Istnieje zapis o tej dacie	Ostrzeżenie, że istnieje już raport dobowy z tą datą.

Operacja anulowana	Informacja, że operacja została anulowana przez użytkownika z klawiatury
Brak numeru NIP	Kasa nie ma zaprogramowanego numeru NIP
Tryb niefiskalny	Funkcja możliwa tylko w trybie fiskalnym
Brak zaprogramowanych stawek	Kasa nie ma zaprogramowanych stawek VAT – prowadzenie sprzedaży jest niemożliwe
Koniec pamięci fiskalnej	Osiągnięto koniec pamięci fiskalnej. Kasa przejdzie do trybu „tylko odczyt” – nie będzie już możliwe prowadzenie sprzedaży.
Błąd bazy towarów	Wykryto przekłamanie danych towarów – baza towarowa zostanie wyzerowana.
Błąd danych kasjera	Wykryto przekłamanie danych kasjerów – baza kasjerów zostanie wyzerowana.
Błąd stanu kasy	Wykryto przekłamanie danych stanu kasy – dane zostaną wyzerowane.
Błąd aktualizacji danych	Nie udało się zapisać zmian danych w pamięci kasy – jeśli błąd się utrzymuje skontaktuj się z Serwisem
Brak pamięci fiskalnej	Kasa nie ma podłączonej pamięci fiskalnej lub jest ona poważnie uszkodzona - skontaktuj się z Serwisem.
Brak drukarki	Kasa nie ma podłączonej drukarki lub jest ona poważnie uszkodzona - skontaktuj się z Serwisem.
Brak wyświetlacza klienta	Kasa nie ma podłączonego wyświetlacza klienta lub jest on poważnie uszkodzony - skontaktuj się z Serwisem.
Zmiana pamięci fiskalnej	Kasa wykryła zmianę pamięci fiskalnej – skontaktuj się z serwisem.
Tryb TYLKO ODCZYT	Tryb Tylko Odczyt. Tryb po zakończeniu trybu fiskalnego na żądanie lub z powodu zapełnienia pamięci fiskalnej.
Błąd zakresu raportu	Podano błędny zakres raportu – np. wartość początkowa większa od końcowej
Brak danych w tym zakresie	Brak danych w podanym zakresie raportu.
Tryb fiskalny niezakończony	Funkcja możliwa tylko po zakończeniu trybu fiskalnego.
Błąd danych w pamięci fisk.	Dane w pamięci fiskalnej uległy uszkodzeniu. Błąd jest poważny – należy wezwać Serwis i doprowadzić do wymiany uszkodzonej pamięci fiskalnej.
Przekroczony limit pam. fisk.	Dana operacja nie jest możliwa, bo przekracza limit pamięci fiskalnej (np. próba 30 programowania stawek VAT)
Błąd mapy pam. fiskalnej	W celu szybszej obsługi kasa pamięta pewne dane z pamięci fiskalnej w pamięci RAM. Jeśli dane te w pamięci RAM ulegną uszkodzeniu to muszą zostać odtworzone z pamięci fiskalnej. Zostanie to wykonane automatycznie po tym komunikacie. W zależności od zajętości pamięci fiskalnej może to potrwać od kilku do kilkudziesięciu sekund.

Rozkaz zakazany w tym trybie	Nie można wykonać rozkazu w tym trybie. Najczęściej dotyczy to funkcji sprzedaży w trybie serwisowym.
Błąd magistrali pamięci fisk.	Kontrola działania pamięci fiskalnej wykryła błędy w ciągłości magistrali pamięci fiskalnej. Jest to błąd poważny – należy wezwać Serwis. Pamięć fiskalna może być poważnie uszkodzona i wymagać wymiany.
Brak prawa do tej funkcji	Bieżący użytkownik nie ma prawa do wykonania danej funkcji. Należy przelogować się na odpowiedniego użytkownika lub przydzielić większe prawa dostępu dla użytkownika bieżącego (zmiana roli użytkownika lub praw przypisanych do bieżącej roli użytkownika).
Nie znaleziono towaru	Towar o podanym kodzie nie istnieje w bazie towarów.
Nieznany kurs Euro	Niezaprogramowany kurs waluty Euro – operacja jest niemożliwa do wykonania.
Towar ma stałą cenę	Próbowano zmienić podczas sprzedaży towaru jego cenę w sytuacji, gdy ma on ustawioną stałą cenę.
Za duży rabat	Wprowadzono rabat powyżej limitu.
Za duży narzut	Wprowadzono narzut powyżej limitu.
Za duża wartość paragonu	Wartość paragonu przekracza ograniczenie ustawionego limitu. Należy zakończyć paragon.
Za duża wartość gotówki w kasie	Wartość gotówki w kasie przekracza ograniczenie ustawionego limitu. Należy zakończyć paragon.
Wymagane RAZEM	Przed zakończeniem paragonu należy nacisnąć klawisz RAZEM
Wymagane płatności	Przed zakończeniem paragonu należy wprowadzić kwotę wręczoną przez klienta.
Rabat "z ręki" zabroniony	Rabat, którego wysokość określa na bieżąco kasjer jest zabroniony. Może to też dotyczyć Narzutów.
Rabat z listy zabroniony	Nie można wybrać rabatu z listy nawet, jeśli są zaprogramowane (tymczasowa blokada udzielania rabatu) Może to też dotyczyć Narzutów.
Rabat zabroniony	Nie można w ogóle udzielać rabatów (tymczasowa blokada). Błąd może też dotyczyć narzutów.
Operacja zabroniona	Nie można w tym momencie wykonać danej operacji.

Komunikaty dotyczące Kopii E:

Komunikaty	Opis	Ewentualne czynności.
Brak Karty Kopii E (ciągle na ekranie głównym)	Kasa pracuje bez karty SD Kopii E (niewłożona lub nie otwarta), wykonała już bez niej jeden raport dobowy, po drugim drukowanie wydruków zostanie zablokowane do czasu zainstalowania karty	Zainstalować kartę SD kopii E (jak tylko jest to możliwe)

Wykryto brak etykiety karty	Karta nie została otwarta w urządzeniu do zapisu Kopii E	Należy wykonać funkcję otwarcia karty kopii E, jeśli to ma być karta kopii E
Praca z inną kartą	Karta SD nie jest kartą Kopii E	Zmienić kartę lub wykonać funkcję otwarcia (jak wyżej)
Brak karty kopii E	Praca bez karty SD kopii E	Zainstalować kartę SD kopii E (jak tylko jest to możliwe)
Weryfikacja Kopii E	Trwa weryfikacja kopii E (np. przed raportem dobowym)	Począkać na zakończenie weryfikacji
Zapis Kopii E	Trwa zapis Kopii E (np. po raporcie dobowym)	Począkać na zakończenie zapisu – nie wyłączać zasilania!!!
Błąd weryfikacji	Dane na karcie SD są uszkodzone – usunięte lub zmienione	Począkać na dalsze komunikaty, w zależności od możliwości odtworzyć dane z kopii bezpieczeństwa lub otworzyć nową kartę kopii E. Nigdy nie można modyfikować ani usuwać żadnych danych z karty SD kopii E!!! Informacja o błędzie weryfikacji trafia do Pamięci Fiskalnej!!!
Karta do zamknięcia	Karta jest uszkodzona (i nie naprawiono jej) lub już otwarto nową kolejną kartę Kopii E	Zamknąć bieżącą kartę, używać nową kartę
Nie zapisano kopii E	W drukarce nie ma karty SD Kopii E i wykonano już bez niej dwa raporty dobowe – dalsze drukowanie bez karty jest już niemożliwe	Zainstalować już kartę SD kopii E, potem począkać na zapisanie na niej zaległych danych wydruków, nie pracować tak długo bez karty SD
Wykryto niepoprawne wycięcie karty!	Wyjęto kartę SD bez wywołania odpowiedniej funkcji w menu	Nie można tak wyciągać kart SD – patrz opis sposobów prawidłowego wyjmowania kart SD!!! Urządzenie trwale rejestruje fakt takiego niewłaściwego działania użytkownika!!!
Wykryto wpięcie karty.	Włożono kartę SD do gniazda w urządzeniu	Potwierdzić komunikat.
Podaj hasło	Ustawiono opcje zabezpieczeń Kopii E i do niektórych operacji może być wymagane hasło	Należy podać ustawione wcześniej hasło
Błąd Pamięci Podręcznej	Uszkodziła się lub Pamięć Podręczna lub jej zawartość.	Należy natychmiast wezwać serwis. Zanotować wszelkie istotne zdarzenia mogące mieć niewłaściwy wpływ na urządzenie: 1. Wyładowania atmosferyczne 2. Duże zakłócenia 3. Problemy z instalacją elektryczną

		4. Niewłaściwą obsługę kasy 5. Jak zachowywała się kasa przed tym błędem. Ze zdarzenie tego będzie musiał być sporządzony specjalny protokół.
--	--	---

13. Dokument homologacji

MINISTER FINANSÓW
PT7/8012/51/954/SIU/08/PT1534

Warszawa, dnia // marca 2010 roku

DECYZJA

w sprawie potwierdzenia spełnienia przez kasę funkcji, kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, ze zm.) w związku z art. 111 ust. 6b ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535, ze zm.) oraz w związku z § 9 ust. 1 i § 10 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące oraz warunków ich stosowania (Dz. U. Nr 212, poz. 1338) na wniosek złożony w dniu 15 grudnia 2008 r. i uzupełniony 3, 12 marca, 29 września 2009 r. i 24 lutego 2010 r. firmy Novitus S.A. z Nowego Sącza producenta krajowego kasy rejestrującej oznaczonej symbolem NANO E, Minister Finansów potwierdza, że w/w kasa spełnia funkcje, kryteria i warunki techniczne, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące.

Decyzja jest ważna przez okres trzech lat od dnia jej doręczenia.

Kasa zawiera program pracy w wersji źródłowej oznaczony przez producenta symbolem K12_NE oraz program zapisany w pamięci stałej kasy oznaczony symbolem 1.10, z funkcją odczytu tych symboli w raporcie kasy z zapisów stałych. Kasa współpracuje z programem do odczytu pamięci fiskalnej o nazwie NFRAPORT 1.0 oraz programem archiwizującym o nazwie NEARCH 1.0.

Program pracy zawarty w w/w kasie umożliwia stosowanie kasy w sieciach marketingowych i współpracuje z programem archiwizującym umożliwiającym zapis kopii wydruków na nośniku informatycznym. Emitowane wydruki oznaczone są numerem kontrolnym. Informatyczny nośnik danych, na którym są zapisywane kopie

dokumentów z jednej kasy może być stosowany do zapisu kopii dokumentów innej kasy, której typ został wymieniony w książce kasy. Program zawiera również funkcje wydruku, sortowania i kontroli kompletności tych zapisów. Kasa nie ma zastosowania do prowadzenia ewidencji sprzedaży towarów i usług, gdzie ze względu na szczególne wymogi związane z jej użytkowaniem lub dokumentowaniem transakcji na specjalnych wydrukach stosuje się kasy dostosowane do ewidencji obrotów tylko określonego rodzaju towarów lub usług.

Na podstawie art. 107 § 4 K.p.a. odstępuje się od uzasadnienia decyzji, ponieważ uwzględnia ona w całości żądanie strony.

Mając na uwadze powyższe, Minister Finansów orzeka jak w sentencji.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 127 § 3 K.p.a. od decyzji nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do Ministra Finansów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. W szczególności wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy powinien być wniesiony w terminie 14 dni od otrzymania decyzji.

Zapowiadanie Ministra Finansów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departament Finansów od Towarów i Usług

Stanisław Rurka

Otrzymuje:

1. NOVITUS S.A., ul. Nawojowska 118,
33-300 NOWY SĄCZ.

2. Izby Skarbowe
wszystkie

3. Departament Informatyki

W związku z wprowadzanymi zmianami w programie pracy kas, urządzenia są poddawane kolejnym weryfikacjom w Ministerstwie Finansów, dlatego aktualny wykaz homologacji dostępny jest na stronie internetowej producenta kasy.

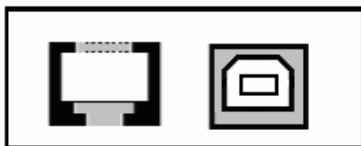
14. Deklaracja zgodności CE

	
Firma NOVITUS SA ul. Nawojowska 118, 33-300 Nowy Sącz	
deklaruje, że wyrób: kasa fiskalna	
NANO E	
we wszystkich dopuszczonych wersjach kompletnych jest zgodny z wymaganiami następujących Dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady:	
Niskonapięciowe Wyroby Elektryczne (LVD) 2006/95/WE.	
Kompatybilność Elektromagnetyczna (EMC) 2004/108/WE.	
Przy ocenie zgodności z wymienionymi wyżej dyrektywami zastosowane zostały następujące normy zharmonizowane:	
w zakresie dyrektywy LVD	PN-EN 60950-1:2004
w zakresie dyrektywy EMC	PN-EN 55022:1998+A1:2000+A2:2003 PN-EN 55024:1998+A1:2001+A2:2003 PN-EN 61000-3-2:1995+A1:1998+A2:1998 PN-EN 61000-3-3:1995+A1:2001+A2:2005 PN-EN 61000-4-2:1005+A1:1098+A2:2001 PN-EN 61000-4-3:2006 PN-EN 61000-4-4:2004 PN-EN 61000-4-5:2006 PN-EN 61000-4-6:1996+A1:2001 PN-EN 61000-4-11:2004
 33-300 Nowy Sącz, ul. Nawojowska 118 tel. 018 444 0 760 fax 018 444 0 790 NIP 734 511 04 198	 Prezes Zarządu NOVITUS S.A. Bogusław Łatka Nowy Sącz 09-02-2009
Pieczęć	

15. Schematy przewodów połączeniowych

Kasa posiada dwa interfejsy komunikacyjne pomiędzy kasą a komputerem, wagą lub skanerem kodów kreskowych:

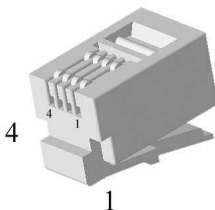
- port szeregowy wg standardu **V.24 / RS-232C**
- port USB.

COM1

USB

Przy podłączeniu urządzenia do portu COM1 należy zastosować przewód po stronie kasy zakończony wtyczką RJ45-144-0110. Widok wtyku RJ przedstawia rysunek poniżej. Podłączenia kasy z portem USB komputera dokonuje się kablem USB typu A-B.

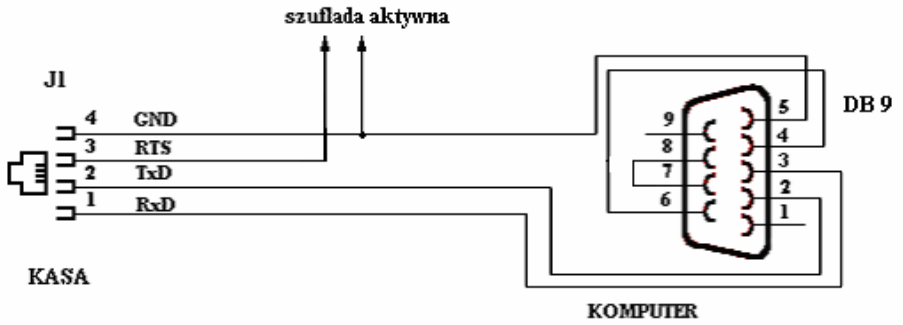
Kolejność wyprowadzeń portu szeregowego J9 – COM1:

1	RxD1
2	TxD1
3	RTS1 (lub szuflada aktywna)
4	GND

Złącze USB typ B – J8 – gniazdo USB:

Nr wyprowadzenia	Funkcja	Opis
1		
2	USB_DN	Linia danych -
3	USB_DP	Linia danych +
4	GND	Masa

Kabel szeregowy z podłączeniem szuflady

Sterowanie szufladą aktywną: piny 6 – 8 złącza COM (przy włączonej opcji

[4522] Komponenty → Szuflada).

Przewód zasilający:

NOTATKI

F1	7 ABC	8 DEF	9 GHI	 WYSLUW	C
F2	4 JKL	5 MNO	6 PQR	X ☐ WAGA	A/a
F3	1 STU	2 VWX	3 YZ	F	NR#
F4	0 -	· -, +/	MENU RAZEM	OK GOTÓWKA	

NOVITUS SA

INSTR_OBSLUGI_NANO E_V1.02_20100623.DOC